

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ ๑๒๖
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
(สำหรับเด็กปฐมวัย ๓ - ๖ ปี)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ

ความนำ

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านหนองพะเนาวิมิตร์ภาพที่ ๑๒๖ จัดทำขึ้นเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ ด้วยความเชื่อมั่นว่าเด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการพัฒนาและการศึกษาที่มีคุณภาพตามอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก ให้มีความสำคัญกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสม ผ่านการสร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับผู้สอน และเด็กกับพ่อแม่หรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดู โดยยึดหลักการศึกษาศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ซึ่งเน้นการพัฒนาเด็กให้มีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของพัฒนาการทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม สมวัย มีคุณภาพ และเต็มตามศักยภาพ ทางโรงเรียนมุ่งเน้นการดำเนินงานตามหลักการสำคัญ ๕ ประการ ได้แก่

๑. หลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา โดยคำนึงถึงพัฒนาการตามวัย ความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรม
๒. หลักพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ ที่มุ่งพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมและสมดุลทุกด้าน ผ่านการเล่นที่มีความหมาย ด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถ สอดคล้องกับพัฒนาการและมีเวลาพักผ่อนเพียงพอ
๓. หลักการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุก ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เลือก คิด ตัดสินใจ และลงมือทำในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้เหมาะสมกับวัย
๔. หลักการบูรณาการบริบทสังคมและวัฒนธรรม ที่เปิดโอกาสให้เด็กได้เรียนรู้จากวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของตนเอง รวมถึงวัฒนธรรมอื่นๆ อย่างมีความหมาย
๕. หลักการมีส่วนร่วมของครอบครัว สถานศึกษา และชุมชน เพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาเด็ก ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน

โรงเรียนบ้านหนองพะเนาวิมิตร์ภาพที่ ๑๒๖ มุ่งมั่นที่จะเป็นสถานศึกษาที่เอื้อต่อการเรียนรู้ สร้างพื้นฐานที่มั่นคงในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ พร้อมก้าวสู่การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

คณะผู้จัดทำ

บทนำ

ข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน

๑. ประวัติความเป็นมาของโรงเรียน

โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว์มิตรภาพที่ ๑๒๖ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒ ตั้งอยู่เลขที่ ๔๙๓ หมู่ที่ ๒ บ้านง่อน ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร เดิมชื่อโรงเรียนบ้านง่อน (วัดโพธิ์ศรี ๒) ก่อตั้งเมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๗๙ โดยมีนายเหรียญ อุปพงศ์ เป็นครูใหญ่คนแรก เปิดสอนตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ - ๔ ต่อมา ในวันที่ ๙ เมษายน พ.ศ. ๒๕๑๕ มูลนิธิการศึกษาไทย - อเมริกัน ได้จัดหาทุนก่อสร้างอาคารเรียนแห่งใหม่ ซึ่งย้ายมาตั้งอยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้านง่อนในเนื้อที่ ๘ ไร่ ๓ งาน ๕๙ ตารางวา และได้มอบอาคารเรียนมิตรภาพ แบบ ๐๑๗ ในวันที่ ๑๒ กันยายน พ.ศ. ๒๕๑๖ และได้ตั้งชื่อโรงเรียนใหม่ว่า “โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว์มิตรภาพที่ ๑๒๖”

ปัจจุบันโรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว์มิตรภาพที่ ๑๒๖ เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ จำนวนนักเรียนเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้จัดสรรงบประมาณ จำนวน ๒๑,๐๐๐,๐๐๐ บาท (ยี่สิบเอ็ดล้านบาท) ให้เพื่อสร้างอาคารเรียน แบบ ๓๒๔ ล (ตอกเข็ม) จำนวน ๒๔ ห้องเรียน บนเนื้อที่ ๓๓ ไร่ บริเวณพื้นที่ของโรงเรียนเดิม อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ของบ้านง่อน หมู่ ๒๖ และย้ายนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๓ ไปเรียน เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

๒. สภาพทั่วไป

๒.๑ ที่ตั้งและสภาพทางภูมิศาสตร์

ชื่อโรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว์มิตรภาพที่ ๑๒๖ ที่อยู่ ๔๙๓ หมู่ ๒ ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒ เปิดสอนระดับอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ให้บริการทางการศึกษาแก่หมู่บ้านในเขตบริการ ๔ หมู่บ้าน นอกเขตบริการ ๗ หมู่บ้าน แบ่งเป็น ๒ ฝั่งคือ ฝั่งประถมและฝั่งมัธยม ฝั่งประถมตั้งอยู่ทางทิศใต้ของหมู่บ้านง่อน มีเนื้อที่ ๘ ไร่ ๓ งาน ๕๙ ตารางวา เปิดสอนระดับอนุบาล ๒ ถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ โทรศัพท์ ๐๔๒-๗๓๗๐๘๕

ฝั่งมัธยมตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของหมู่บ้านง่อน อยู่ทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือของโรงเรียน ฝั่งประรมมีพื้นที่ ๓๓ ไร่ เปิดสอนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑-๓ โทรศัพท์ ๐๔๒-๗๓๖๙๙๐

๒.๒ เขตพื้นที่บริการ

- หมู่ที่ ๒ บ้านง่อน ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
- หมู่ที่ ๑๔ บ้านหนองพะเนาว์ ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
- หมู่ที่ ๒๖ บ้านง่อนใหม่ ตำบลสว่างแดนดิน อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร
- หมู่ที่ ๑๕ บ้านดอนกลาง ตำบลโพธิ์สูง อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

๒.๓ ลักษณะภูมิประเทศ

โรงเรียนบ้านหนองพะเนาว์มิตรภาพที่ ๑๒๖ มีพื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม รับน้ำไหลมาจากอำเภอส่องดาวทำให้เกิดภาวะน้ำท่วมพื้นที่ทางการเกษตรอยู่เสมอ

๒.๔ การคมนาคม

ระยะทางจากโรงเรียนถึงสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒ ๔.๒ กิโลเมตร ระยะทางจากโรงเรียนถึงที่ว่าการอำเภอสว่างแดนดิน ๓.๕ กิโลเมตร นักเรียนเดินทางมาโดยการเดินเท้า รถจักรยาน รถจักรยานยนต์ และรถยนต์จ้างเหมา

๒.๕ สภาพเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม

๑. สภาพชุมชนรอบบริเวณโรงเรียนมีลักษณะชุมชนกึ่งเมือง อาชีพหลักของชุมชน คือ ทำการเกษตร ทำนา ทำไร่ ทำสวนยางพารา รับจ้างทั่วไป ค้าขายและ เลี้ยงสัตว์ ส่วนอาชีพเสริม ได้แก่ ทอผ้าฝ้าย ผ้าไหม และทอเสื่อ

๒. ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีความเป็นอยู่เรียบง่าย ขนบธรรมเนียมประเพณี ตามหลักศาสนา ภาษาถิ่น คือ ภาษาไทยอ้อ ภาษาอีสาน ผู้ปกครองส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี ๓๐,๐๐๐ บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว ๘ คน

๒.๖ สาธารณสุข

ในเขตบริการของโรงเรียน บ้านหนองพะเนาว์มิตรภาพที่ ๑๒๖ มีจำนวนสถานบริการด้านการแพทย์ และสาธารณสุขดังนี้

โรงพยาบาล	๑	แห่ง
โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	-	แห่ง
คลินิกทุกประเภท	-	แห่ง

๒.๗. แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น และแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

ตารางที่ ๑ แหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา

แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา	แหล่งเรียนรู้นอกสถานศึกษา
๑.ห้องสมุดมีชีวิต	๑.ห้องสมุดประชาชนอำเภอสว่างแดนดิน
๒.ห้องปฏิบัติการวิทยาศาสตร์	๒.โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชสว่างแดนดิน
๓.ห้องคอมพิวเตอร์	๓.องค์การบริหารส่วนตำบลสว่างแดนดิน
๔.ห้องดนตรีพื้นเมือง	๔.วัดป่าสันติวัน
๕.ห้องดนตรีไทย	๕.โรงเพาะเห็ดหมู่บ้านหนองพะเนาว์
๖.ห้องดนตรีสากล	๖.หนองพะเนาว์ ตั้งอยู่ บ้านหนองพะเนาว์ หมู่ที่ ๑๔ ตำบลสว่างแดนดิน
๗.ห้องนาฏศิลป์	๗.แหล่งโบราณคดี ตั้งอยู่ วัดชัยมงคล บ้านดอนธงชัย หมู่ที่ ๑๕ ตำบลสว่างแดนดิน

๘. ห้องศิลปะ	
๙. ห้องทำงานอาชีพ	
๑๐. ห้องแนะแนว	
๑๑. ธนาคารโรงเรียน	

แหล่งที่มา: ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาโรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ ๑๒๖ ปีการศึกษา ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น ผู้ทรงคุณวุฒิ ให้ความรู้แก่ครูและ นักเรียนในปีการศึกษา ๒๕๖๗

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	เรื่อง/สาระที่ให้ความรู้	หมายเหตุ
๑.	นางละม่อม ฮาดธิบาล	การทำขนมจีน	บ้านหนองพะเนา
๒.	นายอุดมพร ยุทธคราม	การเพาะเห็ด	บ้านหนองพะเนา
๓.	นายประยูร คุณดี	การทำข้าวหลาม	บ้านง่อน

๓. อัตลักษณ์ของโรงเรียน มีคุณธรรม นำวิชาการ เลิศล้ำเทคโนโลยี

๔. เอกลักษณ์ของโรงเรียน ความรู้คู่คุณธรรม ก้าวนำวิชาการ

๕. คำขวัญของโรงเรียน เรียนดี มีวินัย ใฝ่คุณธรรม

๖. ปรัชญาโรงเรียน เป็นคนดี มีคุณธรรม นำสังคม

๗. สีประจำโรงเรียน สีฟ้า สีเหลือง

๘. อักษรย่อของโรงเรียน ม.ภ. ๑๒๖

๙. ตราสัญลักษณ์โรงเรียน

๑๐. วิสัยทัศน์โรงเรียน

โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ ๑๒๖ เป็นโรงเรียนชั้นนำตามมาตรฐานสากล มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรม อยู่ร่วมกันในสังคมโลกได้อย่างมีความสุข

๑๑. พันธกิจโรงเรียน

๑. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการเรียนรู้ที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑ และมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานสากล

๒. ส่งเสริมสนับสนุนและพัฒนาโรงเรียนให้มีความปลอดภัยแก่ผู้เรียน

๓. สร้างโอกาส ความเสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ ให้ผู้เรียนทุกคนได้รับบริการทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เท่าเทียม

๔. พัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษาให้มีสมรรถนะตามมาตรฐานตำแหน่ง มีความรับผิดชอบต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่

๕. พัฒนานวัตกรรมและนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาทุกระดับโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงรวมถึงหลักธรรมาภิบาล ต่อด้านการทุจริต บูรณาการการจัดการศึกษาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีจิตสำนึกรักท้องถิ่น

๑๒. เป้าหมายโรงเรียน

๑. ผู้เรียนสามารถอ่านออก เขียนได้ คิดเลขเป็น มีทักษะการเรียนรู้ นวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ

๒. ผู้เรียน ได้รับการดูแลความปลอดภัยจากภัย ๔ ด้าน ได้แก่ ภัยจากบุคคล ภัยจากอุบัติเหตุ ภัยที่มีผลกระทบทางสุขภาพทางกายทางจิตใจ สามารถปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ และภัยจากไซเบอร์ รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการมีสุขภาพที่ดี

๓. ผู้เรียนได้รับโอกาสให้ได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและเสมอภาค ได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพ มีสมรรถนะตามศักยภาพและสมรรถนะตามหลักสูตร และมีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ ๒๑รวมทั้งเป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย

๔. ครูและบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี มีสมรรถนะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ รวมทั้งจิตวิญญาณความเป็นครู

๕. โรงเรียนนำข้อมูลสารสนเทศ และเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพเหมาะสมกับบริบทโดยยึดหลักธรรมาภิบาลและสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

โรงเรียนบ้านหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ ๑๒๖

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖
สำหรับเด็ก ๓ - ๖ ปี

๑. หลักการและแนวคิดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ สำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี นี้จัดทำขึ้นโดยยึดปรัชญาการศึกษาปฐมวัย และหลักการบนพื้นฐานแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปฐมวัยสากลและความเป็นไทย ครอบคลุมการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ส่งเสริมพัฒนาการเด็กและการเรียนรู้ตามวัยอย่างเป็นองค์รวมผ่านการเล่นอย่างมีความหมาย โดยนำการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เชิงรุกมาใช้ในการออกแบบการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาสมอง การเรียนรู้ที่มีความสุขการตระหนักถึงบริบทสังคมและวัฒนธรรมที่แวดล้อมเด็ก และการประสานความร่วมมือในการพัฒนาเด็กระหว่างสถานศึกษากับพ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน เพื่อสร้างและพัฒนาเด็กทุกคนให้มีความสามารถตามวัยที่สำคัญ และจำเป็นต่อการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพในโลกศตวรรษที่ ๒๑ สามารถปรับตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง และเพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กปฐมวัยพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เกิดคุณค่าต่อตนเอง ครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติต่อไป

๒. ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยโรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖

โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กอายุ ๓-๖ ปี อย่างเป็นองค์รวม บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูด้วยความรัก ความเข้าใจ ความใส่ใจ ความเคารพในคุณค่า และความแตกต่างของเด็กรายบุคคลเน้นความร่วมมือจากสถานศึกษา ครอบครัวและชุมชน โดยการส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้และทักษะชีวิต ผ่านการเล่น การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีและการลงมือปฏิบัติที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคน ให้เต็มตามศักยภาพ มีทักษะในการดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์

๓. วิสัยทัศน์

ภายในปีการศึกษา ๒๕๗๐ โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้มีพัฒนาการและ ความสามารถ ด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย และด้านสติปัญญา อย่างมีคุณภาพสมวัยและเต็มตามศักยภาพ มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตาม หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีจิตสำนึก รับผิดชอบ ต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นคนดี มีวินัย รักความเป็นไทยและภาคภูมิใจในตนเองและท้องถิ่น พร้อมทั้งมีความสามารถในการใช้สื่อเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม โดยอาศัยความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชน เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพและมีคุณค่าต่อสังคม

๔. พันธกิจ

๑. พัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีพัฒนาการและความสามารถทั้ง ๔ ด้าน สมวัยและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ มีวินัย สนใจใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างมีความสุข

๒. พัฒนาครูและบุคลากรให้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถให้เด็กเต็มตามศักยภาพ สามารถเป็นแบบอย่างและเป็นผู้นำทางวิชาการ

๓. จัดสภาพแวดล้อมเหมาะต่อการเรียนรู้และมีความปลอดภัย จัดให้มีสื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้หลากหลาย แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๔. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย และบูรณาการการจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิด และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

๕. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๕. เป้าหมาย

๑. เด็กปฐมวัยทุกคนมีพัฒนาการและความสามารถทั้ง ๔ ด้าน สมวัยและเต็มศักยภาพ มีเจตคติที่ดีต่อท้องถิ่นและประเทศชาติ มีวินัย สนใจใฝ่รู้และเรียนรู้อย่างมีความสุข

๒. ครูสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ในลักษณะการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เพื่อส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถให้เด็กเต็มตามศักยภาพ สามารถเป็นแบบอย่างและเป็นผู้นำทางวิชาการ

๓. สถานศึกษามีสภาพแวดล้อมเหมาะต่อการเรียนรู้และมีความปลอดภัย มีสื่อ เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย แหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่เอื้อต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

๔. ครูจัดประสบการณ์เรียนรู้ที่หลากหลายและบูรณาการการจัดกิจกรรมที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิด การวางแผน การใช้ภาษาสื่อสาร และน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

๕. มีเครือข่ายพ่อแม่ผู้ปกครอง และชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพเด็กปฐมวัยอย่างต่อเนื่องในทิศทางเดียวกับสถานศึกษา

๖. จุดหมาย

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมิตร์ภาพที่ ๑๒๖ มุ่งให้เด็กมีพัฒนาการ และความสามารถสมวัย เต็มตามศักยภาพ และมีความพร้อมในการเรียนรู้ จึงกำหนดจุดหมาย ดังนี้

๑. ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย แข็งแรง ปลอดภัย และมีสุขภาวะทางกายที่ดี

๒. สุขภาพจิตดีและมีความสุข มีสุนทรียภาพ มีสัมพันธภาพที่ดีมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตใจที่ดีงาม

๓. มีทักษะชีวิตและปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีวินัยในตนเอง รักความเป็นไทย และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๔. มีทักษะการคิด การใช้ภาษาสื่อสาร และการแสวงหาความรู้ได้เหมาะสมกับวัย

๗. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมิตร์ภาพที่ ๑๒๖ กำหนดพัฒนาการ และความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ด้านสุขภาพทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออก ทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม มีการกำกับตนเอง มีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว มีทักษะชีวิต ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่าง ระหว่างบุคคล

๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรมจริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย รักและภูมิใจในความเป็นไทย ปฏิบัติตนตามแนวทาง หลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษามรดกชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๔. ด้านสติปัญญา

๔.๑) ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่าน ภาพและสัญลักษณ์ มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน

๔.๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิด คำนวณ การเรียงลำดับ การแสดงแบบรูปของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวน และตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน

๔.๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

๔.๔) การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบ เกี่ยวกับ ปัญหาหรือข้อสงสัย โดยการใช้การสืบเสาะหาความรู้

๔.๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ ในการทำงาน ศิลปะ และการเคลื่อนไหว

๘. ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี

ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีเป็นพฤติกรรมที่คาดหวังให้เกิดกับเด็กบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัย และ ความสามารถในแต่ละระดับอายุ ให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนำไปใช้ ในการกำหนด สาระ การเรียนรู้ในการจัดประสบการณ์และการประเมินความสามารถผู้เรียนและความสามารถเพื่อตรวจสอบ คุณภาพเด็กใน แต่ละชั้นปีโดยมีรายละเอียดดังนี้

องค์ประกอบ ความสามารถผู้เรียน	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔-๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕-๖ ปี)
๑. ด้านสุขภาพทางกาย เด็กมีร่างกายเจริญเติบโต แข็งแรง มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัย ของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน		
๑) มีสุขอนามัย และสุขนิสัยที่ดี	๑.๑) รับประทานอาหาร ที่มี	๑.๑) รับประทานอาหาร

	ประโยชน์ ดื่มน้ำสะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจากใช้ห้องน้ำ ห้องส้วม นอน พักผ่อนและออกกำลังกายเป็นเวลา	หลากหลายที่มีประโยชน์ ดื่มน้ำ สะอาด แปรงฟัน ล้างมือก่อน รับประทานอาหารและ หลังจาก ใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม นอน พักผ่อน และออกกำลังกายเป็นเวลา
๒) รักษาความปลอดภัยของ ตนเองและ ผู้อื่น	๒.๑) เล่น ทำกิจกรรม และใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างปลอดภัยและไม่ไปกั คนแปลกหน้า	๒.๑) เล่น ทำกิจกรรม และใช้ สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างปลอดภัย และไม่ไป กับคนแปลกหน้าและ ระมัดระวังความปลอดภัย จาก บุคคลสิ่งแวดล้อม และคนแปลก หน้า
๓) เคลื่อนไหวร่างกาย อย่าง คล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	๓.๑) กระโดดขาเดียว ไปข้างหน้า อย่างต่อเนื่อง วิ่งหลบหลีก สิ่งกีด ขวาง และรับลูกบอล โดยใช้มือ ทั้ง สองข้าง	๓.๑) ก้าวกระโดดไป ข้าง หน้าได้ อย่างต่อเนื่อง โดย ไม่เสียการ ทรงตัววิ่งหลบหลีกสิ่งกีดขวาง คล่อง แคล่วและรับลูกบอลที่ กระดอนขึ้น จากพื้น
๔) ใช้มือ-ตา ประสาน สัมพันธ์ กัน	๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตาม แนวเส้นตรงได้และ เขียนรูป สี่เหลี่ยมตามแบบ มีมุมชัดเจน	๔.๑) ใช้กรรไกรตัดกระดาษ ตาม แนวเส้นโค้งได้และ เขียนรูป สามเหลี่ยมตาม แบบมีมุม ชัดเจน
๒. ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เด็กรับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น แสดงออกทางอารมณ์ และความรู้สึกอย่างเหมาะสมมีการกำกับตนเองมีสัมพันธภาพที่ดีและเห็นอกเห็นใจผู้อื่น รับผิดชอบ ต่อการ ตัด สิ้นใจของตนเอง มีความสุขและแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรีและการเคลื่อนไหวมีทักษะชีวิต ช่วยเหลือ ตนเอง ในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันและยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล		
๑) แสดงออกทาง อารมณ์และ ความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	๑.๑) แสดงอารมณ์ ความ รู้สึก ท่าทาง และบอก อารมณ์ และ ความรู้สึก ของตนเองตาม สถานการณ์	๑.๑) แสดงอารมณ์ความรู้สึก ท่าทางหรือวาจา และควบ คุม อารมณ์และความรู้สึก ของตนเอง และผู้อื่นตาม สถานการณ์
๒) กำกับตนเองในการ ทำกิจกรรม	๒.๑) วางแผนการปฏิบัติ กิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จน สำเร็จ	๒.๑) ตั้งเป้าหมาย วางแผน และ มุ่งมั่น ทำสิ่งต่างๆ จนสำเร็จ
๓) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	๓.๑) เล่นและทำงานร่วม กับ เพื่อน เป็นกลุ่ม ยิ้ม ทักทายหรือ พูดคุยกับ บุคคลที่คุ้นเคย	๓.๑) เล่นและทำงาน แบบ ร่วมมือกับผู้อื่นอย่างมีเป้า หมาย แก้ปัญหาเองอย่าง

		ประนีประนอม ยิ้ม ทักทาย และ พูดคุยกับบุคคลที่คุ้นเคยและ ผู้ใหญ่
๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	๔.๑) แสดงสีหน้าและท่าทาง แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมี ความสุขและช่วยเหลือ พลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ	๔.๑) ใช้คำพูดหรือการกระทำ แสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมี ความสุขเห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้า หรือเสียใจและช่วยเหลือ พลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับ บาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบ ใน การตัดสินใจของตนเอง	๕.๑) ยอมรับและรับผิดชอบ ใน การตัดสินใจของตนเอง	๕.๑) ยอมรับและรับผิดชอบ ใน การตัดสินใจของตนเอง และกลุ่ม
๖) มีสุนทรียภาพทาง ศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชมมีความสุขและ แสดงออกผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดง ท่าทาง และการเคลื่อนไหว	๖.๑) ชื่นชม มีความสุขและ แสดงออกผ่านงานศิลปะ เสียงเพลง ดนตรี แสดง ท่าทาง และการเคลื่อนไหว
๗) ช่วยเหลือตนเอง ในการ ปฏิบัติกิจวัตร ประจำวัน	๗.๑) แต่งตัว ใช้ห้องน้ำ ห้อง ส้วมและรับประทานอาหารด้วย ตนเอง	๗.๑) แต่งตัวได้ คล่องแคล่ว รับประทานอาหารด้วยตนเอง ใช้ และทำความสะอาด หลังใช้ ห้องน้ำ ห้องส้วม
๘) ยอมรับความ เหมือนและ ความแตกต่างทางสังคมและ วัฒนธรรม	๘.๑) เล่นและทำกิจกรรม ร่วมกับเด็กที่แตกต่างไป จาก ตนเองและปฏิบัติตน อย่าง สุภาพกับผู้อื่น ที่แตกต่างไปจาก ตน	๘.๑) เล่นและทำกิจกรรม ร่วมกับ เด็กที่แตกต่างไปจากตนเองยอมรับ ความสามารถ และความคิดเห็น ของผู้อื่น
๓. ด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย เด็กมีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม มีมารยาทไทย ปฏิบัติตามวัฒนธรรมและประเพณีไทยรักและภูมิใจในความเป็นไทยปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญา ของ เศรษฐกิจพอเพียง ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีวินัยในตนเอง และเป็นสมาชิกที่ดี ของสังคมใน ระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข		
๑) มีคุณธรรม จริยธรรม และ จิตใจที่ดีงาม	๑.๑) ขออนุญาตหรือรอคอย เมื่อ ต้องการสิ่งของของผู้อื่นแสดง ความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง และ แบ่งปันผู้อื่น	๑.๑) ขออนุญาตและรอคอย เมื่อ ต้องการสิ่งของของผู้อื่นแสดง ความรักเพื่อน และมีเมตตาสัตว์ เลี้ยง ช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติ	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอ	๒.๑) ไหว้ กล่าวคำขอบคุณ ขอ

ตาม วัฒนธรรมและ ประเพณี ไทย	โทษ ร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรม และประเพณี ไทย	โทษ ปฏิบัติตนตาม มารยาทไทย ได้ตามกาลเทศะ และร่วมกิจกรรมตาม วัฒนธรรมและประเพณีไทย
๓) รักและภูมิใจ ในความเป็นไทย	๓.๑) ยืนตรงและร่วมร้อง เพลงชาติไทยและเพลง สรรเสริญพระบารมี สนใจ ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์	๓.๑) ยืนตรงและร้องเพลง ชาติไทยและเพลงสรรเสริญ พระบารมี ร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับ ชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและ พอเพียง	๔.๑) ใช้สิ่งของ เครื่องใช้ อย่างประหยัด และดูแล รักษา สิ่งของ เครื่องใช้ ของตนเอง	๔.๑) ใช้น้ำ ไฟและสิ่งของ เครื่องใช้อย่างประหยัด พอเพียง และนำกลับมาใช้ ซ้ำ
๕) ดูแลรักษา ธรรมชาติ และ สิ่งแวดล้อม	๕.๑) มีส่วนร่วมดูแลรักษา ธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สิ่งแวดล้อม คัดแยกขยะและทิ้ง ขยะถูกที่	๕.๑) ดูแลรักษาธรรมชาติ ต้นไม้ สัตว์เลี้ยง สาธารณสมบัติ ที่อยู่รอบตัว และสิ่งแวดล้อมนำวัสดุ หรือ สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้แล้ว มาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมา ใช้ใหม่ คัดแยกขยะ และทิ้งขยะ ถูกที่
๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติ ตนเป็น สมาชิกที่ดีของสังคม	๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับ ก่อนหลัง ปฏิบัติตนเป็น ผู้นำและผู้ตามมี ส่วนร่วม ในการแก้ปัญหาความ ขัดแย้ง และประนีประนอม	๖.๑) เก็บของเล่น ของใช้ เข้าที่ เข้าแถวตามลำดับ ก่อน หลัง ปฏิบัติตนเป็น ผู้นำและผู้ตาม มี ส่วนร่วม สร้างและปฏิบัติตามข้อ ตกลงเลือกวิธีการแก้ปัญหา และ ประนีประนอมในการ แก้ไข ปัญหา
๔. ด้านสติปัญญา		
๔.๑ ภาษาและการรู้หนังสือ เด็กฟังและสนทนาโต้ตอบ และเล่าเรื่องราวต่างๆ ให้ผู้อื่นเข้าใจ อ่านภาพและ สัญลักษณ์มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร และการเขียนเพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน		
๑) ฟังและสนทนาโต้ตอบกับผู้อื่น	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบและ สนทนาโต้ตอบสอดคล้องกับเรื่อง ที่ฟัง	๑.๑) ฟังผู้อื่นพูดจนจบและ สนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องและ เชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง แสดงความ คิดเห็นและความรู้สึกด้วยประโยค สั้น ๆ

๒) เล่าเรื่องให้ผู้อื่นเข้าใจ	๒.๑) เล่าเรื่องราวเป็นประโยคอย่างต่อเนื่องจากการฟังนิทานหรือเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เล่าเรื่องราวอย่างต่อเนื่องตามลำดับและตอบคำถามจากการฟังนิทาน เรื่องราว หรือจากเหตุการณ์ในชีวิตประจำวัน
๓) อ่านภาพและสัญลักษณ์	๓.๑) ชี้ชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ อ่านภาพสัญลักษณ์ คำ พร้อมชี้หรือกวาดตามองข้อความตามบรรทัด อ่านภาพและพูดข้อความด้วยภาษาของตน	๓.๑) ชี้หน้าปกและชื่อเรื่องของหนังสือที่มีภาพประกอบ พลิกหน้าหนังสือจากหน้าแรกไปหน้าหลังและอ่านภาพ สัญลักษณ์ คำ โดยชี้หรือกวาดตามองจุดเริ่มต้นและจุดจบของข้อความ
๔) มีความรู้เกี่ยวกับตัวอักษร	๔.๑) รู้จักตัวอักษรที่ประกอบเป็นคำที่มีความหมายกับเด็กและชี้คำหรือข้อความที่มีความหมายในชีวิตประจำวันหรือที่เห็นบ่อยๆ	๔.๑) รู้จักคำและออกเสียงคำที่คุ้นเคย ชี้คำหรือข้อความที่เห็นบ่อย ๆ ชี้ตัวอักษรตัวแรกและอักษรตัวสุดท้ายของคำที่คุ้นเคย
๕) เขียนสื่อความหมายอิสระในชีวิตประจำวัน	๕.๑) เขียนตัวอักษรที่รู้จักเพื่อสื่อความหมาย คัดลอกหรือเขียนตัวอักษรด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวา	๕.๑) เขียนชื่อของตนเอง คำที่มีความหมายกับตัวเด็กตามแบบหรือด้วยวิธีที่คิดขึ้นเอง มีทิศทางการเขียนจากซ้ายไปขวาและบนลงล่าง เพื่อสื่อความหมายในชีวิตประจำวัน
๔. ด้านสติปัญญา ๔.๒ การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ เด็กมีทักษะพื้นฐานที่นำไปสู่การคิดรวบยอด การคิดคำนวณ การเรียงลำดับการแสดงแบบรูปของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน การรู้ค่าของจำนวน การใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน และการรับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน		
๑) จับคู่ เปรียบเทียบจำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) บอกลักษณะและส่วนประกอบของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่างๆ จำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่างๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเอง	๑.๑) บอกลักษณะส่วนประกอบ การเปลี่ยน แปลงและความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่างๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง

๒) เรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับและต่อแบบรูปของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	๒.๑) เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย ๕ ลำดับและสร้างแบบรูปของสิ่งต่างๆ ตามความคิดของตนเอง
๓) รู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๒๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑ - ๕	๓.๑) นับปากเปล่า ๑ ถึง ๓๐ ตามลำดับ บอกและแสดงจำนวนของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ ๑ - ๑๐
๔) รับรู้มิติสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน	๔.๑) บอกและแสดงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ด้วยคำพูด ทำทาง การวาดภาพและสัญลักษณ์	๔.๑) บอกหรือแสดงตำแหน่งทิศทาง และระยะทางของสิ่งต่างๆ เมื่อสังเกตจากมุมมองที่ต่างกันและสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่
๔. ด้านสติปัญญา		
๔.๓ การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ เด็กมีทักษะแก้ปัญหาโดยระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกรูปวิธีการ และลงมือแก้ปัญหาต่างๆ ในชีวิตประจำวัน และตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น		
๑) แก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน	๑.๑) ระบุปัญหาและแก้ปัญหา โดยลองผิดลองถูก	๑.๑) ระบุปัญหา สร้างทางเลือก เลือกรูปวิธีการ และลงมือแก้ปัญหา
๒) ใช้เหตุผลในการตัดสินใจ	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	๒.๑) ตัดสินใจในเรื่องง่ายๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น
๔. ด้านสติปัญญา(ต่อ)		
๔.๔ การแสวงหาความรู้ เด็กกระตือรือร้นในการเรียนรู้และร่วมกิจกรรม และค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้		
๑) กระตือรือร้นในการเรียนรู้	๑.๑) สนใจกระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม และมีส่วนร่วมในการค้นหาคำตอบเกี่ยวกับธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและโลกรอบตัว	๑.๑) สนใจ กระตือรือร้นในการเข้าร่วมกิจกรรม มีส่วนร่วมและค้นหาคำตอบด้วยตนเองเกี่ยวกับธรรมชาติ สถานที่สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี และโลกรอบตัว
๒) ค้นหาคำตอบเกี่ยวกับปัญหาหรือข้อสงสัยโดยใช้การสืบเสาะหาความรู้	๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหาและข้อสงสัยโดยการสังเกตสำรวจ ตั้งคำถามและนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ	๒.๑) ค้นหาคำตอบของปัญหาและข้อสงสัย โดยใช้วิธีการที่หลากหลาย โดยการสังเกตสำรวจ ตั้งคำถาม วางแผนเก็บข้อมูลและนำเสนอสิ่งที่ค้นพบ

๔. ด้านสติปัญญา(ต่อ)		
๔.๕ จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เด็กใช้จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ในการทำงานศิลปะและการเคลื่อนไหว		
๑) ทำงานศิลปะตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิดความรู้สึกของตนเอง โดยมีการตัดแปลงและแปลกใหม่จากเดิมหรือมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น	๑.๑) สร้างผลงานศิลปะเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเอง โดยมีการตัดแปลงแปลกใหม่จากเดิมและมีรายละเอียดเพิ่มขึ้น
๒) แสดงท่าทาง/เคลื่อนไหวตามจินตนาการอย่างสร้างสรรค์	๒.๒) เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายหรือแปลกใหม่	๒.๒) เคลื่อนไหวท่าทางเพื่อสื่อสารความคิด ความรู้สึกของตนเองอย่างหลากหลายและแปลกใหม่

๙. การจัดเวลาเรียน

โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ ๑๒๖ จัดการศึกษาให้กับเด็กปฐมวัยโดยแบ่งออกเป็น ๒ ระดับ คือ

๑. ระดับชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๔ - ๕ ปี
๒. ระดับชั้นอนุบาล ๒ อายุ ๕ - ๖ ปี

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดกรอบโครงสร้างเวลาในการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ๒ ปีการศึกษา ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับอายุของเด็กที่เริ่มเข้าเรียนในสถานศึกษา โดยมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วันต่อปีการศึกษา แบ่งเป็น ๒ ภาคเรียนใน ๑ ปีการศึกษา แต่ละวันต้องใช้เวลาไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง

๑๐. โครงสร้างหลักสูตร

เพื่อให้การจัดการศึกษาเป็นไปตามหลักการ จุดมุ่งหมาย จึงมีการกำหนดโครงสร้าง ดังนี้

โครงสร้างหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘		
ช่วงอายุ	อายุ ๓ - ๖ ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	<ul style="list-style-type: none"> ● ด้านสุขภาวะทางกาย ● ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ● ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย ● ด้านด้านสติปัญญา 	<ul style="list-style-type: none"> ● เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก ● เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก ● ธรรมชาติรอบตัว ● สิ่งต่างๆรอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	จัดการศึกษา ๒ ภาคเรียน : ๑ ปีการศึกษา เวลาเรียนไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน : ๑ ปีการศึกษา ใช้เวลา ๕-๖ ชั่วโมง : ๑ วัน ๒๕ - ๓๐ ชั่วโมง : สัปดาห์	

หมายเหตุ

อายุ ๓ - ๔ ปี มีความสนใจระหว่าง ๘ - ๑๒ นาที

อายุ ๔ - ๕ ปี มีความสนใจระหว่าง ๑๒ - ๑๕ นาที

อายุ ๕ - ๖ ปี มีความสนใจระหว่าง ๑๕ - ๒๐ นาที

กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกิน ๒๐ นาทีกิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุมเล่นกลางแจ้งใช้เวลา ๔๐ - ๖๐ นาที

๑๑. หลักสูตรด้านทฤษฎีศึกษาในระดับปฐมวัย (Anti-Corruption Education)

กรอบการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริตโดยที่ประชุมได้เห็นชอบร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรหรือชุดการเรียนรู้และสื่อประกอบการเรียนรู้ด้านการป้องกันการทุจริตหัวข้อวิชา ๔ วิชาประกอบด้วย

๑) การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๑. ความหมายของของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม
๒. การจำแนกของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม
๓. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม
 - ๓.๑ ของเล่น
 - ๓.๒ การรับประทานอาหาร
 - ๓.๓ การเข้าแถว
 - ๓.๔ การเก็บของใช้ส่วนตน
 - ๓.๕ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย
 - ๓.๖ การแบ่งปัน
 - ๓.๗ การแต่งกาย
 - ๓.๘ การแปรงฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี
 - ๓.๙ การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี

๔. ความหมายของระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ

๕. การแยกแยะระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ

๒) ความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต

๑. ความหมายของความอายและความไม่ทนต่อการทุจริต
๒. การเก็บของให้เป็นระเบียบ
๓. ความอายและไม่แย่งแย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน
๔. ความอายและไม่แข่งคิวผู้อื่น
๕. การใช้ของใช้ส่วนตนอย่างถูกวิธี
๖. ความอายและไม่แย่งหรือขโมยของผู้อื่น

๗. ความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย
๘. การไม่ลอกหรือไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็นของตนเอง
๙. ความหมายของการแบ่งปัน
๑๐. พฤติกรรมการแบ่งปันและปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต
๑๑. การแต่งกายด้วยตนเองและการไม่นำเอาเครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของตน
๑๒. ความหมายของกิจวัตรประจำวัน
๑๓. ข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน

๓) STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต

๑. Sufficient : ความหมายของความพอเพียง
๒. Transparent : ความหมายของความโปร่งใส
๓. Realise / Knowledge : ความหมายของความตื่นรู้และความรู้
๔. Onward : ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า
๕. Generosity : ความหมายของความเอื้ออาทร
๖. ความหมายของการต้านทุจริต
๗. การรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับ STRONG
๘. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG
๙. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG

๔) พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม

๑. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (การแปรงฟัน การแต่งกาย การรับประทานอาหาร)
๒. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การเก็บขยะ การทำความสะอาดในห้องเรียน)

๑๒. สารการเรียนรู้รายปี

สารการเรียนรู้ เป็นสื่อกลางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้กับเด็ก เพื่อส่งเสริมความสามารถผู้เรียนทุกด้านให้เป็นที่ไปตามจุดหมายของหลักสูตรที่กำหนด ประกอบด้วย ประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ดังนี้

๑. ประสบการณ์สำคัญ

ประสบการณ์สำคัญอธิบายถึงสิ่งที่เด็กทำ วิธีที่เด็กรับรู้ และประสบการณ์ที่สำคัญต่อการพัฒนาความสามารถของเด็กตามหลักสูตร ประสบการณ์สำคัญจึงเป็นแนวทางสำหรับผู้สอนในการวางแผนการจัดประสบการณ์ให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้ ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองในสภาพแวดล้อมที่สนับสนุนการเรียนรู้เชิงรุก และได้รับการส่งเสริมพัฒนาการและความสามารถครอบคลุมทุกด้าน ดังนี้

๑.๑ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านสุขภาพร่างกาย เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้มีโอกาสดูแลรักษาสุขอนามัยและมีสุขนิสัยที่ดี รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว และใช้มือ-ตาประสานสัมพันธ์กันในการทำกิจกรรมประจำวันหรือกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

สภาวะทางกาย	ประสบการณ์สำคัญ
๑) มีสุขอนามัยและสุขนิสัยที่ดี	(๑) การปฏิบัติตนตามสุขอนามัย สุขอนิสัยที่ดีในกิจวัตรประจำวันในการรับประทานอาหาร การดื่มน้ำสะอาด การล้างมือ การแปรงฟัน การนอนพักผ่อน การเล่น การออกกำลังกาย
๒) รักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น	(๑) การปฏิบัติตนให้ปลอดภัยในกิจวัตรประจำวัน (๒) การฟังนิทาน เรื่องราว เหตุการณ์ เกี่ยวกับการป้องกันและรักษาความปลอดภัย (๓) การเล่นเกมเล่นอย่างปลอดภัย (๔) การเล่นเกมบทบาทสมมติเหตุการณ์ต่างๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง (๕) การเล่นเกมบทบาทสมมติ เหตุการณ์ต่างๆ การปฏิบัติตนขณะเดินทาง
๓) เคลื่อนไหวร่างกายอย่างคล่องแคล่ว ประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (๒) การเคลื่อนไหวเคลื่อนที่ (๓) การเคลื่อนไหวพร้อมวัสดุอุปกรณ์ (๔) การเคลื่อนไหวที่ใช้การประสานสัมพันธ์ของการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ในการขว้าง การจับ การโยน การเตะ (๕) การเล่นเกมเล่นสนามอย่างอิสระ (๖) การเคลื่อนไหวโดยควบคุมตนเองไปในทิศทาง ระดับ และพื้นที่ (๗) การเคลื่อนไหวข้ามสิ่งกีดขวาง
๔) ใช้มือ - ตา ประสานสัมพันธ์กัน	(๑) การเล่นเกมเล่นสัมผัสและการสร้างจากแท่งไม้ บล็อก (๒) การเขียนภาพและการเล่นกับสี (๓) การปั้น (๔) การประดิษฐ์สิ่งต่างๆ ด้วยเศษวัสดุ (๕) การหยิบจับ การใช้กรรไกร การฉีก การตัด การปะ และการร้อยวัสดุ

๑.๒ ประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่างๆ รับรู้ เข้าใจ มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีการกำกับตนเองในการทำกิจกรรม รับผิดชอบต่อการตัดสินใจของตนเอง มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่นมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีสุนทรียภาพและความสุขในการแสดงออกผ่านงานศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน และยอมรับความเหมือนและความแตกต่างระหว่างบุคคล ดังนี้

อารมณ์ จิตใจ และสังคม	ประสบการณ์สำคัญ
๑) แสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกในสถานการณ์ต่าง ๆ	(๑) การพูดสะท้อนความรู้สึกของตนเองและผู้อื่น (๒) การเล่นเกมบทบาทสมมติ (๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การร้องเพลง

	(๕) การทำงานศิลปะ
๒) กำกับตนเองในการทำกิจกรรม	(๑) การปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ตามความสามารถของตนเอง (๒) การวางแผนปฏิบัติกิจกรรมและทำสิ่งต่าง ๆ จนสำเร็จ (๓) การทำตามกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ
๓) มีความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้อื่น	(๑) การเล่นหรือทำกิจกรรมร่วมกับกลุ่มเพื่อน
๔) มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น	(๑) การใช้คำหรือการกระทำแสดงความยินดีเมื่อผู้อื่นมีความสุข เห็นใจเมื่อผู้อื่นเศร้าหรือเสียใจ และช่วยเหลือปลอบโยนเมื่อผู้อื่นได้รับบาดเจ็บ
๕) ยอมรับและรับผิดชอบในการตัดสินใจของตนเองและกลุ่ม	(๑) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น (๒) การเล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น (๓) การทำศิลปะแบบร่วมมือ
๖) มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว	(๓) การเคลื่อนไหวตามเสียงเพลง/ดนตรี (๔) การเล่นบทบาทสมมติ (๕) การทำกิจกรรมศิลปะต่างๆ (๖) การสร้างสรรค์สิ่งสวยงาม
๗) ช่วยเหลือตนเองในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน	(๑) การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำ
๘) ยอมรับความเหมือนและความแตกต่างทางสังคมและวัฒนธรรม	(๑) การเล่นอิสระ (๒) การเล่นรายบุคคล กลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่ (๓) การเล่นตามมุมประสบการณ์ (๔) การเล่นนอกห้องเรียน

๑.๓ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย เป็นการสนับสนุนให้เด็กมีโอกาสดำเนินชีวิตเป็นผู้มีมารยาทวัฒนธรรมไทย การไหว้ การขอบคุณ การขอโทษ ได้แสดงออกถึงความเคารพต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ รักและภูมิใจในความเป็นไทย มีคุณธรรม จริยธรรมปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ประหยัดและพอเพียง การเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข

ความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย	ประสพการณ์สำคัญ
๑) มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม	(๑) การปฏิบัติตนตามหลักศาสนาที่นับถือ (๒) การฟังนิทานเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม (ชื่อสัตว์สุจริต มีความเมตตา กรุณา มีน้ำใจ และช่วยเหลือแบ่งปัน)

๑) มีคุณธรรม จริยธรรมและจิตใจที่ดีงาม(ต่อ)	(๓) การร่วมสนทนาและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเชิงจริยธรรม (๔) การแสดงความรักเพื่อน มีเมตตาสัตว์เลี้ยง (๕) การช่วยเหลือและแบ่งปันผู้อื่น
๒) มีมารยาทไทย และปฏิบัติตนตามวัฒนธรรมและประเพณีไทย	(๑) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนในความเป็นคนไทย (๒) การเล่นบทบาทสมมติการปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การไหว้ การขอบคุณ การกล่าวขอโทษ แสดงกิริยาสุภาพอื่น ๆ (๓) การศึกษานอกสถานที่ (๔) การประกอบอาหารไทย (๕) การละเล่นพื้นบ้านของไทย เพลงท้องถิ่น เพลงพื้นบ้าน ของเล่นพื้นบ้าน (๖) การแต่งกายด้วยผ้าไทย ผ้าพื้นเมือง (๗) การปฏิบัติตน/ร่วมกิจกรรมตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและประเพณีไทย
๓) รักและภูมิใจในความเป็นไทย	(๑) การใช้ภาษาไทย (๒) การร้องเพลงชาติไทยและเพลงสรรเสริญพระบารมี (๓) การร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวกับชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
๔) ประหยัดและพอเพียง	(๑) การใช้วัสดุและสิ่งของเครื่องใช้อย่างคุ้มค่า (๒) การปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	(๑) การมีส่วนร่วมรับผิดชอบดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน (๒) การนำวัสดุหรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้อย่างคุ้มค่ามาใช้ซ้ำหรือแปรรูปแล้วนำกลับมาใช้ใหม่
๕) ดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม(ต่อ)	(๓) การปลูกและดูแลต้นไม้ (๔) การเลี้ยงสัตว์ (๕) การสนทนาข่าวและเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชีวิตประจำวัน
๖) มีวินัยในตนเอง และปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม	(๑) การมีส่วนร่วมในการเลือกวิธีการแก้ปัญหา (๒) การมีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (๓) การมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น มีวินัย มีส่วนร่วม และบทบาทสมาชิกที่ดี

๑.๔ ประสพการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เป็นการสนับสนุนให้เด็กได้รับรู้และเรียนรู้สิ่งต่างๆ รอบตัว ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคลและสื่อต่างๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อเปิดโอกาสให้เด็กได้พัฒนาการใช้ภาษาสื่อสารและการรู้หนังสือ การคิดรวบยอด การคิดคำนวณการแสวงหาความรู้ การคิดแก้ปัญหาและการตัดสินใจ และจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ที่เป็น

พื้นฐานของการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องในระดับที่สูงขึ้น ผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม บุคคล และสื่อต่าง ๆ ด้วยกระบวนการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อพื้นฐานการเรียนรู้ต่อไป

สติปัญญา	ประสบการณ์สำคัญ
๑) ภาษาและการรู้หนังสือ	(๑) การฟังเสียงต่างๆ ในสิ่งแวดล้อม (๒) การฟังเพลง นิทาน คำคล้องจอง บทร้อยกรองหรือเรื่องราวต่างๆ (๓) การพูดแสดงความคิด ความรู้สึก และความต้องการในการเล่น และการกระทำต่างๆ (๔) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ หรือเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง (๕) การพูดอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ (๖) การอ่านหลากหลายวิธี : อ่านหนังสือภาพ อ่านหนังสือนิทาน อ่านป้ายและสัญลักษณ์ อ่านงานเขียนของตนเอง อ่านอย่างอิสระตามลำพัง อ่านร่วมกัน อ่านโดยมีผู้ชี้แนะ (๗) การเขียนในรูปแบบต่างๆ : การเขียนภาพ การเขียนขีดเขียน การเขียนคล้ายตัวอักษร การเขียนสะกดคำที่คิดค้นขึ้นเอง การเขียนคำที่มีความหมายกับตัวเด็ก/คำคุ้นเคย การเขียนร่วมกันตามโอกาส การเขียนอิสระ (๘) การเล่นเกมทางภาษา
๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ	การจับคู่ เปรียบเทียบ จำแนกและ จัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน (๑) การสังเกตลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัส (๒) การจับคู่ เปรียบเทียบ คัดแยก จัดกลุ่ม และจำแนกสิ่งต่าง ๆ ตามเกณฑ์ที่กำหนดให้หรือกำหนดขึ้นเอง การเรียงลำดับและแสดงแบบรูปของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน (๓) การเรียงลำดับสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน ตามลักษณะ จำนวน ความยาว ความสูง น้ำหนัก ปริมาตร (๔) การเรียงลำดับขั้นตอน กิจกรรม หรือเหตุการณ์ตามช่วงเวลา (๕) การบอกและแสดงอันดับที่ของสิ่งต่าง ๆ โดยการแสดงสิ่งของหรือการใช้สัญลักษณ์ (๖) การทำซ้ำ การต่อเติม และการสร้างแบบรูปของสิ่งต่าง ๆ การรู้ค่าของจำนวนและใช้จำนวนและตัวเลขในชีวิตประจำวัน (๗) การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งของสองชุดเพื่อหา “มากกว่า” “น้อยกว่า” “จำนวนเท่ากัน”
๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ(ต่อ)	(๘) การจัดเรียงวัตถุสองชุดให้สอดคล้องกันแบบหนึ่งต่อหนึ่ง (๙) การนับวัตถุและบอกจำนวนหรือแสดงสิ่งต่าง ๆ ตามจำนวน

	<p>(๑๐) การอ่านตัวเลขแสดงจำนวนของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน</p> <p>การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงขนาดและรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่าง ๆ ในชีวิตประจำวัน</p> <p>(๑๑) การใช้การเปรียบเทียบความยาว/ความสูง ปริมาตร/ความจุ และรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่างๆ ในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา</p> <p>(๑๒) การใช้การชั่ง ตวง วัดสิ่งต่าง ๆ โดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐานในการเล่น การสืบเสาะ หรือการแก้ปัญหา</p> <p>(๑๓) การเล่นกับสื่อต่างๆ ที่เป็นรูปเรขาคณิตสามมิติ ได้แก่ ทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมมุมฉาก ทรงกระบอก กรวย ปริซึม และรูปเรขาคณิตสองมิติ วงกลม สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม</p> <p>(๑๔) การบอกชื่อและยกตัวอย่างสิ่งของในชีวิตประจำวันที่มีลักษณะคล้าย รูปเรขาคณิต</p> <p>(๑๕) การสังเกตและระบุรูปเรขาคณิตที่เป็นส่วนประกอบในรูปร่างรูปทรงของสิ่งต่างๆ</p> <p>(๑๖) การต่อสิ่งของชิ้นเล็กเติมในชิ้นใหญ่ให้สมบูรณ์ และการแยกชิ้นส่วนในการเล่นหรือสร้างชิ้นงาน</p> <p>(๑๗) การรวมและการแยกสิ่งต่าง ๆ ในการเล่น การสร้างชิ้นงาน หรือการแก้ปัญหา และสังเกตส่วนประกอบ รูปร่าง รูปทรง ขนาด จำนวนที่เปลี่ยนแปลง</p> <p>(๑๘) การเล่นหรือสร้างชิ้นงานโดยใช้สิ่งที่มีรูปร่างรูปทรงเหมือนกันหรือสิ่งที่มีรูปร่าง รูปทรง และขนาดต่างกันมาประกอบเข้าด้วยกัน หรือการสร้างรูปเรขาคณิตใหม่จากการแบ่ง/แยกส่วนของรูปเรขาคณิตเดิมหรือประกอบรูปเรขาคณิตเข้าด้วยกัน</p>
<p>๒) การคิดรวบยอดและการคิดคำนวณ(ต่อ)</p>	<p>การรับรู้มิติสัมพันธ์ในเชิงตำแหน่งของสิ่งต่างๆ ในชีวิตประจำวัน</p> <p>(๑๙) การบอกและแสดงตำแหน่ง ทิศทาง และระยะทางของตนเองและสิ่งต่างๆ ด้วยการกระทำ ภาพวาด ภาพถ่าย และรูปภาพ โดยใช้คำ “ข้างบน ข้างล่าง ข้างใต้ ข้างใน ข้างนอก ข้างๆ ข้างหน้า ข้างหลัง ระหว่าง ข้างซ้าย ข้างขวา ไกล ไกล”</p> <p>(๒๐) การเคลื่อนที่หลบหลีกวัตถุที่กีดขวาง หรือการเปลี่ยนตำแหน่งให้สัมพันธ์กับวัตถุในการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ หยิบจับ มุด ลอด ปีนป่าย</p> <p>(๒๑) การสังเกตสิ่งต่างๆ และสถานที่จากมุมมองที่ต่างกัน</p> <p>(๒๒) การบอกหรือแสดงเส้นทางโดยการวาดภาพหรือใช้สัญลักษณ์หรือการสร้างแผนที่หรือแบบจำลองของสถานที่ต่างๆ ที่คุ้นเคย</p>
<p>๓) การคิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ</p>	<p>(๑) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ</p>

	<p>(๒) การคาดเดาหรือการคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้นอย่างมีเหตุผล</p> <p>(๓) การลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล</p> <p>(๔) การตัดสินใจหรือเลือกทำสิ่งต่างๆ</p> <p>(๕) การมีส่วนร่วมในกระบวนการแก้ปัญหาด้วยการระบุปัญหา หาทางเลือกและวิธีการต่างๆ ในการแก้ปัญหา เลือกวิธีการ ออกแบบวางแผนและลงมือแก้ปัญหา</p>
๔) การแสวงหาความรู้	<p>(๑) การสังเกตและการสำรวจสิ่งต่างๆ และแหล่งเรียนรู้รอบตัว</p> <p>(๒) การตั้งคำถามในเรื่องที่สนใจและเกี่ยวข้องกับสิ่งที่สังเกตและสำรวจ</p> <p>(๓) การสืบเสาะหาความรู้เพื่อค้นหาคำตอบของข้อสงสัยต่างๆ</p> <p>(๔) การมีส่วนร่วมในการรวบรวมข้อมูลและนำเสนอข้อมูลจากการสืบเสาะหาความรู้ในรูปแบบต่างๆ และแผนภูมิอย่างง่าย</p>
๔) การแสวงหาความรู้(ต่อ)	<p>(๕) การคาดคะเนสิ่งที่จะเกิดขึ้น และมีส่วนร่วมในการลงความเห็นจากข้อมูลอย่างมีเหตุผล</p> <p>(๖) การอธิบายเชื่อมโยงสาเหตุและผลที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์หรือการกระทำ</p>
๕) จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์	<p>(๑) การรับรู้ และแสดงความคิดความรู้สึกผ่านสื่อ วัสดุ ของเล่นและชิ้นงาน</p> <p>(๒) การแสดงจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ผ่านภาษา ท่าทางการเคลื่อนไหว ดนตรี และศิลปะต่างๆ</p> <p>(๓) การสร้างสรรค์ชิ้นงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์หรือวิธีการที่หลากหลาย</p> <p>(๔) การหาทางเลือกและวิธีการใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา</p> <p>(๕) การเล่นในมุมเล่นต่างๆ ตามจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์</p>

๒. สาระที่ควรเรียนรู้

สาระที่ควรเรียนรู้ เป็นเรื่องราวรอบตัวเด็กที่นำมาเป็นสื่อกลางในการจัดกิจกรรมให้เด็ก เกิดแนวคิดหลังจากนำสาระที่ควรเรียนรู้นั้นๆ มาจัดประสบการณ์ให้เด็ก เพื่อให้บรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ไม่เน้นการท่องจำเนื้อหา แต่ให้ความสำคัญกับการสร้างองค์ความรู้ในตนเองของเด็ก ผู้สอนสามารถกำหนดรายละเอียด ขึ้นเองให้สอดคล้องกับวัย ความสามารถ ความต้องการ และความสนใจของเด็ก โดยให้เด็ก ได้เรียนรู้ผ่านประสบการณ์สำคัญ ทั้งนี้อาจยืดหยุ่นเนื้อหาได้ โดยคำนึงถึงประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม ในชีวิตจริงของเด็ก ดังนี้

๒.๑ เรื่องราวที่เกี่ยวกับตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้ชื่อ นามสกุล รูปร่างหน้าตา ความต้องการ ความสนใจ และความสามารถของตนเอง อวัยวะ และหน้าที่ วิถีดูแลรักษาร่างกายให้สะอาด และมีสุขภาพอนามัยที่ดี สุขนิสัยที่ดีการรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ การพักผ่อน การออกกำลังกาย การป้องกันตนเองจากโรคติดต่อและโรคอุบัติใหม่การระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองจากผู้อื่น การปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างปลอดภัย การปฏิเสธคนแปลกหน้า ภัยใกล้ตัว อุบัติเหตุ อุบัติภัย ภัยพิบัติการระมัดระวังความปลอดภัยจากการใช้สื่อ

และเทคโนโลยี และการใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างปลอดภัย การรู้จักประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน การเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็น ของตนเองและการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การรู้จักอารมณ์และความรู้สึก ของตนเอง และผู้อื่น การกำกับตนเอง การแก้ไขความขัดแย้งความแตกต่างทางวัฒนธรรม การเห็นอกเห็นใจ การสร้างความสัมพันธ์ กับผู้อื่น การยอมรับความเหมือนความแตกต่าง การเล่นและทำสิ่งต่างๆ ด้วยตนเองตามลำพัง หรือกับผู้อื่น การตระหนักรู้เกี่ยวกับตนเอง ความภาคภูมิใจในตนเอง การรับรู้อารมณ์และความรู้สึกของ ตนเอง และผู้อื่น การแสดงออกทางอารมณ์และความรู้สึกอย่างเหมาะสม การแสดงมารยาทที่ดี การมี คุณธรรม จริยธรรม

๒.๒ เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับ ครอบครัว สถานศึกษา ชุมชน และบุคคลต่าง ๆ ที่เด็กต้องเกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดและมีปฏิสัมพันธ์ในชีวิตประจำวัน การปฏิบัติตนเป็น สมาชิกที่ดีของครอบครัวและโรงเรียน รู้จักและเคารพสิทธิของตนเองและผู้อื่น การแสดงความคิดเห็น ของตนเองและรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น การแก้ไขความขัดแย้ง สถานที่สำคัญ วันสำคัญ อาชีพของคนในชุมชน ศาสนา แหล่งวัฒนธรรมในชุมชน และความแตกต่างทางวัฒนธรรม สัญลักษณ์สำคัญของชาติไทย การปฏิบัติ ตามวัฒนธรรมท้องถิ่นและความเป็นไทย หรือแหล่งเรียนรู้จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอื่น ๆ และการเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ในชีวิตประจำวันอย่างประหยัดและพอเพียง การดูแลสุขภาพสาธารณสุขสมบัติ ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓ ธรรมชาติรอบตัว เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับชื่อ ลักษณะ ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง และความสัมพันธ์ ของมนุษย์ สัตว์ พืช ตลอดจนการรู้จักเกี่ยวกับดิน น้ำ ท้องฟ้า และอวกาศ สภาพอากาศ ภัย ธรรมชาติ แรงและพลังงานในชีวิตประจำวันสิ่งแวดล้อมเด็ก รวมทั้งการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และผลกระทบที่ อาจเกิดขึ้น จากการไม่ดูแลสุขภาพสิ่งแวดล้อมและการรักษาสาธารณสุขการเลือกใช้สิ่งของ เครื่องใช้ ยานพาหนะ การคมนาคม เทคโนโลยีและปัญญาประดิษฐ์การรู้เท่าทันเทคโนโลยี การสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ใน ชีวิตประจำวัน

๒.๔ สิ่งต่างๆ รอบตัวเด็ก เด็กควรเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ในชีวิตประจำวัน ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการใช้หนังสือและตัวหนังสือ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับตัวอักษร การเขียน สื่อความหมาย อย่างอิสระ รู้จักชื่อ ลักษณะ สี ผิวสัมผัส ขนาด รูปร่าง รูปทรง ขนาด ปริมาตร น้ำหนัก ตำแหน่ง มิติสัมพันธ์ แบบรูปและความสัมพันธ์ตัวเลข จำนวนและการดำเนินการ สัญลักษณ์การวัด ชั่ง ตวง เวลา เงิน การนำเสนอ ข้อมูลด้วยแผนภูมิอย่างง่าย คำที่เกี่ยวข้องกับคณิตศาสตร์ในชีวิตประจำวัน ส่วนประกอบ การเปลี่ยนแปลง ความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว ประโยชน์การใช้งาน การเลือกใช้สิ่งของเครื่องใช้ ยานพาหนะ การ คมนาคม เทคโนโลยีและการสื่อสารต่างๆ ที่ใช้อยู่ในชีวิตประจำวันและเรื่องราวต่างๆ ที่เด็กสนใจ

๑๓. การจัดประสบการณ์

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓-๖ ปี เป็นการจัดกิจกรรมในลักษณะบูรณาการผ่านการเล่น การลงมือกระทำจากประสบการณ์ตรงอย่างหลากหลาย เกิดความรู้ ทักษะ คุณธรรม จริยธรรม รวมทั้งเกิดการพัฒนาร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ไม่จัดเป็นรายวิชาโดยมีหลักการและแนวทางการจัดประสบการณ์ ดังนี้

๑. หลักการจัดประสบการณ์

๑.๑ จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้หลากหลาย เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างสมดุลและต่อเนื่อง

๑.๒ เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลและบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

๑.๓ จัดให้เด็กได้รับการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการ

๑.๔ จัดการประเมินความสามารถผู้เรียนให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์ พร้อมทั้งนำผลการประเมินมาพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง

๑.๕ ให้พ่อแม่ ครอบครัว ชุมชน และทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

๒. แนวทางการจัดประสบการณ์

๒.๑ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการและการทำงานของสมองที่เหมาะสมกับอายุวุฒิภาวะและระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

๒.๒ จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของเด็ก เด็กได้ลงมือกระทำเรียนรู้ผ่านประสบการณ์สัมผัสทั้งห้า ได้เคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

๒.๓ จัดประสบการณ์แบบบูรณาการ โดยบูรณาการทั้งกิจกรรม ทักษะ และสาระการเรียนรู้

๒.๔ จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่มคิด วางแผน ตัดสินใจลงมือกระทำและนำเสนอความคิดโดยครูหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้สนับสนุนอำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

๒.๕ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่นกับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในบรรยากาศที่อบอุ่นมีความสุข และเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่างๆ กัน

๒.๖ จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

๒.๗ จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวันตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง

๒.๘ จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่ตีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและแผนที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

๒.๙ จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคลนำมาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็ก และการวิจัยในชั้นเรียน

๒.๑๐ จัดประสบการณ์โดยให้พ่อแม่ ครอบครัว และชุมชนมีส่วนร่วมทั้งการวางแผน การสนับสนุนสื่อ แหล่งเรียนรู้ การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินความสามารถผู้เรียน

กำหนดการจัดประสบการณ์รายสัปดาห์
โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ ๑๒๖
ระดับชั้นอนุบาลปีที่ ๒-๓

สัปดาห์	สาระความรู้	สัปดาห์	สาระความรู้
๑	หน่วย ปฐมนิเทศ	๒๑	หน่วย รู้รอบปลอดภัย
๒	หน่วย โรงเรียนของเรา	๒๒	หน่วย เศรษฐกิจพอเพียง
๓	หน่วย ตัวเรา	๒๓	หน่วย กลางวันกลางคืน
๔	หน่วย หนูทำได้	๒๔	หน่วย ค่านิยมไทย
๕	หน่วย ครอบครัวมีสุข	๒๕	หน่วย วันลอยกระทง
๖	หน่วยอาหารดีมีประโยชน์	๒๖	หน่วย วันชาติ
๗	หน่วย ฝน	๒๗	หน่วย เทคโนโลยีและการสื่อสาร
๘	หน่วย ข้าว	๒๘	หน่วย สนุกกับตัวเลข
๙	หน่วย ปลอดภัยไว้ก่อน	๒๙	หน่วย วันขึ้นปีใหม่
๑๐	หน่วย ของเล่น ของใช้	๓๐	หน่วย ขนาด รูปร่าง รูปทรง
๑๑	วันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ	๓๑	หน่วย วันเด็กวันครู
๑๒	หน่วย รักเมืองไทย	๓๒	หน่วย โลกสวยด้วยสีสัน
๑๓	หน่วย วันแม่	๓๓	หน่วย ฤดูหนาว
๑๔	หน่วย ชุมชนของเรา	๓๔	หน่วย แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน
๑๕	หน่วย ต้นไม้ที่รัก	๓๕	หน่วย เสียงรอบตัว
๑๖	หน่วย ดิน หิน ทราย	๓๖	หน่วย รักการอ่าน
๑๗	หน่วย สัตว์น่ารัก	๓๗	หน่วย ปริมาตร น้ำหนัก
๑๘	หน่วย คมนาคม	๓๘	หน่วย ฤดูร้อน
๑๙	ประเมินพัฒนาการตามมาตรฐาน	๓๙	ประเมินพัฒนาการตามมาตรฐาน
๒๐	ประเมินพัฒนาการตามมาตรฐาน	๔๐	ประเมินพัฒนาการตามมาตรฐาน

****หมายเหตุ** กำหนดการจัดประสบการณ์ อาจปรับเปลี่ยนตามเหตุการณ์ สภาพนักเรียนโดยอาจ
 ใช้นวัตกรรมการเรียนการสอนตามความเหมาะสมแต่ละห้องเรียน

การบูรณาการหลักสูตรด้านทฤษฎีกับหน่วยการจัดประสบการณ์
หน่วยหลักสูตรด้านทฤษฎี (บูรณาการตามหน่วยการจัดประสบการณ์)
ชั้นอนุบาล ๒ - ๓ (อายุ ๔ - ๖)

ลำดับ	หน่วยการเรียนรู้	เรื่อง	หมายเหตุ
๑	๑. ปฐมนิเทศ ๒. โรงเรียนของเรา ๓. ตัวเรา ๔. หนูทำได้ ๕. ของเล่นของใช้ ๖. ค่านิยมไทย	การคิดแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับ ผลประโยชน์ส่วนรวม ๑. ความหมายของของใช้ส่วนตนและของใช้ส่วนรวม ๒. การจำแนกของชายส่วนตนและของใช้ส่วนรวม ๓. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตนและของใช้ ส่วนรวม ๓.๑ ของเล่น ๓.๒ การรับประทานอาหาร ๓.๓ การเข้าแถว ๓.๔ การเก็บของใช้ส่วนตน ๓.๕ การทำงานที่ได้รับมอบหมาย ๓.๖ การแบ่งปัน ๓.๗ การแต่งกาย ๓.๘ การแปรงฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี ๓.๙ การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี ๔. ความหมายของระบบคิดฐานสองและระบบคิด ฐานสิบ ๕. การแยกแยะระบบคิดฐานสองและระบบคิดฐานสิบ	บูรณาการ
๒	๑. อาหารที่มีประโยชน์ ๒. ของเล่นของใช้ ๓. หนูทำได้	ความอายและความไม่ทนต่อการทฤษฎี ๑. ความหมายของความอายและความไม่ทนต่อ การทฤษฎี ๒. การเก็บของให้เป็นระเบียบ ๓. ความอายและไม่แย่งแย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน ๔. ความอายและไม่แข่งคิวผู้อื่น ๕. การใช้ของใช้ส่วนตนอย่างถูกวิธี ๖. ความอายและไม่แย่งหรือขโมยของผู้อื่น ๗. ความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย ๘. การไม่ลอกหรือไม่นำผลงานของผู้อื่นมาเป็น ของตนเอง	บูรณาการ

		<p>๙. ความหมายของการแบ่งปัน</p> <p>๑๐. พฤติกรรมการแบ่งปันและปฏิบัติตนเป็นผู้ที่มีความละเอียดและไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>๑๑. การแต่งกายด้วยตนเองและการไม่นำเอาเครื่องแต่งกายของผู้อื่นมาเป็นของตน</p> <p>๑๒. ความหมายของกิจวัตรประจำวัน</p> <p>๑๓. ข้อดีและข้อเสียของการปฏิบัติและไม่ปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน</p>	
๓	<p>๑. เศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>๒. รักการอ่าน</p> <p>๓. วันชาติ</p> <p>๔. คมนาคม</p> <p>๕. อาหารที่มีประโยชน์</p> <p>๖. รื้อรอบปลอดภัย</p>	<p>STRONG : จิตพอเพียงด้านทุจริต</p> <p>๑. Sufficient : ความหมายของความพอเพียง</p> <p>๒. Transparent : ความหมายของความโปร่งใส</p> <p>๓. Realise / Knowledge : ความหมายของความตื่นรู้และความรู้</p> <p>๔. Onward : ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า</p> <p>๕. Generosity : ความหมายของความเอื้ออาทร</p> <p>๖. ความหมายของการด้านทุจริต</p> <p>๗. การรับประทานอาหารที่สอดคล้องกับ STRONG</p> <p>๘. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG</p> <p>๙. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG</p>	บูรณาการ
๔	<p>๑. ตัวเรา</p> <p>๒. โรงเรียนของเรา</p>	<p>พลเมืองและความรับผิดชอบต่อสังคม</p> <p>๑. ความรับผิดชอบต่อตนเอง (การแปรงฟัน การแต่งกาย การรับประทานอาหาร)</p> <p>๒. ความรับผิดชอบต่อสังคม (การเก็บขยะ การทำความสะอาดในห้องเรียน)</p>	

หมายเหตุ

๑. การจัดประสบการณ์แต่ละกิจกรรมจะใช้เวลาประมาณ ๒๐ นาที
๒. จำนวนเวลาที่กำหนดในแต่ละหน่วยการเรียนรู้สถานศึกษาสามารถปรับได้ตามความเหมาะสมแต่ต้องมีเวลาเรียนทั้งสี่หน่วยการเรียนรู้รวม ๔๐ ชั่วโมง

การบูรณาการหลักสูตรด้านพุทธิพิสัยกับโครงสร้างหน่วยการจัดประสบการณ์
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐
ชั้นอนุบาล ๒ - ๓ ภาคเรียนที่ ๑

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
ปฐมนิเทศ	<p>๑. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร</p> <p>๒. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/ กิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง</p> <p>๓. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย</p> <p>๔. การพูดแนะนำชื่อของตนเอง</p> <p>๕. ครูประจำชั้น ชื่อพี่เลี้ยง</p> <p>๖. การแนะนำสัญลักษณ์ประจำตัวของเด็กและของใช้ส่วนตัว</p> <p>๗. การแนะนำ สํารวจสถานที่ต่างๆ เกี่ยวข้องกับตนเอง เช่น ห้องเรียน โรงอาหารอาหารห้องน้ำ</p> <p>๘. การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การสวัสดี การขอบคุณ การขอโทษ</p> <p>๙. การแสดงความคิดเห็นความรู้ และความต้องการ</p> <p>๑๐. การบอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส</p>	<p>๑. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร</p> <p>๒. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/ กิจกรรมต่างๆ ด้วยตนเอง</p> <p>๓. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย</p> <p>๔. การพูดแนะนำชื่อ ชื่อครู ชื่อพี่เลี้ยง และชื่อเพื่อน</p> <p>๕. การแนะนำสัญลักษณ์ประจำตัวของเด็กและของใช้ส่วนตัว</p> <p>๖. การแนะนำและสำรวจสถานที่ต่างๆ ในโรงเรียน เช่น ห้องเรียน โรงอาหารอาหารห้องน้ำ อาคารเรียน สนามเด็กเล่น และการใช้ห้องน้ำที่ถูกรวิธี</p> <p>๗. การปฏิบัติตนตามข้อตกลงของห้องเรียน</p> <p>๘. การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย การสวัสดี การขอบคุณ การขอโทษ</p> <p>๙. การพูดเล่าเรื่องราวที่เกี่ยวกับตนเอง</p> <p>๑๐. การบอกลักษณะของสิ่งต่างๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส</p>
โรงเรียนของเรา	<p>๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือ นิทานเรื่อง โรงเรียนแสนสนุก</p> <p>๒. ชื่อโรงเรียนและสถานที่ในโรงเรียน</p> <p>๓. สํารวจอาคารต่างๆ ในโรงเรียน</p> <p>๔. บุคลากรในโรงเรียน</p> <p>๕. มารยาทในโรงเรียน</p> <p>๖. สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติของห้องเรียน</p>	<p>๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือ นิทานเรื่อง หมินน้อยจะไปโรงเรียน</p> <p>๒. สถานที่ต่างๆ ในโรงเรียน</p> <p>๓. ทำแผนผังในโรงเรียน</p> <p>๔. บุคคลในโรงเรียนและบทบาทหน้าที่ของบุคคล</p> <p>๕. ทำแผนที่การเดินทางมาโรงเรียน</p>

	<p>๗. การจับคู่ภาพเหมือน การจับคู่ภาพกับจำนวนการต่อภาพให้สมบูรณ์</p> <p>๘. ความรับผิดชอบต่อสังคม</p>	<p>๖. สร้างข้อตกลงและการปฏิบัติ ของห้องเรียนและโรงเรียน</p> <p>๗. การจับคู่ภาพเหมือน การจับคู่ภาพกับจำนวน การต่อภาพให้สมบูรณ์ การเรียงลำดับเหตุการณ์ การจับคู่ภาพกับสัญลักษณ์</p> <p>๘. ความรับผิดชอบต่อสังคม</p>
ตัวเรา	<p>๑. การดูแลสุขภาพอนามัย</p> <p>๒. ความแตกต่างของเพศชาย เพศหญิง</p> <p>๓. หน้าที่และความสำคัญของอวัยวะต่างๆ</p> <p>๔. การใช้ประสาทสัมผัสทั้ง ๕</p> <p>๕. การดูแล รักษาและป้องกันอันตราย</p> <p>๖. การรักษาความสะอาดร่างกาย การแปรงฟัน</p> <p>๗. การปฏิบัติตนให้มีร่างกายสมบูรณ์แข็งแรง</p> <p>๘. ความรับผิดชอบต่อตนเอง</p>	<p>๑. การดูแลสุขภาพอนามัย การปฏิบัติตนให้มีพลานามัยที่ดี โดยใช้ภาพสุขบัญญัติ ๑๐ ประการ</p> <p>๒. การดูแลรักษาตนเองในการแปรงฟันอย่างถูกวิธี</p> <p>๓. การดูแลรักษาและป้องกันอันตรายของอวัยวะ</p> <p>๔. ชื่ออวัยวะและความสำคัญ ของอวัยวะนั้น</p> <p>๕. หน้าที่ของอวัยวะของร่างกาย</p> <p>๖. การปฐมพยาบาลเบื้องต้น</p> <p>๗. การเปรียบเทียบและการเรียงลำดับ</p> <p>๘. การจัดหมวดหมู่ภาพกับสัญลักษณ์อวัยวะต่างๆ</p> <p>๙. การเรียงลำดับเหตุการณ์กิจวัตรประจำวัน</p> <p>๑๐. ความรับผิดชอบต่อตนเอง</p>
หนูทำได้	<p>๑. ระวังรักษาความสะอาดของร่างกายและการมีสุขอนามัยที่ดี</p> <p>๒. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การล้างมือ - การแต่งกาย - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การเก็บของใช้ส่วนตัว - การแบ่งปัน - การเข้าแถว - การแปรงฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี - การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี - การปูและเก็บเครื่องนอน 	<p>๑. ระวังระวัง รักษาร่างกายให้สะอาดมีสุขอนามัยที่ดี</p> <p>๒. การช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การแต่งกาย - การล้างมือที่ถูวิธี - การรับประทานอาหาร - การใช้ห้องน้ำห้องส้วม - การเก็บของใช้ส่วนตัว - การแบ่งปัน - การเข้าแถว - การแปรงฟันและการใช้น้ำอย่างถูกวิธี - การใช้ห้องน้ำอย่างถูกวิธี - การปูและเก็บเครื่องนอน

ครอบครัวมีสุข	๑. สมาชิกในครอบครัว (เครือญาติ) ๒. จำนวนสมาชิกในครอบครัว ๓. บทบาทหน้าที่สมาชิกในครอบครัว ๔. การปฏิบัติตนต่อบุคคลในครอบครัว ๕. อาชีพของบุคคลในครอบครัว	๑. ประวัติความเป็นมาของตนเองและครอบครัว ๒. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ๓. บทบาทหน้าที่ของบุคคลในครอบครัว ๔. อาชีพของบุคคลในครอบครัว
อาหารดีมีประโยชน์	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. อาหารแต่ละชนิดมีรสชาติที่แตกต่างกัน เช่น ขม หวาน เปรี้ยว เค็ม เผ็ด ๓. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๔. ประโยชน์ของอาหาร ๕. วิธีการประกอบอาหาร เช่น ต้ม ผัด แกง ทอด ๖. การประกอบอาหารต้มจืดเต้าหู้หมูสับ ๗. การจำแนกและจัดกลุ่มอาหารแต่ละชนิดออกเป็นหมู่ ๘. การเรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ ๙. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน ๑๐. ความสะอาดและไม่แย่งคิวผู้อื่น ๑๑. ความหมายของการต้านทุจริต ๑๒. การเข้าแถวรับประทานอาหาร	๑. อาหารหลัก ๕ หมู่ ๒. การปฏิบัติตนในการรับประทานอาหาร ๓. อาหารที่มีประโยชน์และอาหารที่ไม่มีประโยชน์ ๔. ประโยชน์ของอาหาร ๕. อาหารประจำภาคทั้ง ๔ ภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคอีสาน และภาคใต้ ๖. การประกอบอาหารไทย ประเภท ส้มตำไทย ๗. การจำแนกและจัดกลุ่มอ้วน ผอม ๘. การจำแนกและจัดกลุ่มภาพกับสัญลักษณ์ ๙. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยอาหารเพื่อน ๑๐. ความสะอาดและไม่แย่งคิวผู้อื่น ๑๑. ความหมายของการต้านทุจริต ๑๒. การเข้าแถวรับประทานอาหาร
ฝน	๑. ปรากฏการณ์ธรรมชาติ - สมบัติของน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก - หลบฝน และไม่ไปในที่โล่งแจ้ง ใช้อุปกรณ์กันฝน ๓. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อเจ็บป่วย ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน เกิดแหล่งน้ำ - คนและสัตว์มีน้ำกิน น้ำใช้ - พืชผลทางการเกษตรเจริญงอกงาม - โครงการตามพระราชดำริฯ - โครงการฝายชะลอน้ำ	๑. ปรากฏการณ์ธรรมชาติ - วัฏจักรของน้ำ ๒. การปฏิบัติตนอย่างเหมาะสมเมื่อฝนตก - หลบฝน และไม่ไปในที่โล่งแจ้ง - ใช้อุปกรณ์กันฝน และการแก้ปัญหาเมื่อไม่มีอุปกรณ์กันฝน ๓. โรคที่พบบ่อยในฤดูฝน และการป้องกัน ๔. เหตุการณ์ที่สัมพันธ์กับการเกิดฝน โครงการตามพระราชดำริฯโครงการแก้มลิง โครงการตามพระราชดำริฯโครงการฝนหลวง

ข้าว	๑. ข้าวชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวเปลือก ข้าวสาร ข้าวสุก ๒. ลักษณะของต้นข้าว ๓. การนับปากเปล่าจำนวน ๑-๑๐ ๔. ขั้นตอนในการทำนา ๕. ประเพณีที่เกี่ยวกับข้าว เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ ประเพณีวันสารทไทย ๖. อาหารที่ทำมาจากข้าว ๗. ทำอาหารขนมแพนเค้ก	๑. ข้าวชนิดต่าง ๆ เช่น ข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ฯลฯ ๒. ขั้นตอนการทำนา ๓. ประเพณีที่เกี่ยวกับข้าว เช่น พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ อาหารหรือขนม ในเทศกาลต่างๆ ๔. ประโยชน์ของข้าว ๕. อาหารที่ทำมาจากข้าว การทำขนมบัวลอย ๖. การตวงอย่างคาดคะเน ๗. เปรียบเทียบปริมาณ มากน้อย
ปลอดภัยไว้ก่อน	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน ๒. ความปลอดภัยจากการเล่นของเล่นและการเล่นในสนามเด็กเล่น ๓. การระวังภัยจากสถานที่และอุปกรณ์เสี่ยงอันตราย ของมีคมสัตว์มีพิษและคนแปลกหน้า	๑. การรักษาความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่นในกิจวัตรประจำวัน ๒. ความปลอดภัยจากการเล่นของเล่นและการเล่นในสนามเด็กเล่น ๓. การระวังภัยจากสถานที่เสี่ยงอันตรายของมีคม สัตว์มีพิษและคนแปลกหน้า
หน่วยวัน เฉลิมพระ ชนมพรรษา	๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - วันพระราชสมภพ/สีประจำวันพระราชสมภพ - พรรณไม้ประจำรัชกาล - พระบรมราชชนก/พระบรมราชชนนี ๒. พระผู้ทรงเป็นจอมทัพไทย - พระราชประวัติด้านการทหาร - ความมีระเบียบวินัยและกล้าหาญ ๓. พระผู้ทรงปลุกจิตสำนึกในการทำความดี	๑. พระราชประวัติ - พระปรมาภิไธย - ตราประจำพระองค์ - วันพระราชสมภพ/สีประจำวันพระราชสมภพ - พระบรมราชชนก/พระบรมราชชนนี ๒. พระผู้ทรงเป็นต้นแบบของความ วิริยะ อุทสาหะ - พระปรีชาสามารถด้านการบิน - ความวิริยะอุตสาหะ ๓. พระผู้ทรงปลุกจิตสำนึกในการทำความดี
	- โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ๔. การแสดงความจงรักภักดี - การถวายความเคารพ - เพลงสรรเสริญพระบารมี ๕. การจำแนกเงินเหรียญ ๖. ความหมายของความเอื้ออาทร	- โครงการจิตอาสา “เราทำความดีด้วยหัวใจ” ๔. การแสดงความจงรักภักดี - การลงนามถวายพระพร - เพลงสรรเสริญพระบารมี ๕. ความหมายของความเอื้ออาทร
หน่วยวันแม่	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือจากหนังสือเรื่องแม่จ๋า	๑. พัฒนาการทางภาษาและการรู้หนังสือจากหนังสือเรื่อง นมจากเต้า

	<p>๒. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ</p> <p>๓. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ</p> <p>๔. การปฏิบัติตนต่อแม่แห่งชาติและแม่ของเรา</p> <p>๕. การทำบัตรอวยพรวันแม่</p> <p>๖. การร้อยกำไล กราบแม่</p>	<p>๒. พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙</p> <p>๓. ความสำคัญของวันแม่แห่งชาติ</p> <p>๔. สัญลักษณ์ของวันแม่แห่งชาติ ดอกไม้ และธง</p> <p>๕. การทำความเคารพและการปฏิบัติตนที่ถูกต้องต่อแม่</p> <p>๖. การทำบัตรอวยพรวันแม่</p> <p>๗. การร้อยกำไล กราบแม่</p>
รักเมืองไทย	<p>๑. ประเทศไทยสี่ภาค</p> <p>๒. ดอกไม้ประจำชาติไทย</p> <p>๓. ภาษาและพยัญชนะไทย</p> <p>๔. สถานที่สำคัญในท้องถิ่น</p> <p>๕. ของหวาน ขนมไทย</p> <p>๖. มารยาทไทย การอยู่ร่วมกันกับผู้อื่น</p>	<p>๑. พระมหากษัตริย์ไทย</p> <p>๒. วันสำคัญตามประเพณีไทย</p> <p>๓. บ้านไทย</p> <p>๔. หน้าที่ของเด็กการเป็นพลเมืองดี</p> <p>๕. ผลไม้เมืองไทย</p>
ของเล่นของใช้	<p>๑. ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม</p> <p>๒ การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม</p> <p>๓. การใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี</p> <p>๔. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม</p> <p>๕. ลักษณะของเล่นของใช้</p> <p>๖. การเก็บของเล่นของใช้</p> <p>๗. การปฏิบัติตนในการเล่น</p> <p>๘. การใช้วัสดุและของเล่นของใช้อย่างคุ้มค่า</p> <p>๙. การแบ่งปันของเล่นของใช้</p> <p>๑๐. ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>๑๑. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ผู้อื่น</p>	<p>๑. ความหมายของของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม</p> <p>๒. การจำแนกของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม</p> <p>๓. การใช้ของใช้ส่วนตัวอย่างถูกวิธี</p> <p>๔. การปฏิบัติตนในการใช้ของใช้ส่วนตัวและของใช้ส่วนรวม</p> <p>๕. การรู้จักของเล่นของใช้</p> <p>- การจำแนกและจัดกลุ่มของเล่นของใช้ตามรูปทรงเรขาคณิต</p> <p>๖. อันตรายที่เกิดจากของเล่นและวิธีป้องกันอันตราย</p> <p>๗. อันตรายที่เกิดจากของใช้และวิธีป้องกันอันตราย</p> <p>๘. การเก็บรักษาของเล่นของใช้</p> <p>๙. การแบ่งปันของเล่นของใช้</p> <p>๑๐. ความสะอาดและความไม่ทนต่อการทุจริต</p> <p>๑๑. ความสะอาดและไม่แย่งหรือขโมยของใช้ผู้อื่น</p>
ชุมชนของเรา	<p>๑. ชื่อชุมชน/สถานที่สำคัญในชุมชน</p>	<p>๑. ชื่อชุมชน</p>

	<p>๒. สถานที่ท่องเที่ยวในชุมชน</p> <p>๓. การปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีในชุมชน</p> <p>๔. การคัดแยกขยะ</p> <p>๕. อาชีพในชุมชน</p> <p>๖. การเล่นและทำกิจกรรมด้วยตนเองและกับผู้อื่นได้อย่างปลอดภัย</p> <p>๗. การกล้าแสดงออก</p> <p>๘. ความพอใจในตนเอง</p> <p>๙. การชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี และการเคลื่อนไหว</p> <p>๑๐. การแสดงความคิดความรู้สึก และความ ต้องการ</p> <p>๑๑. การจำแนกจัดกลุ่มรูปทรงเรขาคณิต</p> <p>๑๒. การสังเกตรายละเอียดของภาพ</p> <p>๑๓. จำนวนและความสัมพันธ์</p> <p>๑๔. การจัดหมวดหมู่ภาพที่สัมพันธ์กัน</p>	<p>๒. คำขวัญท่าทองใหม่</p> <p>๓. สถานที่ในชุมชน ตลาด,วัด,โรงเรียน ,สถานีตำรวจ,โรงพยาบาลสถานีรถไฟ</p> <p>๔. ตัวอย่างคนในชุมชน</p> <p>๕. การละเล่นไทย</p> <p>๖. อาชีพของคนในชุมชน ค้าขาย, ประมง ,ท่องเที่ยว</p> <p>๗. การคัดแยกขยะ</p> <p>๘. จัดกลุ่มลักษณะความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ จากการสังเกต</p> <p>๙. จับคู่ภาพกับคำ</p> <p>๑๐. เรียงลำดับเหตุการณ์</p> <p>๑๑. คัดแยกการจัดกลุ่มและการจำแนกสิ่งต่างๆ ลักษณะและรูปร่าง รูปทรง</p>
<p>ต้นไม้ที่รัก</p>	<p>๑. ชื่อและส่วนประกอบของต้นไม้</p> <p>๒. รูปร่างและลักษณะของใบไม้</p> <p>๓. การปลูกต้นไม้ การดูแลต้นไม้</p> <p>๔. ประโยชน์ของต้นไม้</p> <p>๕. การประกอบอาหารจากพืช</p>	<p>๑. ชื่อและลักษณะของต้นไม้</p> <p>๒. การจำแนกประเภทของต้นไม้ (ไม้ดอก ไม้ผล ไม้ใบ)</p> <p>๓. การทดลองการดูขนาดของราก และหน้าที่ของราก</p> <p>๔. การบำรุงดูแลรักษาต้นไม้</p> <p>๕. โทษของการทำลายป่า</p>
<p>ดิน หิน ทราย</p>	<p>๑. การใช้สิ่งของเครื่อง ใช้อย่างประหยัดและพอเพียง</p> <p>๒. การมีส่วนร่วมดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม</p> <p>๓. การเล่าเรื่องเป็นประโยค</p> <p>๔. การจับคู่หรือเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือน</p> <p>๕. การจำแนกและจัดกลุ่มรายละเอียดภาพ ดินหิน ทราย</p> <p>๖. การเรียงลำดับเหตุการณ์อย่างน้อย ๔ ลำดับ</p> <p>๗. ในดิน หิน ทรายจะมีสิ่งมีชีวิตและสิ่งไม่มีชีวิตอยู่</p> <p>๘. ประโยชน์ของดิน หิน ทราย</p>	<p>๑. สังเกตลักษณะ ดิน หิน ทรายจากของจริง</p> <p>๒. บันทึกข้อมูลลักษณะของดิน หิน ทราย โดยการวาดภาพ</p> <p>๓. เปรียบเทียบความแตกต่างของ ดิน หิน ทราย (ขนาด สี ผิวสัมผัส กลิ่น)</p> <p>๔. การคัดแยก การจัดกลุ่ม และการจำแนก ดินหินทราย</p> <p>๕. สิ่งมีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย</p> <p>๖. สิ่งไม่มีชีวิตที่อยู่ในดิน หิน ทราย</p> <p>๗. ประโยชน์ของดิน หิน ทราย</p> <p>๘. เครื่องใช้ที่ทำจากดิน หิน ทราย</p> <p>๙. ปฏิบัติจริงการใช้ดินหินทรายในการกรองน้ำ</p>

	<p>๙. การปฏิบัติตนในการดูแลรักษาธรรมชาติรอบตัว เห็นคุณค่าดิน หิน ทรายอยู่ได้นานๆ</p> <p>๑๐. ลักษณะ ส่วนประกอบ ดิน หิน ทราย</p>	<p>๑๐. การดูแลรักษาธรรมชาติรอบตัว เห็นคุณค่าดิน หิน ทรายอยู่ได้นาน ๆ</p>
สัตว์น่ารัก	<p>สัตว์น้ำ</p> <p>๑. ลักษณะของสัตว์น้ำ</p> <p>๒. ประเภทของสัตว์ สัตว์แต่ละชนิดมีรูปร่างลักษณะ และขนาดแตกต่างกัน</p> <p>๓. สัตว์แต่ละชนิดมีธรรมชาติความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน</p> <p>๔. การป้องกันอันตรายและความปลอดภัยจากสัตว์</p> <p>๕. ความเมตตา กรุณา ต่อสัตว์</p> <p>๖. การสังเกต จับคู่เปรียบเทียบ จำแนก จัดกลุ่มสัตว์</p>	<p>สัตว์เลี้ยง</p> <p>๑. ลักษณะของสัตว์เลี้ยง</p> <p>๒. ประเภทของสัตว์ สัตว์แต่ละชนิดมีรูปร่างลักษณะ และขนาดแตกต่างกัน</p> <p>๓. อาหาร ที่อยู่ของสัตว์ และช่วงอายุของสัตว์</p> <p>๔. การป้องกันอันตรายและความปลอดภัยจากสัตว์</p> <p>๕. ประโยชน์ของสัตว์ต่อมนุษย์</p> <p>๖. ความเมตตา กรุณา ต่อสัตว์</p> <p>๗. การจับคู่ภาพเหมือน เกมโดมิโน การจับคู่ภาพกับสัญลักษณ์ การจับคู่ภาพกับจำนวน</p>
การคมนาคม	<p>๑. ความสำคัญของยานพาหนะ</p> <p>๒. ยานพาหนะทางบก</p> <p>๓. ยานพาหนะทางน้ำ</p> <p>๔. ยานพาหนะทางอากาศ</p> <p>๕. การปฏิบัติตนตามกฎจราจร</p> <p>๖. ความหมายของความเอื้ออาทร</p>	<p>๑. ความหมายและประโยชน์ของยานพาหนะ</p> <p>๒. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางด้วยรถและรถไฟ</p> <p>๓. การปฏิบัติตนเมื่อเดินทางทางน้ำ</p> <p>๔. การปฏิบัติตนเมื่อขึ้นสะพานลอย</p> <p>๕. การปฏิบัติตนเมื่อข้ามทางม้าลาย</p> <p>๖. ความหมายของความเอื้ออาทร</p>

การบูรณาการหลักสูตรด้านทุจริตกับโครงสร้างหน่วยการจัดประสบการณ์

ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๐

ชั้นอนุบาล ๒ - ๓ ภาคเรียนที่ ๒

หน่วย	อนุบาลปีที่ ๒ (อายุ ๔ - ๕ ปี)	อนุบาลปีที่ ๓ (อายุ ๕ - ๖ ปี)
รู้รอบ ปลอดภัย	<p>๑. การระมัดระวัง อันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองเมื่ออยู่ในโรงเรียนและบ้านของเรา</p> <p>๒. ไฟฟ้ามีประโยชน์มากมายแต่มีอันตรายมากเช่นกัน</p> <p>๓. การปฏิบัติตัวเมื่อได้ยินสัญญาณเตือนภัยการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดเหตุร้าย</p> <p>๔. การสังเกตสิ่ง แวดล้อม รอบตัวที่เป็นสัญญาณเตือนภัย เช่น กลิ่นเหม็นไหม้ เสียงกระจกแตก เสียงดังที่ดังมากๆ เป็นต้น</p> <p>๕. การปฏิบัติตนและป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ</p> <p>๖. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG</p>	<p>๑. การประเมินภัยรอบตัวเมื่ออยู่ในสถานที่และสถานการณ์ต่าง ๆ</p> <p>๒. ภัยพิบัติต่างๆ ได้แก่ อัคคีภัย ฆาตภัย อุทกภัย</p> <p>๓. การระวังภัยอัคคีภัย การดูแลช่วยเหลือตนเองเมื่อมีเหตุไฟไหม้</p> <p>๔. การสำรวจจุดอันตรายในโรงเรียน และสถานที่อื่น ๆ ที่ได้กอาศัยอยู่ และการปฏิบัติตัว เพื่อให้พ้นภัย</p> <p>๕. การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ</p> <p>๖. การสังเกตคนแปลกหน้า การดูแลตัวเองเมื่ออยู่ห่างผู้ปกครอง</p> <p>๗. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอดคล้องกับ STRONG</p>
ลอยกระทง	<p>๑. ความเป็นมาและความสำคัญของวันลอยกระทง</p> <p>๒. กิจกรรมในวันลอยกระทง</p> <p>๓. การดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ</p> <p>๔. ส่วนประกอบของกระทง</p> <p>๕. ลักษณะรูปร่างฐานกระทง</p> <p>๖. รูปร่าง ขนาด พื้นที่ของฐานกระทงที่มีผลต่อการจมการลอย</p>	<p>๑. ความเป็นมาและความสำคัญของประเพณีลอยกระทง</p> <p>๒. กลีบและฐานกระทง</p> <p>๓. การจม - ลอยโดยการทดลองหาจำนวนกลีบ</p> <p>กระทงที่มากที่สุดที่กระทงไม่จม</p> <p>๔. การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแม่น้ำ</p>
รู้รอบ ปลอดภัย	<p>๑. การระมัดระวัง อันตรายที่อาจเกิดขึ้นกับตัวเองเมื่ออยู่ในโรงเรียนและบ้านของเรา</p> <p>๒. ไฟฟ้ามีประโยชน์มากมายแต่มีอันตรายมากเช่นกัน</p> <p>๓. การปฏิบัติตัวเมื่อได้ยินสัญญาณเตือนภัยการช่วยเหลือตนเองเมื่อเกิดเหตุร้าย</p>	<p>๑. การประเมินภัยรอบตัวเมื่ออยู่ในสถานที่และสถานการณ์ต่าง ๆ</p> <p>๒. ภัยพิบัติต่างๆ ได้แก่ อัคคีภัย ฆาตภัย อุทกภัย</p> <p>๓. การระวังภัยอัคคีภัย การดูแลช่วยเหลือตนเองเมื่อมีเหตุไฟไหม้</p>

	<p>๔. การสังเกตสิ่ง แวดล้อม รอบตัวที่เป็น สัญญาเตือนภัย เช่น กลิ่นเหม็นไหม้ เสียง กระจกแตก</p> <p>เสียงดังที่ดังมากๆ เป็นต้น</p> <p>๕. การปฏิบัติตนและป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ</p> <p>๖. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอคล้องกับ STRONG</p>	<p>๔. การสำรวจจุดอันตรายในโรงเรียน และ สถานที่อื่น ๆ ที่ได้กาศัยอยู่ และการ ปฏิบัติตัว เพื่อให้พ้นภัย</p> <p>๕. การปฏิบัติตนเพื่อป้องกันภัยที่อาจเกิดขึ้นกับเด็กเมื่ออยู่ในสถานที่สาธารณะ</p> <p>๖. การสังเกตคนแปลกหน้า การดูแลตัวเอง เมื่ออยู่ห่างผู้ปกครอง</p> <p>๗. การช่วยเหลือเพื่อนที่สอคล้องกับ STRONG</p>
<p>ลวยกระทง</p>	<p>๑. ความเป็นมาและความสำคัญของวันลวยกระทง</p> <p>๒. กิจกรรมในวันลวยกระทง</p> <p>๓. การดูแลรักษาสิ่งแวดลอมในแม่น้ำ</p> <p>๔. ส่วนประกอบของกระทง</p> <p>๕. ลักษณะรูปร่างฐานกระทง</p> <p>๖. รูปร่าง ขนาด พื้นที่ของฐานกระทงที่มีผลต่อการจมนการลวย</p>	<p>๑. ความเป็นมาและความสำคัญของ ประเพณีลวยกระทง</p> <p>๒. กลีบและฐานกระทง</p> <p>๓. การจมน - ลอยโดยการทดลองหาจำนวน กลีบ</p> <p>กระทงที่มากที่สุดที่กระทงไม่จมน</p> <p>๔. การดูแลรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดลอม ในแม่น้ำ</p>
<p>เวลา กลางวัน กลางคืน</p>	<p>๑. ลักษณะของดวงอาทิตย์</p> <p>๒. ลักษณะของดวงจันทร์</p> <p>๓. ความแตกต่างระหว่างกลางวันและ กลางคืน</p> <p>๔. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวันในเวลา กลางวันและกลางคืน</p> <p>๕. สัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางวันและ กลางคืน</p>	<p>๑. ความแตกต่างของเวลากลางวัน - กลางคืน</p> <p>๒. ลักษณะของดวงอาทิตย์ ดวงจันทร์ ดวงดาว</p> <p>๓. การปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน ตามหน้าที่ ความรับผิดชอบ</p> <p>๔. ความสัมพันธ์ของคน พืช สัตว์</p> <p>๕. สัตว์ที่ออกหากินในเวลากลางวันและ สัตว์มีพิษ</p>
<p>ค่านิยมไทย</p>	<p>๑. ฉันทเป็นคนไทย</p> <p>๒. ฉันทภูมิใจในความเป็นไทยที่มีวันสำคัญของ ชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์</p> <p>๓. คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำชาติ มีวัฒนธรรมประเพณีประจำชาติและท้องถิ่น</p> <p>๔. คนไทยมีมารยาทดี มีความซื่อสัตย์ มีวินัย มีความกตัญญู</p> <p>๕. ความหมายของระบบคิฐานสอง และ ระบบคิฐานสิบ</p>	<p>๑. ฉันทเป็นคนไทย</p> <p>๒. ฉันทภูมิใจในความเป็นไทยที่มีวันสำคัญของ ชาติ ศาสนาและพระมหากษัตริย์</p> <p>๓. คนไทยใช้ภาษาไทยเป็นภาษาประจำ ชาติ มีวัฒนธรรมประเพณีประจำชาติและ ท้องถิ่น</p> <p>๔. คนไทยมีมารยาทดี มีความซื่อสัตย์/มี น้ำใจ/มีวินัย มีความกตัญญู</p> <p>๕. คนไทยส่วนมากนับถือศาสนาพุทธ พระมหากษัตริย์ไทยทรงอุปถัมภ์ทุกศาสนา</p>

	<p>๖. การแยกแยะระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ</p> <p>๗. ความหมายของความโปร่งใส</p>	<p>ในประเทศไทย ศาสนาทุกศาสนาสอนให้ทุกคนเป็นคนดี</p> <p>๖. ความหมายของระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ</p> <p>๗. การแยกแยะระบบคิดฐานสอง และระบบคิดฐานสิบ</p> <p>๘. ความหมายของความโปร่งใส</p>
วันชาติ	<p>๑. วันชาติของประเทศไทยตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพ(วันเกิด)ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙</p> <p>๒. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณแก่ชาติเปรียบเสมือนพ่อ ของชาวไทยทุกคน</p> <p>๓. ความสำคัญของวันชาติและพระคุณพ่อ</p> <p>๔. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ</p> <p>๕. การรักษาสีแกวดล้อมในชุมชน</p>	<p>๑. วันชาติของประเทศไทยตรงกับวันที่ ๕ ธันวาคมของทุกปีซึ่งเป็นวันพระบรมราชสมภพ(วันเกิด)ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙</p> <p>๒. วันที่ ๕ ธันวาคมถือเป็นวันพ่อแห่งชาติ เนื่องจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเป็นผู้มีพระคุณแก่ชาติ เปรียบเสมือนพ่อ ของชาวไทยทุกคน</p> <p>๓. ความสำคัญของวันชาติและพระคุณพ่อ</p> <p>๔. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ</p> <p>๕. พระราชกรณียกิจที่สำคัญ</p> <p>๖. การรักษาสีแกวดล้อมในชุมชน</p>
<p>เศรษฐกิจ</p> <p>พอเพียง</p>	<p>๑. ความหมายของความพอเพียง</p> <p>๒. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย</p> <p>๓. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประหยัดอดออม - การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ น้ำ/ไฟ อย่างประหยัด - การแต่งตัว ด้วยตนเอง - การรับประทานอาหารและดื่มนมให้หมด <p>ไม่เหลือทิ้ง</p> <p>๔. การเก็บของเล่นของใช้เข้า ที่ด้วยตนเอง</p> <p>๕. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง</p> <p>๖. การรู้จักเลือกอย่างมีเหตุผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกผักรักษาสุขภาพ <p>๗.ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า</p> <p>๘. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ</p> <p>STRONG</p>	<p>๑. ความหมายของความพอเพียง</p> <p>๒. ความรู้เรื่องหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงระดับปฐมวัย</p> <p>๓. การปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เหมาะสมกับเด็กปฐมวัย</p> <ul style="list-style-type: none"> - การประหยัดอดออม - การใช้สิ่งของ เครื่องใช้ น้ำ/ไฟ อย่างประหยัด - การแต่งตัว ด้วยตนเอง - การรับประทานอาหารและดื่มนมให้หมด <p>ไม่เหลือทิ้ง</p> <p>๔. การเก็บของเล่นของใช้เข้า ที่ด้วยตนเอง</p> <p>๕. การเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง</p> <p>๖. การรู้จักเลือกอย่างมีเหตุผล</p> <ul style="list-style-type: none"> - การปลูกผักรักษาสุขภาพ - การเลือกซื้ออาหารที่มีประโยชน์ <p>๗.ความหมายของการมุ่งไปข้างหน้า</p>

		๘. การใช้กระดาษที่สอดคล้องกับ STRONG
เทคโนโลยี และการ สื่อสาร	<ol style="list-style-type: none"> 1. การสื่อสารทางโทรศัพท์ 2. การเดินทางของเสียงผ่านโทรศัพท์ 3. การประดิษฐ์โทรศัพท์ตามวิธีการ ข้อสงสัย ของตนเองเพื่อหาคำตอบจากวัสดุที่กำหนดให้ 4. การทดสอบการได้ยินเสียงของโทรศัพท์ กระดาษที่ประดิษฐ์จากกรวยที่มีขนาด,รูปร่าง ,ความยาวของเชือกต่างกัน 5. การสื่อสารทางอื่นๆ ได้แก่ วิทย์ โทรศัพท์ 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ชนิดของจดหมาย 2. ลักษณะของจดหมาย 3. หน้าที่ของบุรุษไปรษณีย์ 4. การเดินทางของจดหมาย 5. ขั้นตอนการส่งจดหมาย 6. การสื่อสารทางอื่น ๆ ได้แก่ วิทย์ โทรศัพท์
วันขึ้นปีใหม่	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ 2. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ 3. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ 4. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น 5. ข้อควรปฏิบัติในการจัดงานวันขึ้นปีใหม่ 6. การนับจำนวนและแสดงจำนวน <p>๑ - ๘</p> <ol style="list-style-type: none"> 7. การจำแนก จัดกลุ่มจำนวน 8. การต่อเติมแบบรูป 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประวัติความเป็นมาของวันขึ้นปีใหม่ 2. ประเพณีในวันขึ้นปีใหม่ 3. ความสำคัญของการอวยพรให้ผู้อื่น 4. กิจกรรมที่มีในงานเลี้ยงปีใหม่ 5. การปฏิบัติตนในวันขึ้นปีใหม่ 6. ข้อควรปฏิบัติในงานเลี้ยงปีใหม่ 7. การนับจำนวนและแสดงจำนวน ๑ - ๑๓ 8. การต่อเติมแบบรูปของขั้วแบบต่างๆ
สนุกกับ ตัวเลข	<ol style="list-style-type: none"> 1. นับและแสดงจำนวน ๑ - ๘ 2. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มและบอกจำนวน ที่เกิดจากการรวมสิ่งต่างๆสองกลุ่มที่มีผลรวม ไม่เกิน ๑๐ 3. การแยกกลุ่มออกจากกลุ่มใหญ่และบอก จำนวนที่เหลือเมื่อแยกที่มีจำนวนไม่เกิน ๑๐ 4. เปรียบเทียบจำนวนของสิ่งต่างๆ เช่น เท่ากันหรือไม่เท่ากัน มากกว่าหรือน้อยกว่า 5. เรียงลำดับที่ของสิ่งต่างๆไม่เกิน ๓ สิ่ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. นับและแสดงจำนวน ๑ - ๑๔ 2. การรวมสิ่งต่างๆ สองกลุ่มและบอก จำนวนที่เกิดจากการรวมสิ่งต่างๆสองกลุ่มที่มีผลรวมไม่เกิน ๑๔ 3. การแยกกลุ่มออกจากกลุ่มใหญ่และบอก จำนวนที่เหลือเมื่อแยกที่มีจำนวนไม่เกิน ๑๔ 4. การเปรียบเทียบจำนวนของสิ่งต่างๆ สองกลุ่มมีจำนวนไม่เกิน ๑๔ เช่น เท่ากัน ไม่เท่ากัน มากกว่า น้อยกว่า 5. เรียงลำดับที่ของสิ่งต่างๆไม่เกิน ๕ สิ่ง
ขนาด รูปร่าง รูปทรง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะวัสดุทรงสี่เหลี่ยม 2. วัสดุทรงสี่เหลี่ยมรอบตัวเรา 3. เปรียบเทียบความเหมือน ความต่างของ วัสดุทรงกลมและทรงสี่เหลี่ยม 4. จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมและรูป วงกลม รูปสี่เหลี่ยม 5. ประโยชน์ของทรงสี่เหลี่ยม 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ลักษณะวัสดุทรงสามเหลี่ยม 2. วัสดุทรงสามเหลี่ยมรอบตัวเรา 3. เปรียบเทียบความเหมือน ความต่างของ วัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยมและทรง สามเหลี่ยม

		<p>๔. จำแนกวัสดุทรงกลม ทรงสี่เหลี่ยม ทรงสามเหลี่ยม และรูปร่างกลม รูปสี่เหลี่ยม รูปสามเหลี่ยม</p> <p>๕. ประโยชน์ของทรงสามเหลี่ยม</p>
วันเด็ก วันครู	<p>๑. ความสำคัญของวันเด็ก</p> <p>๒. หน้าที่ของเด็ก</p> <p>๓. วันเสาร์ที่ ๒ ของเดือนมกราคมของทุกปี ถือเป็นวันเด็กแห่งชาติ</p> <p>๔. ความสำคัญของวันครู</p> <p>๕. หน้าที่ของเด็กที่ปฏิบัติต่อครู</p>	<p>๑. ความสำคัญของวันเด็ก</p> <p>๒. คำขวัญวันเด็กประจำปี</p> <p>๓. หน้าที่ของเด็ก</p> <p>๔. ความสำคัญของวันครู</p> <p>๕. ความกตัญญูต่อผู้มีพระคุณ การปฏิบัติต่อครูและผู้ใหญ่อย่างมีสัมมาคารวะ</p>
โลกสวยด้วยสีสันทัน	<p>๑. ประเภทของสี</p> <ul style="list-style-type: none"> - สีจากธรรมชาติ - สีที่มนุษย์สร้างขึ้น <p>๒. แม่สี และการผสมสี</p> <p>๓. สีแทนสัญลักษณ์ (สีของธงชาติไทย)</p> <p>๔. สีที่ได้จากพืชผัก ผลไม้</p> <p>๕. การทำวุ้นสีจากสีธรรมชาติ</p>	<p>๑. แม่สีและการผสมสีจากแม่สี</p> <p>๒. สีผสมชั้นที่ ๓</p> <p>๓. ความลับของสีดำ</p> <p>๔. การทำสีผสมอาหารจากพืช</p> <p>๕. การทำหวานเย็นจากสีธรรมชาติ</p>
ฤดูหนาว	<p>๑. ฤดูกาล ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว ลักษณะทั่วไปของฤดูหนาว</p> <p>๒. สภาพอากาศในฤดูหนาว ลมหนาว การเกิดลม</p> <p>๓. อากาศร้อน อากาศเย็น การเคลื่อนตัวของอากาศ</p> <p>๔. การรักษาสุขภาพของตนเองในฤดูหนาว</p> <p>๕. การเปลี่ยนแปลงของภาพแวดล้อมในฤดูหนาว พืช ผัก ผลไม้ในฤดูหนาว</p>	<p>๑. ฤดูกาล ๓ ฤดู ฤดูร้อน ฤดูฝน ฤดูหนาว ช่วงเดือนที่เกิดฤดูกาล ต่าง ๆ ในรอบปี การเกิดฤดูกาล</p> <p>๒. สภาพอากาศในต่างๆ และปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในฤดูหนาว</p> <p>๓. แรงแลมและการเคลื่อน ที่ของลม กระแสลม</p> <p>๔. การรักษาสุขภาพของตนเองในฤดูหนาว วิธีการทำให้ร่างกายอบอุ่นในฤดูหนาว</p> <p>๕. สภาพแวดล้อมรอบตัว ในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศเรา และของโลก</p>
แรงและพลังงานในชีวิตประจำวัน	<ul style="list-style-type: none"> - ในชีวิตประจำวันมีการออกแรงกระทำสิ่งต่างๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย - แรงมีผลทำให้สิ่งต่างๆเปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่ - แสงและไฟฟ้าได้มาจากแหล่งพลังงาน เช่น ดวงอาทิตย์ ลม น้ำ เชื้อเพลิง 	<ul style="list-style-type: none"> - แรงมีผลทำให้สิ่งต่างๆเปลี่ยนแปลงรูปร่างและการเคลื่อนที่ - น้ำมัน แก๊สธรรมชาติ ลม ไฟฟ้า คนหรือสัตว์ ทำใหยานพาหนะต่าง ๆ เคลื่อนที่ได้ - ไฟฟ้า ทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้ ช่วยอำนวยความสะดวกในชีวิตประจำวัน

	<ul style="list-style-type: none"> - แสงช่วยให้เรามองเห็นเมื่อมีสิ่งต่างๆ ไปบังแสงจะเกิดเงา - ไฟฟ้า ทำให้สิ่งของเครื่องใช้บางอย่างทำงานได้ 	<ul style="list-style-type: none"> - สิ่งของเครื่องใช้ที่ใช้พลังงานไฟฟ้าแต่ละชนิด มีวิธีการใช้แตกต่างกัน ต้องใช้ให้ถูกวิธีเพื่อไม่ให้เกิดอันตรายและเป็นการประหยัดพลังงาน
เสียงรอบตัว	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่าง ๆ ๒. เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน ๓. การมีสมาธิในการฟังเสียง <ul style="list-style-type: none"> - การแยกเสียงดัง เสียงเบา - วัตถุต่างกันทำให้เกิดเสียงต่างกัน ๔. เสียงสื่อสัญญาณสำคัญต่างๆ เช่น เสียงไซเรนของรถพยาบาล เสียงนาฬิกาปลุก เสียงกริ่งประตู ๕. การดูแลรักษาหู <ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง - มารยาทในการใช้เสียง 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. เสียงเกิดจากการสั่นของสิ่งต่างๆ ๒. เสียงที่เกิดจากแหล่งที่มาของเสียงแตกต่างกันจะไม่เหมือนกัน ๓. การมีสมาธิในการฟังเสียง <ul style="list-style-type: none"> - จำแนกทิศทางของเสียง - เสียงจากเครื่องดนตรีและจากเครื่องมือต่างๆ ๔. การสำรวจเสียงจากวัตถุต่าง ๆ (กระดาษแก้ว ไม้ โลหะ) ๕. การดูแลรักษาหู <ul style="list-style-type: none"> - การป้องกันอันตรายจากเสียงดัง - มารยาทในการใช้เสียง
รักการอ่าน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับหนังสือและตัวหนังสือ จากหนังสือภาพ ๒. การอ่านหนังสือนิทานโดยใช้การอ่านร่วมกัน ๓. การอ่านแบบชี้แนะ ๔. การอ่านอิสระ ๕. การทำหนังสือนิทาน ๔ ช่อง ๖. ความหมายของความรู้และความรู้ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวหนังสือและตัวหนังสือจากหนังสือนิทาน ๒. การอ่านหนังสือนิทานโดยใช้การอ่านร่วมกัน ๓. การอ่านแบบชี้แนะ ๔. การอ่านอิสระ ๕. การเล่นเกมทางภาษาและกิจกรรมรักการอ่าน ๖. การทำหนังสือเล่มเล็ก ๗. ความหมายของความรู้และความรู้
ปริมาตร น้ำหนัก	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ปริมาตรของสิ่งต่างๆ ๒. การเปรียบเทียบปริมาตรของสิ่งต่างๆในภาชนะที่ขนาดแตกต่างกัน ๓. เสียงที่เกิดจากขวดน้ำที่มีปริมาตรแตกต่างกัน ๔. การเรียนรู้เรื่องน้ำหนัก ๕. การเปรียบเทียบน้ำหนักของสิ่งต่างๆ 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ปริมาตรของที่อยู่ในภาชนะต่างกัน ๒. การตวงโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน ๓. การคาดคะเนน้ำหนักของสิ่งของ ๔. น้ำหนักของสิ่งของที่ใส่ในน้ำมีความสัมพันธ์กับปริมาตรของน้ำที่ล้นออกมา ๕. การชั่งโดยใช้เครื่องมือและหน่วยที่ไม่ใช่หน่วยมาตรฐาน
ฤดูร้อน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน ๒. การแต่งกายในฤดูร้อน 	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สภาพอากาศในฤดูร้อน

	๓. อาหารในฤดูร้อน ๔. โรคที่พบ ในฤดูร้อนและการป้องกัน ๕. ประเพณีและวัฒนธรรมไทย (วัน สงกรานต์)	๒. การแต่งกายและการดำรงชีวิตของคน สัตว์ พืช ๓. ประเพณีวัฒนธรรมและการละเล่นไทย ๔. อาหารในฤดูร้อน ๕. โรคที่พบ ในฤดูร้อนและการป้องกัน
--	---	--

๓. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้านการจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

๓.๑ หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

๑. กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันแต่ยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย ๓ - ๔ ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ ๘ - ๑๒ นาที

วัย ๔ - ๕ ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๒ - ๑๕ นาที

วัย ๕ - ๖ ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ ๑๕- ๒๐ นาที

๒. กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า ๒๐ นาที

๓. กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เพื่อช่วยให้เด็กรู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ ๔๐-๖๐ นาที

๔. กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อยและกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและครูผู้สอนหรือผู้จัดประสบการณ์เป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้ กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

๓.๒ ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน

การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญครูผู้สอนต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน ดังต่อไปนี้

๓.๒.๑ การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เป็นการพัฒนาความแข็งแรง การทรงตัว ความยืดหยุ่น ความคล่องแคล่วในการใช้วัยยะต่าง ๆ และจังหวะการเคลื่อนไหวในการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม ปีนป่ายเล่นอิสระ เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

๓.๒.๒ การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เป็นการพัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก กล้ามเนื้อมือ-นิ้วมือการประสานสัมพันธ์ระหว่างกล้ามเนื้อมือและระบบประสาทตามือได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์

โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้เล่นเครื่องสัมผัส เล่นเกมการศึกษา ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับ ซ้อนส้อม และใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

๓.๒.๓ การพัฒนาการอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เป็นการปลูกฝังให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัย รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือโดยจัดกิจกรรมต่างๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

๓.๒.๔ การพัฒนาสังคมนิสัย เป็นการพัฒนาให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวันมีนิสัยรักการทำงาน รับผิดชอบ ความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น โดยรวมทั้งระมัดระวังอันตรายจากคนแปลกหน้า ให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎกติกาข้อตกลงของรวบรวม เก็บของเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ

๓.๒.๕ การพัฒนาการคิด เป็นการพัฒนาให้เด็กมีความสามารถในการคิดแก้ปัญหา ความคิดรวบยอดทางคณิตศาสตร์ และคิดเชิงเหตุผลทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์โดยจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปราย และเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ศึกษานอกสถานที่ เล่นเกมการศึกษา ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ฝึกออกแบบและสร้างชิ้นงาน และทำกิจกรรมทั้งเป็นกลุ่มย่อย กลุ่มใหญ่และรายบุคคล

๓.๒.๖ การพัฒนาภาษา เป็นการพัฒนาให้เด็กใช้ภาษาสื่อสารถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ที่เด็กมีประสบการณ์โดยสามารถตั้งคำถามในสิ่งที่สงสัยใคร่รู้ จัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กได้กล้าแสดงออกในการฟัง พูด อ่าน เขียน มีนิสัยรักการอ่าน และบุคคลแวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

๓.๒.๗ การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เป็นการส่งเสริมให้เด็กมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่างๆ โดยจัดกิจกรรมศิลปะสร้างสรรค์ดนตรี การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ประดิษฐ์สิ่งต่างๆ อย่างอิสระ เล่นบทบาทสมมุติ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นบล็อก และเล่นก่อสร้าง

ตารางกิจวัตรประจำวันของโรงเรียน

เวลา	กิจกรรม
๐๗.๐๐-๐๗.๕๐ น.	รับเด็ก (สมุทรรับ - ส่งเด็ก) / ตรวจสอบสุขภาพ
๐๗.๕๐-๐๘.๓๐ น.	เคารพธงชาติ / สวดมนต์
๐๘.๓๐-๐๘.๕๐ น.	กิจกรรมเปิดสมอง
๐๘.๕๐-๐๙.๐๐ น.	ดื่มนม / ไปห้องน้ำ
๐๙.๐๐-๐๙.๒๐ น.	กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ / ออกกำลังกาย
๐๙.๒๐-๐๙.๕๐ น.	กิจกรรมเสริมประสบการณ์
๐๙.๕๐-๑๐.๓๐ น.	กิจกรรมสร้างสรรค์/กิจกรรมเสรี
๑๐.๓๐-๑๑.๐๐ น.	กิจกรรมกลางแจ้ง
๑๑.๐๐-๑๒.๐๐ น.	พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
๑๒.๐๐-๑๔.๐๐ น.	นอนพักผ่อน
๑๔.๐๐-๑๔.๑๕ น.	เก็บที่นอน ล้างหน้า
๑๔.๑๕-๑๕.๐๐ น.	กิจกรรมสวดมนต์ไหว้พระ (เสริมภาษาอังกฤษ)
๑๕.๐๐-๑๕.๓๐ น.	เกมการศึกษา
๑๕.๓๐ น.	เตรียมตัวกลับบ้าน

หมายเหตุ สามารถยืดหยุ่นได้ตามความเหมาะสมในแต่ละวันอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป

๑๔. การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้

การจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา มีความสำคัญต่อเด็กเนื่องจากธรรมชาติของเด็กในวัยนี้สนใจที่จะเรียนรู้ ค้นคว้า ทดลอง และต้องการสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว ดังนั้น การจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมตามความต้องการของเด็ก จึงมีความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก เด็กสามารถเรียนรู้จากการเล่นที่เป็น ประสบการณ์ตรงที่เกิดจากการรับรู้ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าจึงจำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพ และความต้องการของหลักสูตร เพื่อส่งผลให้บรรลุจุดหมายในการพัฒนาเด็ก

การจัดสภาพแวดล้อมคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

๑. ความสะอาด ความปลอดภัย
๒. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
๓. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
๔. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
๕. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อและเครื่องเล่น
๖. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดที่เล่นและมุมประสบการณ์ต่างๆ สภาพแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดตั้งค่านึงถึงความปลอดภัย ความสะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเอง ให้เด็กเกิดความรู้สึกอบอุ่น มั่นใจ และมีความสุข ซึ่งอาจจัดแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการประกอบกิจกรรมตามหลักสูตร ดังนี้

๑. พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและผู้สอน

- ๑.๑ ที่แสดงผลงานของเด็ก อาจจัดเป็นแผ่นป้าย หรือที่แขวนผลงาน
- ๑.๒ ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก อาจจัดทำเป็นกล่องหรือจัดใส่แฟ้มรายบุคคล
- ๑.๓ ที่เก็บเครื่องใช้ส่วนตัวของเด็ก อาจทำเป็นช่องตามจำนวนเด็ก
- ๑.๔ ที่เก็บเครื่องใช้ของผู้สอน เช่น อุปกรณ์การสอน ของส่วนตัวผู้สอน ฯลฯ
- ๑.๕ ป้ายนิเทศตามหน่วยการสอนหรือสิ่งที่เด็กสนใจ

๒. พื้นที่ปฏิบัติการและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน ควรมีพื้นที่ที่เด็กสามารถจะทำงานได้ด้วยตนเอง และทำกิจกรรมด้วยกันในกลุ่มเล็ก หรือกลุ่มใหญ่ เด็กสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างอิสระจากกิจกรรมหนึ่งไปยังกิจกรรมหนึ่งโดยไม่รบกวนผู้อื่น

๓. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือมุมประสบการณ์ สามารถจัดได้ตามความเหมาะสมขึ้นอยู่กับสภาพของห้องเรียน จัดแยกส่วนที่ใช้เสียงดังและเงียบออกจากกัน เช่น มุมบล็อกอยู่ห่างจากมุมหนังสือ มุมบทบาทสมมติอยู่ติดกับมุมบล็อก มุมวิทยาศาสตร์อยู่ใกล้มุมศิลปะ ฯลฯ ที่สำคัญจะต้องมีของเล่น วัสดุ อุปกรณ์ในมุมอย่างเพียงพอต่อการเรียนรู้ของเด็ก การเล่นในมุมเล่นอย่างเสรี มักถูกกำหนดไว้ในตารางกิจกรรมประจำวัน เพื่อให้โอกาสเด็กได้เล่นอย่างเสรีประมาณวันละ ๖๐ นาทีการจัดมุมเล่นต่างๆ ผู้สอนควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

- ๓.๑ ในห้องเรียนควรมีมุมเล่นอย่างน้อย ๓-๕ มุม ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับพื้นที่ของห้อง
- ๓.๒ ควรได้มีการผลัดเปลี่ยนสื่อของเล่นตามมุมบ้าง ตามความสนใจของเด็ก
- ๓.๓ ควรจัดให้มีประสบการณ์ที่เด็กได้เรียนรู้ไปแล้วปรากฏอยู่ในมุมเล่น เช่น เด็กเรียนรู้เรื่องผีเสื้อ ผู้สอนอาจจัดให้มีการจำลองการเกิดผีเสื้อล่องไว้ให้เด็กดูในมุมธรรมชาติศึกษาหรือมุมวิทยาศาสตร์ ฯลฯ
- ๓.๔ ควรเปิดโอกาสให้เด็กมีส่วนร่วมในการจัดมุมเล่น ทั้งนี้เพื่อจูงใจให้เด็กรู้สึกเป็นเจ้าของ อยากเรียนรู้ อยากเข้าเล่น

๓.๕ ควรเสริมสร้างวินัยให้กับเด็ก โดยมีข้อตกลงร่วมกันว่าเมื่อเล่นเสร็จแล้วจะต้องจัดเก็บอุปกรณ์ทุกอย่างเข้าที่ให้เรียบร้อยสภาพแวดล้อมนอกห้องเรียน คือ การจัดสภาพแวดล้อมภายในอาณาบริเวณรอบๆ สถานศึกษา รวมทั้งจัดสนามเด็กเล่น พร้อมเครื่องเล่นสนาม จัดระวางรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณสถานศึกษาและบริเวณรอบนอกสถานศึกษา ดูแลรักษาความสะอาด ปลุกต้นไม้ให้ความร่มรื่นรอบๆ บริเวณสถานศึกษา สิ่งต่างๆ เหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็ก บริเวณสนามเด็กเล่น ต้องจัดให้สอดคล้องกับหลักสูตร ดังนี้

สนามเด็กเล่น มีพื้นผิวหลายประเภท เช่น ดิน ทราย หญ้า พื้นที่สำหรับเล่นของเล่นที่มีล้อ รวมทั้งที่ร่ม ที่โล่งแจ้ง พื้นดินสำหรับขุด ที่เล่นน้ำ บ่อทราย พร้อมอุปกรณ์ประกอบการเล่น เครื่องเล่นสนามสำหรับปีน ป่าย ทรงตัว ฯลฯ ทั้งนี้ต้องไม่ติดกับบริเวณที่มีอันตราย ต้องหมั่นตรวจตราเครื่องเล่นให้อยู่ในสภาพแข็งแรง ปลอดภัยอยู่เสมอ และหมั่นดูแลเรื่องความสะอาด

ที่นั่งเล่นพักผ่อน จัดที่นั่งไว้ใต้ต้นไม้ร่มเงา อาจใช้กิจกรรมกลุ่มย่อยๆ หรือกิจกรรมที่ต้องการความสงบ หรืออาจจัดเป็นลานนิทรรศการให้ความรู้แก่เด็กและผู้ปกครองบริเวณธรรมชาติ ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ พืชผักสวนครัว หากบริเวณสถานศึกษา มีไม่มากนัก อาจปลูกพืชในกระบะหรือกระถาง

๑๕. สื่อและแหล่งเรียนรู้

สื่อประกอบการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ควรมีสื่อทั้งที่เป็นประเภท ๒ มิติ และ/หรือ ๓ มิติ ที่เป็นสื่อของจริง สื่อธรรมชาติ สื่อที่อยู่ใกล้ตัวเด็ก สื่อสะท้อนวัฒนธรรม สื่อที่ปลอดภัยต่อตัวเด็ก สื่อเพื่อพัฒนาเด็กในด้านต่างๆให้ครบทุกด้านสื่อที่เอื้อให้เด็กเรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า โดยการจัดการใช้สื่อเริ่มต้นจาก สื่อของจริง ภาพถ่าย ภาพโครงร่าง และ สัญลักษณ์ ทั้งนี้การใช้สื่อต้องเหมาะสมกับวัย วุฒิภาวะ ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความสนใจและความต้องการของเด็กที่หลากหลาย ตัวอย่างสื่อประกอบการจัดกิจกรรม มีดังนี้

กิจกรรมเสรี /การเล่นตามมุมมุมบทบาทสมมติ อาจจัดเป็นมุมเล่น ดังนี้

๑.๑ มุมบ้าน

- ❖ ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เต้า กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กะละมัง ฯลฯ
- ❖ เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา
- ❖ เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระจกขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง ฯลฯ
- ❖ เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ
- ❖ โทรศัพท์ เตาไรต์จำลอง ที่รีดผ้าจำลอง
- ❖ ภาพถ่ายและรายการอาหาร

๑.๒ มุมหมอ

- เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษามือป่วย เช่น หูฟัง เสื้อคลุมหมอ ฯลฯ
- ❖ อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

๑.๓ มุมร้านค้า

- ❖ กล่องและขวดผลิตภัณฑ์ต่างๆที่ใช้แล้ว
- ❖ อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

๒. มุมบล็อก

- ❖ ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปทรงต่าง ๆ กัน จำนวนตั้งแต่ ๕๐ ขึ้นขึ้นไป
- ❖ ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ
- ❖ ภาพถ่ายต่างๆ
- ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้ อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปทรง ขนาด

๓. มุมหนังสือ

- ❖ หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ
- ❖ ชั้นหรือที่วางหนังสือ
- ❖ อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื่อ พรม หมอน ฯลฯ
- ❖ สมุดเซ็นยืมหนังสือกลับบ้าน
- ❖ อุปกรณ์สำหรับการเขียน
- ❖ อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป ตลับเทปนิทานพร้อมหนังสือนิทาน หูฟัง ฯลฯ

๔. มุมวิทยาศาสตร์ หรือมุมธรรมชาติศึกษา

- ❖ วัสดุต่างๆ จากธรรมชาติ เช่น เมล็ดพืชต่าง ๆ เปลือกหอย ดิน หิน แร่ ฯลฯ
- ❖ เครื่องมือเครื่องใช้ในการสำรวจ สังเกต ทดลอง เช่น แว่นขยาย แม่เหล็ก เข็มทิศ เครื่องชั่ง ฯลฯ

๑. มุมอาเซียน

- ❖ ธงของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศอาเซียน
- ❖ คำกล่าวทักทายของแต่ละประเทศ
- ❖ ภาพการแต่งกายประจำชาติในกลุ่มประเทศอาเซียน

กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

๑. การวาดภาพและระบายสี

- สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ ๑๒)
- กระดาษ
- เลื่อคลุม หรือผ้ากันเปื้อน

๒. การเล่นกับสี

- ❖ การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- ❖ การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- ❖ การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- ❖ การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- ❖ การละเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

๓. การพิมพ์ภาพ

- ❖ แม่พิมพ์ต่างๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- ❖ แม่พิมพ์จากวัสดุอื่นๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายาง ฯลฯ
- ❖ กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

๔.การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่างๆ ไม้ขนาดแป้ง ฯลฯ

๕.การพับ ฉีก ตัดปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่นๆที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือแป้งเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๖. การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่างๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

๗. การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

๘.การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

๙. การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็กๆ รูปทรงต่างๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ

๑๐. การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หนังยางหรือเชือก ผูกดึงให้เป็นรูปร่างต่าง ๆ เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษามีดังนี้

๑. เกมจับคู่

- ❖ จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
- ❖ จับคู่ภาพเงา
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
- ❖ จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ❖ จับคู่ภาพส่วนเต็มกับส่วนย่อย
- ❖ จับคู่ภาพกับโครงร่าง
- ❖ จับคู่ภาพชิ้นส่วนที่หายไป
- ❖ จับคู่ภาพที่เป็นประเภทเดียวกัน
- ❖ จับคู่ภาพที่ซ่อนกัน
- ❖ จับคู่ภาพสัมพันธ์แบบตรงกันข้าม
- ❖ จับคู่ภาพที่สมมาตรกัน
- ❖ จับคู่แบบอุปมาอุปไมย
- ❖ จับคู่แบบอนุกรม

๒. เกมภาพตัดต่อ

- ❖ ภาพตัดต่อที่สัมพันธ์กับหน่วยการเรียนรู้ต่างๆ เช่น ผลไม้ ผัก ฯลฯ

๓. เกมจัดหมวดหมู่

- ❖ ภาพสิ่งต่างๆ ที่นำมาจัดเป็นพวกๆ
- ❖ ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- ❖ ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต

๔. เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- ❖ โดมิโนภาพเหมือน
- ❖ โดมิโนภาพสัมพันธ์

๕. เกมเรียงลำดับ

- ❖ เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- ❖ เรียงลำดับขนาด

๖. เกมศึกษารายละเอียดของภาพ (ลือตโต้)

๗. เกมจับคู่แบบตารางสัมพันธ์ (เมตริกเกม)

๘. เกมพื้นฐานการบวก

กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติหรือวัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ

๒. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ

๓. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ

๔. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรศัพท์

กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับป็นปาย เครื่องเล่นประเภทล้อเลื่อน ฯลฯ

๒. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ

๓. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติก อุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวยกรอกน้ำ ตุ๊กตายาง ฯลฯ

กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

๑. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบิ้น แถบผ้า ห่วง

๒. หวาย ถูทราย ฯลฯ

การเลือกสื่อ มีวิธีการเลือกสื่อ ดังนี้

๑. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน

๒. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก

๓. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสถานภาพของสถานศึกษา

๔. มีวิธีการใช้ง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม

๕. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย

๖. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช่สีสะท้อนแสง

๗. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้น ๆ ไม่ซับซ้อน

๘. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้

๙. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็นด้วยความมั่นใจ

การจัดหาสื่อ สามารถจัดหาได้หลายวิธี คือ

๑. จัดหาโดยการขอยืมจากแหล่งต่างๆ เช่น ศูนย์สื่อของสถานศึกษาของรัฐบาล หรือสถานศึกษาเอกชน ฯลฯ

๒. จัดซื้อสื่อและเครื่องเล่นโดยวางแผนการจัดซื้อตามลำดับความจำเป็น เพื่อให้สอดคล้องกับงบประมาณที่ทางสถานศึกษาสามารถจัดสรรให้และสอดคล้องกับแผนการจัดประสบการณ์

๓. ผลิตสื่อและเครื่องเล่นขึ้นใช้เองโดยใช้วัสดุที่ปลอดภัยและหาง่ายเป็นเศษวัสดุเหลือใช้ ที่มีอยู่ในท้องถิ่นนั้นๆ เช่น กระดาษแข็งจากลังกระดาษ รูปภาพจากแผ่นป้ายโฆษณา รูปภาพจากหนังสือนิตยสารต่างๆ เป็นต้น

ขั้นตอนการดำเนินการผลิตสื่อสำหรับเด็ก มีดังนี้

๑. สำรวจความต้องการของการใช้สื่อให้ตรงกับจุดประสงค์ สาระการเรียนรู้และกิจกรรมที่จัด

๒. วางแผนการผลิต โดยกำหนดจุดมุ่งหมายและรูปแบบของสื่อให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก สื่อนั้นจะต้องมีความคงทนแข็งแรง ประณีตและสะดวกต่อการใช้

๓. ผลิตสื่อตามรูปแบบที่เตรียมไว้

๔. นำสื่อไปทดลองใช้หลาย ๆ ครั้งเพื่อหาข้อดี ข้อเสียจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้ดียิ่งขึ้น

๕. นำสื่อที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้จริง

การใช้สื่อ ดำเนินการดังนี้

๑. **การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ** มีขั้นตอน คือ

๑.๑ **เตรียมตัวผู้สอน**

❖ ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง

- ❖ เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
- ❖ จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่นๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
- ❖ ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

๑.๒ เตรียมตัวเด็ก

- ❖ ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
- ❖ เร้าความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
- ❖ ให้เด็กมีความรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลาย เล่นแล้วเก็บให้ถูกที่

๑.๓ เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

- ❖ จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อนหรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
- ❖ ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
- ❖ เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ร่วมกับสื่อ

๒. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผลโดยเฉพาะใน กิจกรรมเสริมประสบการณ์ / กิจกรรมวงกลม / กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติ ดังนี้

- ๒.๑ สร้างความพร้อมและเร้าความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง
- ๒.๒ ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้
- ๒.๓ ไม่ควร让孩子เห็นสื่อหลายๆชนิดพร้อมๆ กัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจกิจกรรมที่สอน
- ๒.๔ ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืน หันหลังให้เด็ก จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจ ของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

๒.๕ เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้

๑. วัสดุที่ใช้ ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
๒. ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไป เพราะยากต่อการหยิบยก อาจะตกลงมาเสียหาย แตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำปอมหรือกลิ้งทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกปัดเล็ก ลูกแก้วเล็ก ฯลฯ
๓. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
๔. น้ำหนัก ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก
๕. สื่อหลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ
๖. สี หลีกเลี่ยงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ ๓ ประการ คือ ผู้สอน เด็ก และสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อชิ้นนั้นช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้

๑. สื่อชิ้นนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด
๒. เด็กชอบสื่อชิ้นนั้นเพียงใด
๓. สื่อชิ้นนั้นช่วยให้การสอนตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่

๔. สื่อนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

การเก็บ รักษา และซ่อมแซมสื่อ

การจัดเก็บสื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กฝึกการสังเกต การเปรียบเทียบ การจัดกลุ่ม ส่งเสริมความรับผิดชอบ ความมีน้ำใจ ช่วยเหลือ ผู้สอนไม่ควรใช้การเก็บสื่อเป็นการลงโทษเด็ก โดยดำเนินการดังนี้

๑. เก็บสื่อให้เป็นระเบียบและเป็นหมวดหมู่ตามลักษณะประเภทของสื่อ สื่อที่เหมือนกันจัดเก็บหรือจัดวางไว้ด้วยกัน

๒. วางสื่อในระดับสายตาของเด็ก เพื่อให้เด็กหยิบใช้ จัดเก็บได้ด้วยตนเอง

๓. ภาชนะที่จัดเก็บสื่อควรโปร่งใส เพื่อให้เด็กมองเห็นสิ่งที่อยู่ภายในได้ง่ายและควรมีมือจับเพื่อให้สะดวกในการขนย้าย

๔. ฝึกให้เด็กรู้ความหมายของรูปภาพหรือสีที่เป็นสัญลักษณ์แทนหมวดหมู่ ประเภทสื่อ เพื่อเด็กจะได้เก็บเข้าที่ได้ถูกต้อง การใช้สัญลักษณ์ควรมีความหมายต่อการเรียนรู้ของเด็ก สัญลักษณ์ควรใช้สื่อของจริง ภาพถ่ายหรือสำเนา ภาพวาด ภาพโครงสร้างหรือภาพประจุด หรือบัตรคำติดคู่กับสัญลักษณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง

๕. ตรวจสอบสื่อหลังจากที่ใช้แล้วทุกครั้งว่ามีสภาพสมบูรณ์ จำนวนครบถ้วนหรือไม่

๖. ซ่อมแซมสื่อชำรุด และทำเต็มส่วนที่ขาดหายไปให้ครบชุด

การพัฒนาสื่อ

การพัฒนาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมในระดับปฐมวัยนั้น ก่อนอื่นควรได้สำรวจข้อมูล สภาพปัญหาต่างๆของสื่อทุกประเภทที่ใช้อยู่ว่ามีอะไรบ้างที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข เพื่อจะได้ปรับเปลี่ยนให้เหมาะสมกับความต้องการ

แนวทางการพัฒนาสื่อ ควรมีลักษณะเฉพาะ ดังนี้

๑. ปรับปรุงสื่อให้ทันสมัยเข้ากับเหตุการณ์ ใช้ได้สะดวก ไม่ซับซ้อนเกินไป เหมาะสมกับวัยของเด็ก

๒. รักษาความสะอาดของสื่อ ถ้าเป็นวัสดุที่ล้างน้ำได้ เมื่อใช้แล้วควรได้ล้างเช็ด หรือ ปิดฝุนให้สะอาด เก็บไว้เป็นหมวดหมู่ วางเป็นระเบียบหยิบใช้ง่าย

๓. ถ้าเป็นสื่อที่ผู้สอนผลิตขึ้นมาใช้เองและผ่านการทดลองใช้มาแล้ว ควรเขียนคู่มือประกอบการใช้สื่อนั้น โดยบอกชื่อสื่อ ประโยชน์และวิธีใช้สื่อ รวมทั้งจำนวนชิ้นส่วนของสื่อในชุดนั้นและเก็บคู่มือไว้ในซองหรือถุงพร้อมสื่อที่ผลิต

๔. พัฒนาสื่อที่สร้างสรรค์ ใช้ได้เอนกประสงค์ คือ เป็นได้ทั้งสื่อเสริมพัฒนาการและเป็นของเล่นสนุกสนานเพลิดเพลิน

แหล่งการเรียนรู้

โรงเรียนบ้านหนองพะเนาวิมลวิทยามี ๑๒๖ ได้แบ่งประเภทของแหล่งเรียนรู้ ได้ดังนี้

๑. แหล่งเรียนรู้ประเภทบุคคล ได้แก่ วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ที่จัดหามาเพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจอย่างกระจ่างแก่เด็กโดยสอดคล้องกับเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่างๆ ได้แก่

- ผู้ใหญ่บ้าน
- เจ้าหน้าที่ในเทศบาล
- เจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- พระสงฆ์
- พ่อค้าและแม่ค้า
- เจ้าหน้าที่ตำรวจ

- ผู้ปกครอง
- ช่างตัดผม / ช่างเสริมสวย
- ครู
- ภารโรง
- ฯลฯ

๒. แหล่งเรียนรู้ภายในชุมชน ได้แก่ แหล่งข้อมูลหรือแหล่งวิทยาการต่างๆ ที่อยู่ในชุมชน มีความสัมพันธ์กับเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรมและประเพณีช่วยให้เด็กสามารถเชื่อมโยงโลกภายในและโลกภายนอก (inner world & outer world) ได้ และสอดคล้องกับวิถีการดำเนินชีวิตของเด็กปฐมวัย ได้แก่

- ห้องสมุดโรงเรียนอนุบาลสว่างแดนดิน/ห้องสมุดประชาชน
- ห้องวิทยาศาสตร์/ห้องปฏิบัติการต่างๆ
- สถานีตำรวจ
- สถานที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน
- สำนักงานเทศบาล/ที่ว่าการอำเภอ
- โรงพยาบาล
- ศาลจังหวัดสว่างแดนดิน
- ฯลฯ

๓. สถานที่สำคัญต่างๆ ได้แก่ แหล่งความรู้สำคัญต่างๆ ที่เด็กให้ความสนใจ ได้แก่

- พิพิธภัณฑ์ภูพาน
- หอพักจำลอง
- วัดต่าง ๆ ในจังหวัดสกลนคร
- ห้องสมุดประชาชน
- แหล่งโบราณสถานในจังหวัดสกลนคร
- หอนางาน
- ศูนย์ศิลปะอาชีพ ในจังหวัด
- ฯลฯ

๑๖. การประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถเด็กอายุ ๓-๖ ปี เป็นการประเมินความสามารถผู้เรียนตามวัยและความสามารถด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญาของเด็ก โดยถือเป็นกระบวนการต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรมปกติที่จัดให้เด็กในแต่ละวัน ด้วยวิธีการประเมินที่เหมาะสม ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ ผลที่ได้จากการประเมินต้องนำมาจัดทำสารนิทัศน์หรือจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ ด้วยการรวบรวมผลงานสำหรับเด็กเป็นรายบุคคลที่สามารถบอกเรื่องราวหรือประสบการณ์ที่เด็กได้รับว่าเด็กเกิดการเรียนรู้และมีความก้าวหน้าเพียงใด ทั้งนี้ ให้

นำข้อมูลผลการประเมินมาพิจารณาปรับปรุงวางแผนการจัดกิจกรรม และส่งเสริมให้เด็กแต่ละคนได้รับการพัฒนาตามจุดหมายของหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง การประเมินความสามารถผู้เรียนควรยึดหลัก ดังนี้

๑. วางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียนอย่างเป็นระบบ
๒. ประเมินความสามารถเด็กครบทุกด้านอย่างเป็นองค์รวม
๓. ประเมินความสามารถเด็กเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
๔. ประเมินความสามารถตามสภาพจริงจากกิจกรรมประจำวันด้วยเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ไม่ควรใช้แบบทดสอบ
๕. ให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน
๖. สรุปผลการประเมิน จัดทำข้อมูลและนำผลการประเมินไปใช้พัฒนาเด็ก

สำหรับวิธีการประเมินที่เหมาะสมและควรใช้กับเด็กอายุ ๓-๖ ปี ได้แก่ การสังเกต การบันทึกพฤติกรรม การสนทนากับเด็ก การสัมภาษณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานเด็กที่เก็บอย่างมีระบบ

ประเภทของการประเมินความสามารถผู้เรียน

การพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ของเด็ก ประกอบด้วย ๑) วัตถุประสงค์ (Objective) ซึ่งตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ หมายถึง จุดหมายซึ่งเป็นความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ๒) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ (Learning) ซึ่งเป็นกระบวนการได้มาของความรู้หรือทักษะผ่านการกระทำสิ่งต่างๆ ที่สำคัญตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กำหนดให้หรือที่เรียกว่า ประสบการณ์สำคัญ ในการช่วยอธิบายให้ครูเข้าใจถึงประสบการณ์ที่เด็กปฐมวัยต้องทำเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และช่วยแนะผู้สอนในการสังเกต สนับสนุน และวางแผนการจัดกิจกรรมให้เด็ก และ ๓) การประเมินผล (Evaluation) เพื่อตรวจสอบพฤติกรรมหรือความสามารถตามวัยที่คาดหวังให้เด็กเกิดขึ้นบนพื้นฐานพัฒนาการตามวัยหรือความสามารถตามธรรมชาติในแต่ละระดับอายุ เรียกว่า ความสามารถผู้เรียนที่ใช้เป็นเกณฑ์สำคัญสำหรับการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็ก เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางในการพัฒนาคุณภาพเด็กทั้งนี้ประเภทของการประเมินความสามารถผู้เรียน อาจแบ่งได้เป็น ๒ ลักษณะ คือ

๑) แบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน

การแบ่งตามวัตถุประสงค์ของการประเมิน แบ่งได้ ๒ ประเภท ดังนี้

๑.๑) การประเมินความก้าวหน้าของเด็ก (Formative Evaluation) หรือการประเมินเพื่อพัฒนา (Formative Assessment) หรือการประเมินเพื่อเรียน (Assessment for Learning) เป็นการประเมินระหว่างการจัดประสบการณ์ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กในระหว่างทำกิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวันปกติอย่างต่อเนื่อง บันทึก วิเคราะห์ แปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาใช้ในการส่งเสริมหรือปรับปรุงแก้ไขการเรียนรู้ของเด็ก และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอน การประเมินความสามารถผู้เรียนกับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้สอนจึงเป็นเรื่องที่สัมพันธ์กันหากขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใด การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก็ขาดประสิทธิภาพ เป็นการประเมินผลเพื่อให้รู้จุดเด่น จุดที่ควรส่งเสริม ผู้สอนต้องใช้วิธีการและเครื่องมือประเมินความสามารถที่หลากหลาย เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การใช้แฟ้มสะสมงาน เพื่อให้ได้ข้อสรุป

ของประเด็นที่กำหนด สิ่งที่สำคัญที่สุดในการประเมินความก้าวหน้าคือ การจัดประสบการณ์ให้กับเด็กในลักษณะการเชื่อมโยงประสบการณ์เดิมกับประสบการณ์ใหม่ทำให้การเรียนรู้ของเด็กเพิ่มพูน ปรับเปลี่ยนความคิด ความเข้าใจเดิมที่ไม่ถูกต้อง ตลอดจนการให้เด็กสามารถพัฒนาการเรียนรู้ของตนเองได้

๑.๒) การประเมินผลสรุป (Summative Evaluation) หรือ การประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการ (Summative Assessment) หรือการประเมินสรุปผลของการเรียนรู้ (Assessment of Learning) เป็นการประเมินสรุปพัฒนาการ เพื่อตัดสินพัฒนาการของเด็กว่ามีความพร้อมตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยหรือไม่ เพื่อเป็นการเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับชั้นป.๑

ดังนั้น ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับการประเมินความก้าวหน้าของเด็กในระดับห้องเรียนมากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินผลพัฒนาการของเด็กเมื่อสิ้นภาคเรียนหรือสิ้นปีการศึกษา

๒) แบ่งตามระดับของการประเมิน

การแบ่งตามระดับของการประเมิน แบ่งได้เป็น ๒ ประเภท

๒.๑) การประเมินความสามารถผู้เรียนระดับชั้นเรียน เป็นการประเมินความสามารถผู้เรียนที่อยู่ในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ผู้สอนดำเนินการเพื่อพัฒนาเด็กและตัดสินผลการพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา จากกิจกรรมหลัก/หน่วยการเรียนรู้ (Unit) ที่ผู้สอนจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก ผู้สอนประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ที่กำหนดเป็นเป้าหมายในแต่ละแผนการจัดประสบการณ์ของหน่วยการเรียนรู้ด้วยวิธีต่างๆ เช่น การสังเกต การสนทนา การสัมภาษณ์ การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้า แต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล การแสดงกริยาอาการต่างๆของเด็กตลอดเวลาที่จัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อตรวจสอบและประเมินว่าเด็กบรรลุตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีหรือมีแนวโน้มว่าจะบรรลุความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีเพียงใด แล้วแก้ไขข้อบกพร่องเป็นระยะๆอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ ผู้สอนควรสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียนว่า เด็กมีผลอันเกิดจากการจัดประสบการณ์การเรียนรู้หรือไม่ และมากน้อยเพียงใด โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวมหรือสะสมผลการประเมินความสามารถผู้เรียนในกิจกรรมประจำวัน/กิจกรรมประจำวัน/หน่วยการเรียนรู้ หรือผลตามรูปแบบการประเมินความสามารถผู้เรียนที่สถานศึกษากำหนด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลใช้ปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และเป็นข้อมูลในการสรุปผลการประเมินพัฒนาในระดับสถานศึกษาต่อไปอีกด้วย

๒.๒) การประเมินความสามารถผู้เรียนระดับสถานศึกษา เป็นการตรวจสอบผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กเป็นรายบุคคลเป็นรายภาค/รายปี เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการศึกษาของเด็กในระดับปฐมวัยของสถานศึกษาว่าส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็กตามเป้าหมายหรือไม่ เด็กมีสิ่งที่ต้องการได้รับการพัฒนาในด้านใด รวมทั้งสามารถนำผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กในระดับสถานศึกษาไปเป็นข้อมูลและสารสนเทศในการปรับปรุงหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย โครงการหรือวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ตลอดจนการจัดแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาตามแผนการประกันคุณภาพการศึกษาและการรายงานผลการพัฒนาคุณภาพเด็กต่อผู้ปกครอง นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

รับทราบ ตลอดจนเผยแพร่ต่อสาธารณชน ชุมชน หรือหน่วยงานต้นสังกัดหรือหน่วยงานต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

อนึ่ง สำหรับการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กปฐมวัยในระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับประเทศนั้นหากเขตพื้นที่การศึกษาใดมีความพร้อม อาจมีการดำเนินงานในลักษณะของการสุ่มกลุ่มตัวอย่างเด็กปฐมวัยเข้ารับการประเมินก็ได้ ทั้งนี้ การประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กปฐมวัยขอให้ถือปฏิบัติตามหลักการการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

บทบาทหน้าที่ของผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานประเมินความสามารถ

การดำเนินงานประเมินความสามารถของสถานศึกษานั้น ต้องเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการประเมินความสามารถผู้เรียนและร่วมรับผิดชอบอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษาแต่ละขนาด ดังนี้

ผู้ปฏิบัติ	บทบาทหน้าที่ในการประเมินความสามารถผู้เรียน
ผู้สอน	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ศึกษาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย และแนวการปฏิบัติการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ๒. วิเคราะห์และวางแผนการประเมินความสามารถผู้เรียนที่สอดคล้องกับหน่วยการเรียนรู้/กิจกรรมประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน ๓. จัดประสบการณ์ตามหน่วยการเรียนรู้ ประเมินความสามารถ และบันทึกผลการประจำวัน/กิจวัตรประจำวัน ๔. รวบรวมผลการประเมินความสามารถผู้เรียน แปรผลและสรุปผลการประเมินเมื่อสิ้นภาคเรียนและสิ้นปีการศึกษา ๕. สรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียนระดับชั้นเรียนลงในสมุดบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนประจำชั้น ๖. จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน ๗. เสนอผลการประเมินความสามารถผู้เรียนต่อผู้บริหารสถานศึกษาลงนามอนุมัติ
ผู้บริหารสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> ๑. กำหนดผู้รับผิดชอบงานประเมินความสามารถตามหลักสูตร และวางแผนทางปฏิบัติการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กปฐมวัยตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ๒. นิเทศ กำกับ ติดตามให้การดำเนินการประเมินความสามารถผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมาย ๓. นำผลการประเมินความสามารถผู้เรียนไปจัดทำรายงานผลการดำเนินงานกำหนดนโยบายและวางแผนพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัย
พ่อ แม่ ผู้ปกครอง	<ol style="list-style-type: none"> ๑. ให้ความร่วมมือกับผู้สอนในการประเมินพฤติกรรมของเด็กที่สังเกตได้จากที่บ้าน เพื่อเป็นข้อมูลประกอบการแปรผลที่เที่ยงตรงของผู้สอน ๒. รับทราบผลการประเมินของเด็กและสะท้อนให้ข้อมูลย้อนกลับที่เป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาเด็กในปกครองของตนเอง

	๓. ร่วมกับผู้สอนในการจัดประสบการณ์หรือเป็นวิทยากรท้องถิ่น
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	๑. ให้ความเห็นชอบและประกาศใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยและแนวปฏิบัติในการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ๒. รับทราบผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กเพื่อการประกันคุณภาพภายใน
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา	๑. ส่งเสริมการจัดทำเอกสารหลักฐานว่าด้วยการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา
	๒. ส่งเสริมให้ผู้สอนในสถานศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในแนวปฏิบัติการประเมินความสามารถผู้เรียนตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ตลอดจนความเข้าใจในเทคนิควิธีการประเมินความสามารถผู้เรียนในรูปแบบต่างๆ โดยเน้นการประเมินตามสภาพจริง ๓. ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาพัฒนาเครื่องมือพัฒนาการตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาในระดับปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและการจัดเก็บเอกสารหลักฐานการศึกษาอย่างเป็นระบบ ๔. ให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการประเมินความสามารถผู้เรียนและการจัดทำเอกสารหลักฐาน ๕. จัดให้มีการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กที่ดำเนินการโดยเขตพื้นที่การศึกษาหรือหน่วยงานต้นสังกัดและให้ความร่วมมือในการประเมินความสามารถผู้เรียนระดับประเทศ

แนวปฏิบัติการประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กปฐมวัยเป็นกิจกรรมที่สอดแทรกอยู่ในการจัดประสบการณ์ทุกขั้นตอนโดยเริ่มตั้งแต่การประเมินพฤติกรรมของเด็กก่อนการจัดประสบการณ์ การประเมินพฤติกรรมเด็กขณะปฏิบัติ กิจกรรม และการประเมินพฤติกรรมเด็กเมื่อสิ้นสุดการปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ พฤติกรรมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่างๆ ของเด็กที่ได้รับการประเมินนั้น ต้องเป็นไปตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษา ระดับปฐมวัยและความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี ของหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยที่ผู้สอนวางแผนและออกแบบไว้ การประเมินความสามารถผู้เรียนจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะช่วยให้การเรียนรู้ของเด็กบรรลุตามเป้าหมายเพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุง พัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาเด็กต่อไป สถานศึกษาควรมีกระบวนการประเมินความสามารถผู้เรียนและการจัดการอย่างเป็นระบบสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียนที่ตรงตามความรู้ ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมที่แท้จริงของเด็กสอดคล้องตามหลักการประเมินความสามารถผู้เรียน รวมทั้งสะท้อนการดำเนินงานการประกันคุณภาพ

ภายในของสถานศึกษาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง แนวปฏิบัติการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กปฐมวัยของสถานศึกษา มีดังนี้

๑. หลักการสำคัญของการดำเนินการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘

สถานศึกษาที่จัดการศึกษาปฐมวัยควรคำนึงถึงหลักสำคัญของการดำเนินงานการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สำหรับเด็กปฐมวัยอายุ ๓-๖ ปี ดังนี้

๑.๑ ผู้สอนเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กปฐมวัย โดยเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วม

๑.๒ การประเมินความสามารถผู้เรียน มีจุดมุ่งหมายของการประเมินเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของเด็ก และสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็ก

๑.๓ การประเมินความสามารถผู้เรียนต้องมีความสอดคล้องและครอบคลุมความสามารถผู้เรียนแต่ละวัยซึ่งกำหนดไว้ในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย

๑.๔ การประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ต้องดำเนินการด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลาย เพื่อให้สามารถประเมินความสามารถเด็กได้อย่างรอบด้านสมดุลทั้งด้านสุขภาวะทางกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และสังคม ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย และด้านสติปัญญา รวมทั้งระดับอายุของเด็ก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเที่ยงตรง ยุติธรรมและเชื่อถือได้

๑.๕ การประเมินความสามารถผู้เรียนพิจารณาจากพัฒนาการตามวัยของเด็ก การสังเกตพฤติกรรม การเรียนรู้และการร่วมกิจกรรม ควบคู่ไปในกระบวนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ตามความเหมาะสมของแต่ละระดับอายุ และรูปแบบการจัดการศึกษา และต้องดำเนินการประเมินอย่างต่อเนื่อง

๑.๖ การประเมินความสามารถผู้เรียนต้องเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้สะท้อนและตรวจสอบผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

๑.๗ สถานศึกษาควรจัดทำเอกสารบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กปฐมวัยในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษา เช่น แบบบันทึกการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินพัฒนาการประจำชั้น เพื่อเป็นหลักฐานการประเมินและรายงานผลพัฒนาการและสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน เพื่อเป็นการสื่อสารข้อมูลการพัฒนาการเด็กระหว่างสถานศึกษากับบ้าน

๒. ขอบเขตของการประเมินความสามารถผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ได้กำหนดเป้าหมายคุณภาพของเด็กปฐมวัยเป็นความสามารถผู้เรียนซึ่งถือเป็นความสามารถที่ต้องการให้เกิดขึ้นตัวเด็กเมื่อจบหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย คุณลักษณะที่ระบุไว้ในความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน ดังนั้น สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กให้มีความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยกำหนด ถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนและ

พัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัย แนวคิดดังกล่าวอยู่บนฐานความเชื่อที่ว่าเด็กทุกคนสามารถพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเท่าเทียมได้ ขอบเขตของการประเมินความสามารถผู้เรียนประกอบด้วย

๒.๑ สิ่งที่จะประเมิน

๒.๒ วิธีและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน

๒.๓ เกณฑ์การประเมินความสามารถผู้เรียน

๒.๑ สิ่งที่จะประเมิน

การประเมินความสามารถผู้เรียนสำหรับเด็กอายุ ๓-๖ ปี มีเป้าหมายสำคัญคือ ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

๑. ด้านสุขภาวะทางกาย
๒. ด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม
๓. ด้านความเป็นพลเมืองและความเป็นไทย
๔. ด้านสติปัญญา

๒.๒ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กแต่ละครั้งควรใช้วิธีการประเมินอย่างหลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุด วิธีการที่เหมาะสมและนิยมใช้ในการประเมินเด็กปฐมวัยมีด้วยกันหลายวิธี ดังต่อไปนี้

๑. การสังเกตและการบันทึก การสังเกตมีอยู่ ๒ แบบคือ การสังเกตอย่างมีระบบ ได้แก่ การสังเกตอย่างมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอนตามแผนที่วางไว้ และอีกแบบหนึ่งคือ การสังเกตแบบไม่เป็นทางการ เป็นการสังเกตในขณะที่เด็กทำกิจกรรมประจำวันและเกิดพฤติกรรมที่ไม่คาดคิดว่าจะเกิดขึ้นและผู้สอนจดบันทึกไว้ การสังเกตเป็นวิธีการที่ผู้สอนใช้ในการศึกษาพัฒนาการของเด็ก เมื่อมีการสังเกตก็ต้องมีการบันทึก ผู้สอนควรทราบว่า จะบันทึกอะไร การบันทึกพฤติกรรมมีความสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องทำอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากเด็กเจริญเติบโตและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว จึงต้องนำมาบันทึกเป็นหลักฐานไว้อย่างชัดเจน การสังเกตและการบันทึกพัฒนาการเด็กสามารถใช้แบบง่ายๆคือ

๑.๑ แบบบันทึกพฤติกรรม ใช้บันทึกเหตุการณ์เฉพาะอย่างโดยบรรยายพฤติกรรมเด็ก ผู้บันทึกต้องบันทึกวัน เดือน ปีเกิดของเด็ก และวัน เดือน ปี ที่ทำการบันทึกแต่ละครั้ง

๑.๒ การบันทึกรายวัน เป็นการบันทึกเหตุการณ์หรือประสบการณ์หรือประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนทุกวัน ถ้าหากบันทึกในรูปแบบของการบรรยายก็มักจะเน้นเฉพาะเด็กรายที่ต้องการศึกษา ข้อดีของการบันทึกรายวันคือ การชี้ให้เห็นความสามารถเฉพาะอย่างของเด็ก จะช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนได้พิจารณาปัญหาของเด็กเป็นรายบุคคลช่วยให้ผู้เชี่ยวชาญมีข้อมูลมากขึ้นสำหรับวินิจฉัยเด็กว่าสมควรจะได้รับคำปรึกษาเพื่อลดปัญหาและส่งเสริมพัฒนาการของเด็กได้อย่างถูกต้อง นอกจากนั้นยังช่วยชี้ให้เห็นข้อเสียของการจัดกิจกรรมและประสบการณ์ได้เป็นอย่างดี

๑.๓ แบบสำรวจรายการ ช่วยให้สามารถวิเคราะห์เด็กแต่ละคนได้ค่อนข้างละเอียด

๒. การสนทนา สามารถใช้การสนทนาได้ทั้งเป็นกลุ่มหรือรายบุคคล เพื่อประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็น และพัฒนาการด้านภาษาของเด็กและบันทึกผลการสนทนาลงในแบบบันทึกพฤติกรรมหรือบันทึกรายวัน

๓. การสัมภาษณ์ ด้วยวิธีพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลและควรจัดในสภาวะแวดล้อมเหมาะสมเพื่อไม่ให้เกิดความเครียดและวิตกกังวล ผู้สอนควรใช้คำถามที่เหมาะสมเปิดโอกาสให้เด็กได้คิดและตอบอย่างอิสระ จะทำให้ผู้สอนสามารถประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กแต่ละคนและค้นพบศักยภาพในตัวเด็กได้ โดยบันทึกข้อมูลลงในแบบสัมภาษณ์

การเตรียมการก่อนการสัมภาษณ์ ผู้สอนควรปฏิบัติ ดังนี้

- กำหนดวัตถุประสงค์ของการสัมภาษณ์
- กำหนดคำพูด/คำถามที่จะพูดกับเด็ก ควรเป็นคำถามที่เด็กสามารถตอบได้หลากหลาย ไม่ผิด/ถูก การปฏิบัติขณะสัมภาษณ์
- ผู้สอนควรสร้างความคุ้นเคยเป็นกันเอง
- ผู้สอนควรสร้างสภาพแวดล้อมที่อบอุ่นไม่เคร่งเครียด
- ผู้สอนควรเปิดโอกาสเวลาให้เด็กมีโอกาสคิดและตอบคำถามอย่างอิสระ
- ระยะเวลาสัมภาษณ์ไม่ควรเกิน ๑๐-๒๐ นาที

๔. การรวบรวมผลงานที่แสดงออกถึงความก้าวหน้าแต่ละด้านของเด็กเป็นรายบุคคล โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในแฟ้มผลงาน (portfolio) ซึ่งเป็นวิธีรวบรวมและจัดระบบข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวกับตัวเด็กโดยใช้เครื่องมือต่างๆ รวบรวมเอาไว้อย่างมีจุดมุ่งหมายที่ชัดเจน แสดงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการแต่ละด้าน นอกจากนี้ยังรวมเครื่องมืออื่นๆ เช่น แบบสอบถามผู้ปกครอง แบบสังเกตพฤติกรรม แบบบันทึกสุขภาพอนามัย ฯลฯ เอาไว้ในแฟ้มผลงาน เพื่อผู้สอนจะได้ข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กอย่างชัดเจนและถูกต้อง การเก็บผลงานของเด็กจะไม่ถือว่าเป็นการประเมินผลถ่วงน้ำหนักแต่ขึ้นถูกรวบรวมไว้โดยไม่ได้รับการประเมินจากผู้สอนและไม่มี การนำผลมาปรับปรุงพัฒนาเด็กหรือปรับปรุงการสอนของผู้สอน ดังนั้นจึงเป็นแต่การสะสมผลงานเท่านั้น เช่น แฟ้มผลงานขีดเขียน งานศิลปะ จะเป็นเพียงแคแฟ้มผลงานที่ไม่มีการประเมิน แฟ้มผลงานนี้จะเป็นเครื่องมือการประเมินต่อเนื่องเมื่องานที่สะสมแต่ละชิ้นถูกใช้ในการบ่งบอกความก้าวหน้า ความต้องการของเด็ก และเป็นการเก็บสะสมอย่างต่อเนื่องที่สร้างสรรค์โดยผู้สอนและเด็ก

ผู้สอนสามารถใช้แฟ้มผลงานอย่างมีคุณค่าสื่อสารกับผู้ปกครองเพราะการเก็บผลงานเด็กอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอในแฟ้มผลงานเป็นข้อมูลให้ผู้ปกครองสามารถเปรียบเทียบความก้าวหน้าที่ถูกของตนมีเพิ่มขึ้น จากผลงานชิ้นแรกกับชิ้นต่อมาข้อมูลในแฟ้มผลงานประกอบด้วย ตัวอย่างผลงานการขีดเขียน การอ่าน และข้อมูลบางประการของเด็กที่ผู้สอนเป็นผู้บันทึก เช่น จำนวนเล่มของหนังสือที่เด็กอ่าน ความถี่ของการเลือกอ่านที่มุมหนังสือในช่วงเวลาเลือกเสรี การเปลี่ยนแปลงอารมณ์ ทัศนคติ เป็นต้น ข้อมูลเหล่านี้จะสะท้อนภาพของความงอกงามในเด็กแต่ละคนได้ชัดเจนกว่าการประเมินโดยการให้เกรด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้ปกครองทราบถึงที่มาของการเลือกชิ้นงานแต่ละชิ้นงานที่สะสมในแฟ้มผลงาน เช่น เป็นชิ้นงานที่ดีที่สุดในช่วงระยะเวลา

ที่เลือกชิ้นงานนั้น เป็นชิ้นงานที่แสดงความต่อเนื่องของงานโครงการ ฯลฯ ผู้สอนควรเชิญผู้ปกครองมามีส่วนร่วมในการคัดสรรชิ้นงานที่บรรจุลงในแฟ้มผลงานของเด็ก

๕. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก ตัวชี้ของการเจริญเติบโตในเด็กที่ใช้ทั่วไป ได้แก่ น้ำหนัก ส่วนสูง เส้นรอบศีรษะ ฟัน และการเจริญเติบโตของกระดูก แนวทางประเมินการเจริญเติบโต มีดังนี้

๕.๑ การประเมินการเจริญเติบโต โดยการชั่งน้ำหนักและวัดส่วนสูงเด็กแล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติในกราฟแสดงน้ำหนักตามเกณฑ์อายุกระทรวงสาธารณสุข ซึ่งใช้สำหรับติดตามการเจริญเติบโตโดยรวม วิธีการใช้กราฟมีขั้นตอน ดังนี้

เมื่อชั่งน้ำหนักเด็กแล้ว นำน้ำหนักมาจุดเครื่องหมายกากบาทลงบนกราฟ และอ่านการเจริญเติบโตของเด็ก โดยดูเครื่องหมายกากบาทว่าอยู่ในแถบสีใด อ่านข้อความบนแถบสีนั้น ซึ่งแบ่งภาวะโภชนาการเป็น ๓ กลุ่มคือ น้ำหนักที่อยู่ในเกณฑ์ปกติ น้ำหนักมากเกินเกณฑ์ น้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ ข้อควรระวังสำหรับผู้ปกครองและผู้สอนคือ ควรดูแลน้ำหนักเด็กอย่างให้แบ่งเบนออกจากเส้นประเมินมิเช่นนั้นเด็กมีโอกาสน้ำหนักมากเกินเกณฑ์หรือน้ำหนักน้อยกว่าเกณฑ์ได้

ข้อควรคำนึงในการประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก

- เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันในด้านการเจริญเติบโต บางคนรูปร่างอ้วน บางคนช่วงครึ่งหลังของขวบปีแรก น้ำหนักเด็กจะขึ้นช้า เนื่องจากหวั่นเล่นมากขึ้นและความอยากอาหารลดลง ร่างใหญ่ บางคนร่างเล็ก

- ภาวะโภชนาการเป็นตัวสำคัญที่เกี่ยวข้องกับขนาดของรูปร่าง แต่ไม่ใช่สาเหตุเดียว

- กรรมพันธุ์ เด็กอาจมีรูปร่างเหมือนพ่อแม่คนใดคนหนึ่ง ถ้าพ่อหรือแม่เตี้ย ลูกอาจเตี้ยและพวกนี้อาจมีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยได้และมักจะเป็นเด็กที่ทานอาหารได้น้อย

๕.๒ การตรวจสุขภาพอนามัย เป็นตัวชี้วัดคุณภาพของเด็ก โดยพิจารณาความสะอาดสิ่งปกติดิขอร่างกายที่จะส่งผลกระทบต่อารดำเนินชีวิตและการเจริญเติบโตของเด็ก ซึ่งจะประเมินสุขภาพอนามัย ๙ รายการคือ ผมนและศีรษะ หูและใบหู มือและเล็บมือ เท้าและเล็บเท้า ปาก ลิ้นและฟัน จมูก ตา ผิวหนังและใบหน้า และเสื้อผ้า

๒.๓ เกณฑ์การประเมินความสามารถผู้เรียน

การสร้างเกณฑ์หรือพัฒนาเกณฑ์หรือกำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กปฐมวัย ผู้สอนควรให้ความสนใจในส่วนที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

๑. การวางแผนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กอย่างเป็นระบบ เช่น จะสังเกตเด็กคนใดบ้างในแต่ละวัน กำหนดพฤติกรรมที่สังเกตให้ชัดเจน จัดทำตารางกำหนดการสังเกตเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม ผู้สอนต้องเลือกสรรพฤติกรรมที่ตรงกับระดับพัฒนาการของเด็กคนนั้นจริงๆ

๒. ในกรณีที่ห้องเรียนมีนักเรียนจำนวนมาก ผู้สอนอาจเลือกสังเกตเฉพาะเด็กที่ทำได้ดีแล้วและเด็กที่ยังทำไม่ได้ ส่วนเด็กปานกลางให้ถือว่าทำได้ไปตามกิจกรรม

๓. ผู้สอนต้องสังเกตจากพฤติกรรม คำพูด การปฏิบัติตามขั้นตอนในระหว่างทำงาน/กิจกรรม และคุณภาพของผลงาน/ชิ้นงาน ร่องรอยที่นำมาใช้พิจารณาตัดสินผลของการทำงานหรือการปฏิบัติ ตัวอย่างเช่น

๑) เวลาที่ใช้ในการทำกิจกรรม/ทำงาน ถ้าเด็กไม่ชอบ ไม่ชำนาญจะใช้เวลามาก มีท่าทางอึดอัด ไม่กล้า ไม่เต็มใจทำงาน

๒) ความต่อเนื่อง ถ้าเด็กยังมีการหยุดชะงัก ลังเล ทำงานไม่ต่อเนื่อง แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม

๓) ความสัมพันธ์ ถ้าการทำงาน/ปฏิบัตินั้นๆมีความสัมพันธ์ต่อเนื่อง ไม่ราบรื่น ท่าทางมือและเท้าไม่สัมพันธ์กัน แสดงว่าเด็กยังไม่ชำนาญหรือยังไม่พร้อม ท่าที่แสดงออกจึงไม่สง่างาม

๔) ความภูมิใจ ถ้าเด็กยังไม่ชื่นชม ก็จะทำงานเพียงให้แล้วเสร็จอย่างรวดเร็ว ไม่มีความภูมิใจในการทำงาน ผลงานจึงไม่ประณีต

๒.๓.๑ ระดับคุณภาพผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็ก

การให้ระดับคุณภาพผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กทั้งในระดับชั้นเรียนและระดับสถานศึกษาควรกำหนดในทิศทางหรือรูปแบบเดียวกัน สถานศึกษาสามารถให้ระดับคุณภาพผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กที่สะท้อนความสามารถผู้เรียนตัวบ่งชี้ ความสามารถผู้เรียนหรือพฤติกรรมที่จะประเมิน เป็นระบบตัวเลข เช่น ๑ หรือ ๒ หรือ ๓ หรือเป็นระบบที่ใช้คำสำคัญ เช่น ดี พอใช้ หรือ ควรส่งเสริม ตามที่สถานศึกษากำหนด ตัวอย่างเช่น

ระบบตัวเลข	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๓	ดี
๒	พอใช้
๑	ควรส่งเสริม

สถานศึกษาอาจกำหนดระดับคุณภาพของการแสดงออกในพฤติกรรม เป็น ๓ ระดับ ดังนี้

ระดับคุณภาพ	ระบบที่ใช้คำสำคัญ
๑ หรือ ควรส่งเสริม	เด็กมีความลังเล ไม่แน่ใจ ไม่ยอมปฏิบัติกิจกรรม ทั้งนี้ เนื่องจากเด็กยังไม่พร้อม ยังมั่นใจ และกลัวไม่ปลอดภัย ผู้สอนต้องช่วยเหลือหรือแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างหรือต้องคอยอยู่ใกล้ๆ ค่อยๆ ให้เด็กทำทีละขั้นตอน พร้อมทั้งให้กำลังใจ
๒ หรือ พอใช้	เด็กแสดงได้เอง แต่ยังไม่คล่อง เด็กกล้าทำมากขึ้นผู้สอนกระตุ้นน้อยลง ผู้สอนต้องคอยแก้ไขในบางครั้ง หรือคอยให้กำลังใจให้เด็กฝึกปฏิบัติมากขึ้น
๓ หรือ ดี	เด็กแสดงได้อย่างชำนาญ คล่องแคล่ว และภูมิใจ เด็กจะแสดงได้เองโดยไม่ต้องกระตุ้น มีความสัมพันธ์ที่ดี

ตัวอย่างคำอธิบายคุณภาพ

พัฒนาการด้านสุขภาวะทางกาย : สุขภาพอนามัย

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑หรือ ควรส่งเสริม	ส่งเสริมความสะอาด
๒ หรือ พอใช้	สะอาดพอใช้
๓ หรือ ดี	สะอาด

พัฒนาการด้านสุขภาวะทางกาย: กระโดดเท้าเดียว

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑หรือ ควรส่งเสริม	ทำได้แต่ไม่ถูกต้อง

๒ หรือ พอใช้	ทำได้ถูกต้อง แต่ไม่คล่องแคล่ว
๓ หรือ ดี	ทำได้ถูกต้อง และคล่องแคล่ว

พัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม : ประหยัด

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑หรือ ควรส่งเสริม	ใช้สิ่งของเครื่องใช้เกินความจำเป็น
๒ หรือ พอใช้	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดเป็นบางครั้ง
๓ หรือ ดี	ใช้สิ่งของเครื่องใช้อย่างประหยัดตามความจำเป็นทุกครั้ง

พัฒนาการด้านความเป็นพลเมือง และความเป็นไทย : ปฏิบัติตามข้อตกลง

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑หรือ ควรส่งเสริม	ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง
๒ หรือ พอใช้	ปฏิบัติตามข้อตกลง โดยมีผู้ชี้แนะหรือกระตุ้น
๓ หรือ ดี	ปฏิบัติตามข้อตกลงได้ด้วยตนเอง

พัฒนาการด้านสติปัญญา : เขียนชื่อตนเองตามแบบ

ระดับคุณภาพ	คำอธิบายคุณภาพ
๑หรือ ควรส่งเสริม	เขียนชื่อตนเองไม่ได้ หรือเขียนเป็นสัญลักษณ์ที่ไม่เป็นตัวอักษร
๒ หรือ พอใช้	เขียนชื่อตนเองได้ มีอักษรบางตัวกลับหัว กลับด้านหรือสลับที่
๓ หรือ ดี	เขียนชื่อเองได้ ตัวอักษรไม่กลับหัว ไม่กลับด้านไม่สลับที่

๒.๓.๒ การสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็ก

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ กำหนดเวลาเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยต่อปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน สถานศึกษาจึงควรบริหารจัดการเวลาที่ได้รับนี้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาเด็ก อย่างรอบด้านและสมดุล ผู้สอนควรมีเวลาในการพัฒนาเด็กและเติมเต็มศักยภาพของเด็ก เพื่อให้การจัด ประสบการณ์การเรียนรู้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนต้องตรวจสอบพฤติกรรมที่แสดงพัฒนาการของเด็กต่อเนื่องมี การประเมินซ้ำพฤติกรรมนั้นๆอย่างน้อย ๑ ครั้งต่อภาคเรียน เพื่อยืนยันความเชื่อมั่นของผลการประเมิน พฤติกรรมนั้นๆ และนำผลไปเป็นข้อมูลในการสรุปการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปี และ ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยตามลำดับ

อนึ่ง การสรุประดับคุณภาพของการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็ก วิธีการทางสถิติที่เหมาะสมและ สะดวกไม่ยุ่งยากสำหรับผู้สอน คือการใช้ฐานนิยม (Mode) ในบางครั้งพฤติกรรม หรือความสามารถผู้เรียนเมื่อ จบการศึกษาระดับปฐมวัยนิยมมากกว่า ๑ ฐานนิยม ให้อยู่ในดุลยพินิจของสถานศึกษา กล่าวคือ เมื่อมีระดับ คุณภาพซ้ำมากกว่า ๑ ระดับ สถานศึกษาอาจตัดสินใจสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียนบนพื้นฐาน หลัก พัฒนาการและการเตรียมความพร้อม หากเป็นภาคเรียนที่ ๑ สถานศึกษาควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มี ระดับคุณภาพต่ำกว่าเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาเด็กให้พร้อมมากขึ้น หากเป็นภาคเรียนที่ ๒ สถานศึกษา ควรเลือกตัดสินใจใช้ฐานนิยมที่มีระดับคุณภาพสูงกว่าเพื่อตัดสินใจตัดสินและการส่งต่อเด็กในระดับชั้นที่สูงขึ้น

๒.๓.๓ การเลื่อนชั้นอนุบาลและเกณฑ์การจบการศึกษาระดับปฐมวัย

เมื่อสิ้นปีการศึกษา เด็กจะได้รับการเลื่อนชั้นโดยเด็กต้องได้รับการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบ การศึกษาระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย เพื่อเป็นข้อมูลในการส่งต่อยอดการพัฒนาให้กับเด็กใน ระดับสูงขึ้นไป และเนื่องจากการศึกษาระดับอนุบาลเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานที่ไม่นับเป็นการศึกษา ภาคบังคับ จึงไม่มีการกำหนดเกณฑ์การจบชั้นอนุบาล การเทียบโอนการเรียน และเกณฑ์การเรียนซ้ำชั้น และ หากเด็กมีแนวโน้มว่าจะมีปัญหาต่อการเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น สถานศึกษาอาจตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา ปัญหา และประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการให้ความช่วยเหลือ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขส่งเสริมตำบล นักจิตวิทยา ฯลฯ เข้าร่วมดำเนินงานแก้ปัญหาได้

อย่างไรก็ตาม ทักษะที่นำไปสู่ความพร้อมในการเรียนรู้ที่สามารถใช้เป็นรอยเชื่อมต่อระหว่างชั้น อนุบาลกับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ที่ควรพิจารณามีทักษะดังนี้

๑. ทักษะการช่วยเหลือตนเอง ได้แก่ ใช้ห้องน้ำ ห้องส้วมได้ด้วยตนเอง แต่งกายได้เอง เก็บของเข้าที่ เมื่อเล่นเสร็จและช่วยทำความสะอาด รู้จักร้องขอให้ช่วยเมื่อจำเป็น

๒. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อใหญ่ ได้แก่ วิ่งได้อย่างราบรื่น วิ่งก้าวกระโดดได้ กระโดดสองขาพ้นจากพื้น ถือจับ ขว้าง กระดอนลูกบอลได้

๓. ทักษะการใช้กล้ามเนื้อเล็ก ได้แก่ ใช้มือหยิบจับอุปกรณ์วาดภาพและเขียน วาดภาพคนมีแขน ขา และส่วนต่างๆของร่างกาย ตัดตามรอยเส้นและรูปต่างๆ เขียนตามแบบอย่างได้

๔. ทักษะภาษาการรู้หนังสือ ได้แก่ พูดให้ผู้อื่นเข้าใจได้ ฟังและปฏิบัติตามคำชี้แจงง่ายๆ ฟังเรื่องราว และคำคล้องจองต่างๆอย่างสนใจ เข้าร่วมฟังสนทนาอภิปรายในเรื่องต่างๆ รู้จักผลัดกันพูดโต้ตอบ เล่าเรื่อง และทบทวนเรื่องราวหรือประสบการณ์ต่างๆ ตามลำดับเหตุการณ์เล่าเรื่องจากหนังสือภาพอย่างเป็นเหตุเป็น ผล อ่านหรือจดจำคำบางคำที่มีความหมายต่อตนเอง เขียนชื่อตนเองได้ เขียนคำที่มีความหมายต่อตนเอง

๕. ทักษะการคิด ได้แก่ แลกเปลี่ยนความคิดและให้เหตุผลได้ จดจำภาพและวัสดุที่เหมือนและต่างกัน ได้ ใช้คำใหม่ๆในการแสดงความคิด ความรู้สึก ถามและตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังเปรียบเทียบจำนวนของ วัตถุ ๒ กลุ่ม โดยใช้คำ “มากกว่า” “น้อยกว่า” “เท่ากัน” อธิบายเหตุการณ์/เวลา ตามลำดับอย่างถูกต้อง รู้จัก เชื่อมโยงเวลากับกิจวัตรประจำวัน

๖. ทักษะทางสังคมและอารมณ์ ได้แก่ ปรับตัวตามสภาพการณ์ ใช้คำพูดเพื่อแก้ไขข้อขัดแย้งนั่งได้นาน ๕-๑๐ นาที เพื่อฟังเรื่องราวหรือทำกิจกรรม ทำงานจนสำเร็จ ร่วมมือกับคนอื่นและรู้จักผลัดกันเล่น ควบคุม อารมณ์ตนเองได้เมื่อกังวลหรือตื่นเต้น หยุดเล่นและทำในสิ่งที่ผู้ใหญ่ต้องการให้ทำได้ ภูมิใจในความสำเร็จของ ตนเอง

๓. การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเป็นการสื่อสารให้พ่อแม่ ผู้ปกครองได้รับทราบ ความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของเด็ก ซึ่งสถานศึกษาต้องสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียน และจัดทำ เอกสารรายงานให้ผู้ปกครองทราบเป็นระยะๆ หรืออย่างน้อยภาคเรียนละ ๑ ครั้ง

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนสามารถรายงานเป็นระดับคุณภาพที่แตกต่างกันไปตามพฤติกรรมที่แสดงออกถึงพัฒนาการแต่ละด้าน ที่สะท้อนความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย

๓.๑ จุดมุ่งหมายการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

๑) เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไข ส่งเสริม และพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก

๒) เพื่อให้ผู้สอนใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

๓) เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับสถานศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และหน่วยงานต้นสังกัดใช้ประกอบในการกำหนดนโยบายวางแผนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๓.๒ ข้อมูลในการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

๓.๒.๑ ข้อมูลระดับชั้นเรียน ประกอบด้วย เวลาเรียนแบบบันทึกการประเมินความสามารถผู้เรียนตามหน่วยการจัดประสบการณ์ สมุดบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนประจำชั้น และสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน และสารนิเทศน์ที่สะท้อนการเรียนรู้ของเด็ก เป็นข้อมูลสำหรับรายงานให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้ปกครอง ได้รับทราบความก้าวหน้า ความสำเร็จในการเรียนรู้ของเด็กเพื่อนำไปในการวางแผนกำหนดเป้าหมายและวิธีการในการพัฒนาเด็ก

๓.๒.๒ ข้อมูลระดับสถานศึกษา ประกอบด้วย ผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยตามหลักสูตร เพื่อใช้เป็นข้อมูลและสารสนเทศในการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนการสอนและคุณภาพของเด็ก ให้เป็นไปตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยและแจ้งให้ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบข้อมูล โดยผู้มีหน้าที่รับผิดชอบแต่ละฝ่ายนำไปปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็กให้เกิดพัฒนาการอย่างถูกต้อง เหมาะสม รวมทั้งนำไปจัดทำเอกสารหลักฐานแสดงพัฒนาการของผู้เรียน

๓.๒.๓ ข้อมูลระดับเขตพื้นที่การศึกษา ได้แก่ ผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย ตามหลักสูตรเป็นรายสถานศึกษา เพื่อเป็นข้อมูลที่ศึกษานิเทศก์/ผู้เกี่ยวข้องใช้วางแผนและดำเนินการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อให้เกิดการยกระดับคุณภาพเด็กและมาตรฐานการศึกษา

๓.๓ ลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน สถานศึกษาสามารถเลือกลักษณะข้อมูลสำหรับการรายงานได้หลายรูปแบบให้เหมาะสมกับวิธีการรายงานและสอดคล้องกับการให้ระดับผลการประเมินความสามารถผู้เรียนโดยคำนึงถึงประสิทธิภาพของการรายงานและการนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ของผู้รายงานแต่ละฝ่ายลักษณะข้อมูลมีรูปแบบ ดังนี้

๓.๓.๑ รายงานเป็นตัวเลข หรือคำที่เป็นตัวแทนระดับคุณภาพพัฒนาการของเด็กที่เกิดจากการประมวลผล สรุปตัดสินข้อมูลผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็ก ได้แก่

- ระดับผลการประเมินความสามารถผู้เรียนมี ๓ ระดับ คือ ๓ , ๒ , ๑

- ผลการประเมินคุณภาพ “ดี” “พอใช้” และ “ควรส่งเสริม”

๓.๓.๒ รายงานโดยใช้สถิติ เป็นรายงานจากข้อมูลที่เป็นตัวเลข หรือข้อความให้เป็นภาพ แผนภูมิหรือเส้นพัฒนาการ ซึ่งจะแสดงให้เห็นพัฒนาการความก้าวหน้าของเด็กที่ดีขึ้น หรือควรได้รับการพัฒนาอย่างไร เมื่อเวลาเปลี่ยนแปลงไป

๓.๓.๓ รายงานเป็นข้อความ เป็นการบรรยายพฤติกรรมหรือคุณภาพที่ผู้สอนสังเกตพบ เพื่อรายงานให้ทราบว่าผู้เกี่ยวข้อง พ่อ แม่ และผู้ปกครองทราบว่าเด็กมีความสามารถ มีพฤติกรรมตามความสามารถผู้เรียน

- เด็กรับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยมือทั้ง ๒ ข้างได้โดยไม่ใช้ลำตัวช่วยและลูกบอลไม่ตกพื้น
- เด็กแสดงสีหน้า ท่าทางสนใจ และมีความสุขขณะทำงานทุกช่วงกิจกรรม
- เด็กเล่นและทำงานคนเดียวเป็นส่วนใหญ่
- เด็กจับหนังสือไม่กลับหัว เปิด และทำท่าทางอ่านหนังสือและเล่าเรื่องได้

๓.๔ เป้าหมายของการรายงาน

การดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ประกอบด้วย บุคลากรหลายฝ่ายร่วมมือประสานงานกันพัฒนาเด็กทางตรงและทางอ้อม ให้มีพัฒนาการ ทักษะ ความสามารถ คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมและความสามารถ ผู้เรียนโดยผู้มีส่วนร่วมเกี่ยวข้องควรได้รับการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงาน ดังนี้

กลุ่มเป้าหมาย	การใช้ข้อมูล
ผู้สอน	-วางแผนและดำเนินการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ผู้บริหารสถานศึกษา	-ส่งเสริมพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ระดับปฐมวัยของสถานศึกษา
พ่อ แม่ และผู้ปกครอง	-รับทราบผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็ก -ปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาการเรียนรู้ของเด็ก รวมทั้งการดูแลสุขภาพอนามัยร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และพฤติกรรมต่างๆของเด็ก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	-พัฒนาแนวทางการจัดการศึกษาปฐมวัยสถานศึกษา
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา/หน่วยงานต้นสังกัด	-ยกระดับและพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา นิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผลและให้ความช่วยเหลือการพัฒนาคุณภาพการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาในสังกัด

๓.๕ วิธีการรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียน

การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ สามารถดำเนินการ ได้ดังนี้

๓.๕.๑ การรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนในเอกสารหลักฐานการศึกษา ข้อมูลจากแบบรายงาน สามารถใช้อ้างอิง ตรวจสอบ และรับรองผลพัฒนาการของเด็ก เช่น

- แบบบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนประจำชั้น
- แฟ้มสะสมงานของเด็กรายบุคคล
- สมุดรายงานประจำตัวนักเรียน
- สมุดบันทึกสุขภาพเด็ก

ฯลฯ

๓.๕.๒ การรายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ สามารถรายงานได้หลายวิธี เช่น

- รายงานคุณภาพการศึกษาปฐมวัยประจำปี
- วารสาร/จุลสารของสถานศึกษา
- จดหมายส่วนตัว
- การให้คำปรึกษา
- การให้พบครูที่ปรึกษาหรือการประชุมเครือข่ายผู้ปกครอง
- การให้ข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตผ่านเว็บไซต์ของสถานศึกษา

ภารกิจของผู้สอนในการประเมินความสามารถผู้เรียน

การประเมินความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพนั้น เกิดขึ้นในห้องเรียนและระหว่างการจัดกิจกรรมประจำวันและกิจวัตรประจำวัน ผู้สอนต้องไม่แยกการประเมินความสามารถผู้เรียนออกจากการจัดประสบการณ์ตามตารางประจำวัน ควรมีลักษณะการประเมินความสามารถผู้เรียนในชั้นเรียน (Classroom Assessment) ซึ่งหมายถึง กระบวนการและการสังเกต การบันทึกและรวบรวมข้อมูลจากการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ผู้สอนควรจัดทำข้อมูลหลักฐานหรือเอกสารอย่างเป็นระบบ เพื่อเป็นหลักฐานแสดงให้เห็นร่องรอยของการเจริญเติบโตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย แล้วนำมาวิเคราะห์ ตีความ บันทึก ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความสามารถผู้เรียนว่าเด็กรู้อะไร สามารถทำอะไรได้ และจะทำต่อไปอย่างไร ด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลายทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ทั้งนี้การดำเนินการดังกล่าวเกิดขึ้นตลอดระยะเวลาของการปฏิบัติกิจวัตรประจำวัน/กิจกรรมประจำวันและการจัดประสบการณ์เรียนรู้

ดังนั้น ข้อมูลที่เกิดจากการประเมินที่มีคุณภาพเท่านั้น จึงสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ตรงตามเป้าหมาย ผู้สอนจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในหลักการ แนวคิด วิธีดำเนินงานในส่วนต่างๆที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรการจัดประสบการณ์เรียนรู้ เพื่อสามารถนำไปใช้ในการวางแผนและออกแบบการประเมินความสามารถผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานการประเมินความสามารถผู้เรียนในชั้นเรียนที่มีความถูกต้อง ยุติธรรม เชื่อถือได้ มีความสมบูรณ์ ครอบคลุมตามจุดหมายของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย สะท้อนผลและสภาพ

ความสำเร็จเมื่อเปรียบเทียบกับเป้าหมายของการดำเนินการจัดการศึกษาปฐมวัย ทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต่อไป

๑. ขั้นตอนการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กปฐมวัย

การประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กของผู้สอนระดับปฐมวัยจะมีขั้นตอนสำคัญๆคล้ายคลึงกับการประเมินการศึกษาทั่วไป ขั้นตอนต่างๆอาจปรับลด หรือเพิ่มได้ตามความเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และสอดคล้องกับการจัดประสบการณ์ หรืออาจสลับลำดับก่อนหลังได้บ้าง ขั้นตอนการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กปฐมวัย โดยสรุปครมมี ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย และความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีที่สัมพันธ์กับหน่วยการจัดประสบการณ์ต่างๆ อันจะเป็นประโยชน์ในการดำเนินงานการประเมินความสามารถผู้เรียนอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทั่วถึง

ขั้นตอนที่ ๒ การกำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมิน ในขั้นตอนนี้สิ่งที่ผู้สอนต้องทำคือ การกำหนดการประเมินได้แก่ ความสามารถผู้เรียนในแต่ละวัยของเด็กที่เกิดจากกาจัดประสบการณ์ ในแต่ การจัดประสบการณ์ มากำหนดเป็นจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการเรียนรู้ จุดประสงค์ย่อยของกิจกรรมตามตารางประจำวัน ๖กิจกรรมหลัก หรือตามรูปแบบการจัดประสบการณ์ที่กำหนด ผู้สอนต้องวางแผนและออกแบบวิธีการประเมินให้เหมาะสมกับกิจกรรม บางครั้งอาจใช้การสังเกตพฤติกรรม การประเมินผลงาน/ชิ้นงาน การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก เป็นต้น ทั้งนี้วิธีการที่ผู้สอนเลือกใช้ต้องมีความหมายหลากหลาย หรือมากกว่า ๒ วิธีการ

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินในขั้นตอนที่ ๒ อาจใช้แนวทางการกำหนดเกณฑ์ที่ กล่าวมาแล้วข้างต้นในส่วนที่ ๒ เป็นเกณฑ์การประเมินแยกส่วนของแต่ละพฤติกรรมและเกณฑ์สรุปผลการประเมิน พร้อมกับจัดทำแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมความสามารถผู้เรียนแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้นๆ

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนออกแบบ/วางแผนและทำการสังเกต พฤติกรรมของเด็กเป็นรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือการสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงาน/ชิ้นงานของเด็ก อย่างเป็นระบบ เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กให้ทั่วถึงครบทุกคน สอดคล้องและตรงประเด็นการประเมินที่วางแผนไว้ในขั้นตอนที่ ๔ บันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนพัฒนาหรือจัดเตรียมไว้

การบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนตามความสามารถผู้เรียนของแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์นั้น ผู้สอนเป็นผู้ประเมินเด็กเป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่ม อาจให้ระดับคุณภาพ ๓ หรือ ๒ หรือ ๑ หรือให้คำสำคัญที่เป็นคุณภาพ เช่น ดี พอใช้ ควรส่งเสริม ก็ได้ ทั้งนี้ควรเป็นระบบเดียวกันเพื่อสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเด็ก ในระยะต้นควรเป็นการประเมินเพื่อความก้าวหน้าไม่ควรเป็นการประเมินเพื่อตัดสินพัฒนาการเด็ก หากผลการประเมินพบว่า เด็กอยู่ในระดับ ๑ พฤติกรรมหนึ่งพฤติกรรมใดผู้สอนต้องทำความเข้าใจว่าเด็กคนนั้นมีพัฒนาการเร็วหรือช้า ผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์ส่งเสริมในหน่วยการจัดประสบการณ์ต่อไปอย่างไร ดังนั้น การเก็บรวบรวมข้อมูลผลการประเมิน

ความสามารถผู้เรียนในแต่ละหน่วยการจัดประสบการณ์ของผู้สอน จึงเป็น การสะสมหรือรวบรวมข้อมูลผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กรายบุคคล หรือรายกลุ่มนั่นเอง เมื่อผู้สอนจัดประสบการณ์ครบทุกหน่วยการจัดประสบการณ์ตามที่วิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของแต่ละภาคเรียน

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผล ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่เป็นผู้ประเมิน ควรดำเนินการ ดังนี้

๑) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินความสามารถผู้เรียนเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กลงในแบบบันทึกผลการสังเกตพฤติกรรมตามความสามารถผู้เรียนของหน่วยการจัดประสบการณ์หน่วยที่ ๑ จนถึงหน่วยสุดท้ายของภาคเรียน

๒) การวิเคราะห์และแปลผลการประเมินประจำภาคเรียนหรือภาคเรียนที่ ๒ เมื่อสิ้นปีการศึกษา ผู้สอนจะนำผลการประเมินความสามารถผู้เรียนสะสมที่รวบรวมไว้จากทุกหน่วยการเรียนรู้สรุปลงในสมุดบันทึกผลประเมินความสามารถประจำชั้น และสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ เป็นขั้นตอนที่ผู้สอนซึ่งเป็นครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อตัดสินความสามารถผู้เรียนและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน เพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติการตัดสิน และแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินประจำตัวนักเรียน นำข้อมูลไปใช้สรุปผลการประเมินคุณภาพเด็ก ของระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ ๒ หรือเมื่อสิ้นปีการศึกษา

รายละเอียดการดำเนินงานแต่ละขั้นตอน มีดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การวิเคราะห์มาตรฐาน ความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา โดยนำข้อมูลจากการวิเคราะห์การเรียนรู้รายปีในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยมาตรวจสอบความถี่ความสามารถผู้เรียนว่าเกิดขึ้นกับเด็กตามหน่วยการจัดประสบการณ์เรียนรู้ใดบ้าง

ขั้นตอนที่ ๑.๑ การวิเคราะห์สาระการเรียนรู้รายปีของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ ๑.๒ ตรวจสอบความถี่เพื่อตรวจสอบจำนวนครั้งของความสามารถผู้เรียนที่วางแผนให้เกิดพัฒนาการในหน่วยการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ใดบ้างจากหลักสูตรสถานศึกษา

ขั้นตอนที่ ๒ กำหนดสิ่งที่ประเมินและวิธีการประเมิน โดยกำหนดความสามารถผู้เรียนวิเคราะห์ไว้ในขั้นตอนที่ ๑.๒ มากำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ใน ๖ กิจกรรมหลัก

๒.๑ การเขียนหรือกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ของหน่วยการจัดประสบการณ์

๒.๒ การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ ๓ การสร้างเครื่องมือและเกณฑ์การประเมิน ผู้สอนจะต้องกำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถผู้เรียนเด็กให้สอดคล้องกับพฤติกรรมที่จะประเมินตามแผนการจัดกิจกรรม พร้อมทั้งเกณฑ์การประเมินและสรุปผลการประเมิน พร้อมจัดทำแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์

ขั้นตอนที่ ๔ การดำเนินการเป็นการรวบรวมข้อมูล ขั้นตอนนี้ ผู้สอนที่ทำหน้าที่เป็นผู้ประเมินโดยการสังเกตพฤติกรรมของเด็กรายบุคคล รายกลุ่ม การพูดคุยหรือสัมภาษณ์เด็ก หรือการประเมินผลงานชิ้นงานของเด็กอย่างเป็นระบบ ไปพร้อมๆกับกิจกรรมให้เด็ก เพื่อรวบรวมข้อมูลพัฒนาการของเด็กทุกคน และบันทึกผลลงในแบบบันทึกผลหลังสอนประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ ที่จัดเตรียมไว้

ขั้นตอนที่ ๕ การวิเคราะห์ข้อมูลและแปลผลเมื่อสิ้นสุดหน่วยการจัดประสบการณ์ ผู้สอนจะตรวจสอบความครบถ้วน สมบูรณ์ของผลการประเมินในแบบบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กหลังการจัดประสบการณ์ลงในแบบบันทึกผลหลังการจัดประสบการณ์ประจำหน่วยการจัดประสบการณ์ และเก็บสะสมเพื่อนำได้สรุปผลในการตัดสินใจพัฒนาการเด็กในภาพรวมเมื่อสิ้นปีการศึกษา โดยผู้สอนจะนำผลการประเมินพัฒนาการที่รวบรวมไว้ทุกหน่วยการเรียนรู้ มาสรุปลงในสมุดบันทึกผลการประเมินความสามารถผู้เรียนประจำชั้นและสรุปผลพัฒนาการรายด้านทั้งชั้นเรียน ทั้งนี้การสรุปผลการประเมินความสามารถผู้เรียน ผู้สอนควรใช้ ฐานนิยม (Mode) จึงเหมาะสมและสอดคล้องกับการประเมินมากที่สุด ตามที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

ขั้นตอนที่ ๖ การสรุปรายงานผลและการนำข้อมูลไปใช้ ครูประจำชั้นจะสรุปผลเพื่อพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นความสามารถผู้เรียนและพัฒนาการทั้ง ๔ ด้าน และรายงานต่อผู้บริหารสถานศึกษาอนุมัติผลการตัดสินใจและแจ้งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมกับครูประจำชั้นจะจัดทำรายงานผลการประเมินความสามารถผู้เรียนของเด็กรายบุคคล รายภาค และรายปีต่อผู้ปกครองในสมุดรายงานประจำตัวเด็กนักเรียน

๑๗. การบริหารจัดการหลักสูตร

การนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติให้เกิดประสิทธิภาพตามจุดหมายของ หลักสูตร ผู้เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรในระบบสถานศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร ผู้สอน พ่อแม่ หรือผู้ปกครอง และชุมชน มีบทบาทสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาคุณภาพของเด็ก

๑. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาปฐมวัย

การจัดการศึกษาแก่เด็กปฐมวัยในระบบสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลสูงสุด ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีบทบาท ดังนี้

๑.๑ ศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและมีวิสัยทัศน์ด้านการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒ คัดเลือกบุคลากรที่ทำงานกับเด็ก เช่น ผู้สอน พี่เลี้ยง อย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงคุณสมบัติหลักของบุคลากร ดังนี้

๑.๒.๑ มีวุฒิทางการศึกษาด้านการอนุบาลศึกษา การศึกษาปฐมวัย หรือผ่านการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย

๑.๒.๒ มีความรักเด็ก จิตใจดี มีอารมณ์ขันและใจเย็น ให้ ความเป็นกันเองกับเด็กอย่างเสมอภาค

๑.๒.๓ มีบุคลิกของความเป็นผู้สอน เข้าใจและยอมรับธรรมชาติของเด็กตามวัย

๑.๒.๔ พุดจาสุภาพเรียบร้อย ชัดเจนเป็นแบบอย่างได้

๑.๒.๕ มีความเป็นระเบียบ สะอาด และรู้จักประหยัด

๑.๒.๖ มีความอดทน ขยัน ซื่อสัตย์ในการปฏิบัติงานในหน้าที่และการปฏิบัติต่อเด็ก

๑.๒.๗ มีอารมณ์ร่วมกับเด็ก รู้จักรับฟัง พิจารณาเรื่องราวปัญหาต่างๆ ของเด็กและตัดสินใจปัญหาต่างๆ อย่างมีเหตุผลด้วยความ เป็นธรรม

๑.๒.๘ มีสุขภาพกายและสุขภาพจิตสมบูรณ์

๑.๓ ส่งเสริมการจัดบริการทางการศึกษาให้เด็กได้เข้าเรียนอย่างทั่วถึง และเสมอภาค และปฏิบัติการรับเด็กตามเกณฑ์ที่กำหนด

๑.๔ ส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้ปฏิบัติงานกับเด็กพัฒนาตนเองมีความรู้ก้าวหน้าอยู่เสมอ

๑.๕ เป็นผู้นำในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาโดยร่วมให้ความเห็นชอบ กำหนดวิสัยทัศน์ และความสามารถผู้เรียนของเด็กทุกช่วงอายุ

๑.๖ สร้างความร่วมมือและประสานกับบุคลากรทุกฝ่ายในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา

๑.๗ จัดให้มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับตัวเด็ก งานวิชาการหลักสูตร อย่างเป็นระบบและมีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรสถานศึกษา

๑.๘ สนับสนุนการจัดสภาพแวดล้อมตลอดจนสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้

๑.๙ นิเทศ กำกับ ติดตามการใช้หลักสูตร โดยจัดให้มีระบบนิเทศภายในอย่างมีระบบ

๑.๑๐ กำกับติดตามให้มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาและนำผลจากการประเมินไปใช้ในการพัฒนาคุณภาพเด็ก

๑.๑๑ กำกับ ติดตาม ให้มีการประเมินการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อนำผลจากการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาสาระของหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของเด็ก บริบทสังคมและให้มีความทันสมัย

๒. บทบาทผู้สอนปฐมวัย

การพัฒนาคุณภาพเด็กโดยถือว่าเด็กมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้เด็กสามารถพัฒนาตามธรรมชาติ สอดคล้องกับพัฒนาการและเต็มตามศักยภาพ ดังนั้น ผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งที่จะทำให้กระบวนการจัดการเรียนรู้ดังกล่าวบรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้สอนจึงควรมีบทบาท / หน้าที่ ดังนี้

๒.๑ บทบาทในฐานะผู้เสริมสร้างการเรียนรู้

๒.๑.๑ จัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กที่เด็กกำหนดขึ้นด้วยตัวเองและผู้สอนกับเด็กร่วมกันกำหนด โดยเสริมสร้างพัฒนาการเด็กให้ครอบคลุมทุกด้าน

๒.๑.๒ ส่งเสริมให้เด็กใช้ข้อมูลแวดล้อม ศักยภาพของตัวเด็ก และหลักทางวิชาการในการผลิตกระทำหรือหาคำตอบในสิ่งที่เด็กเรียนรู้อย่างมีเหตุผล

๒.๑.๓ กระตุ้นให้เด็กร่วมคิด แก้ปัญหา ค้นคว้าหาคำตอบด้วยตนเองด้วยวิธีการศึกษาที่นำไปสู่การใฝ่รู้ และพัฒนาตนเอง

๒.๑.๔ จัดสภาพแวดล้อมและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สร้างเสริมให้เด็กทำกิจกรรมได้เต็มศักยภาพและความแตกต่างของเด็กแต่ละบุคคล

๒.๑.๕ สอดแทรกการอบรมด้านจริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ และกิจกรรมต่างๆอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๖ ใช้กิจกรรมการเล่นเป็นสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็กให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๑.๗ ใช้ปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้สอนและเด็กในการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างสม่ำเสมอ

๒.๑.๘ จัดการประเมินผลการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสภาพจริงและนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาคุณภาพเด็กเต็มศักยภาพ

๒.๒ บทบาทในฐานะผู้ดูแลเด็ก

๒.๒.๑ สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการเด็กทุกด้านทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒.๒.๒ ฝึกให้เด็กช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวัน

๒.๒.๓ ฝึกให้เด็กมีความเชื่อมั่น มีความภูมิใจในตนเองและกล้าแสดงออก

๒.๒.๔ ฝึกการเรียนรู้หน้าที่ ความมีวินัย และการมีนิสัยที่ดี

๒.๒.๕ จำแนกพฤติกรรมเด็กและสร้างเสริมลักษณะนิสัยและแก้ปัญหาเฉพาะบุคคล

๒.๒.๖ ประสานความร่วมมือระหว่างสถานศึกษา บ้าน และชุมชน เพื่อให้เด็กได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพและมีความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัย

๒.๓ บทบาทในฐานะนักพัฒนาเทคโนโลยีการสอน

๒.๓.๑ นำนวัตกรรม เทคโนโลยีทางการสอนมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพบริบทสังคม ชุมชน และท้องถิ่น

๒.๓.๒ ใช้เทคโนโลยีและแหล่งเรียนรู้ในชุมชนในการเสริมสร้างการเรียนรู้ให้แก่เด็ก

๒.๓.๓ จัดทำวิจัยในชั้นเรียน เพื่อนำไปปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร / กระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาสื่อการเรียนรู้

๒.๓.๔ พัฒนาตนเองให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ มีคุณลักษณะของผู้ใฝ่รู้มีวิสัยทัศน์และทันสมัยทันเหตุการณ์ในยุคของข้อมูลข่าวสาร

๒.๔ บทบาทในฐานะผู้บริหารหลักสูตร

๒.๔.๑ ทำหน้าที่วางแผนกำหนดหลักสูตร หน่วยการเรียนรู้ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้

๒.๔.๒ จัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ ให้เด็กมีอิสระในการเรียนรู้ทั้งกายและใจ เปิดโอกาสให้เด็กเล่น/ทำงาน และเรียนรู้ทั้งรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒.๔.๓ ประเมินผลการใช้หลักสูตร เพื่อนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัยสอดคล้องกับความต้องการของ ผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น

๓. บทบาทของพ่อแม่หรือผู้ปกครองเด็กปฐมวัย

การศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่ผู้สอนและพ่อแม่หรือผู้ปกครองต้องสื่อสารกันตลอดเวลา เพื่อความเข้าใจตรงกันและพร้อมร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้กับเด็ก ดังนั้น พ่อแม่หรือผู้ปกครองควรมีบทบาทหน้าที่ ดังนี้

๓.๑ มีส่วนร่วมในการกำหนดแผนพัฒนาสถานศึกษาและให้ความเห็นชอบ กำหนดแผนการเรียนรู้ของเด็กร่วมกับผู้สอนและเด็ก

๓.๒ ส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา และกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กตามศักยภาพ

๓.๓ เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ จัดบรรยากาศภายในบ้านให้เอื้อต่อการเรียนรู้

๓.๔ สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสมและจำเป็น

๓.๕ อบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ให้ความรัก ความอบอุ่น ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

๓.๖ ป้องกันและแก้ไขปัญหาพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ตลอดจนส่งเสริมความสามารถผู้เรียน โดยประสานความร่วมมือกับผู้สอน ผู้เกี่ยวข้อง

๓.๗ เป็นแบบอย่างที่ดีทั้งในด้านการปฏิบัติตนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ และมี คุณธรรมนำไปสู่การพัฒนาให้เป็นสถาบันแห่งการเรียนรู้

๓.๘ มีส่วนร่วมในการประเมินผลการเรียนรู้ของเด็กและในการประเมินการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๔. บทบาทของชุมชน

การปฏิรูปการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้ชุมชนมีบทบาทในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยให้มีการประสานความร่วมมือเพื่อ ร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ดังนั้น ชุมชนจึงมีบทบาทในการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้

๔.๑ มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษา ในบทบาทของคณะกรรมการสถานศึกษา สมาคม / ชมรม ผู้ปกครอง

๔.๒ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการของสถานศึกษา

๔.๓ เป็นศูนย์การเรียนรู้ เครือข่ายการเรียนรู้ ให้เด็กได้เรียนรู้และมีประสบการณ์จากสถานการณ์จริง

๔.๔ ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของสถานศึกษา

๔.๕ ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา ตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ

๔.๖ ประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน และมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น

๔.๗ มีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ทำหน้าที่เสนอแนะในการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๑๘. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย (เด็กอายุ ๓-๖ ปี) สำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะสามารถนำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไปปรับใช้ได้ ทั้งในส่วนโครงสร้างหลักสูตร สาระการเรียนรู้ การจัดประสบการณ์ และการประเมินความสามารถผู้เรียนให้เหมาะสมกับสภาพ บริบท ความต้องการ และศักยภาพของเด็กแต่ละประเภทเพื่อพัฒนาให้เด็กมีคุณภาพตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยกำหนดโดยดำเนินการดังนี้

๑. เป้าหมายคุณภาพเด็ก หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้กำหนดความสามารถผู้เรียนและสาระการเรียนรู้ เป็นเป้าหมายและกรอบทิศทางเพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องใช้ในการพัฒนาเด็ก สถานศึกษาหรือผู้จัดการ

ศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ สามารถเลือกหรือปรับใช้ ความสามารถผู้เรียนในการพัฒนาเด็ก เพื่อนำไป ทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลแต่ยังคงไว้ซึ่งคุณภาพพัฒนาการของเด็กทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา

๒. การประเมินความสามารถผู้เรียน จะต้องคำนึงถึงปัจจัยความแตกต่างของเด็ก อาทิ เด็กที่พิการ อาจต้องมีการปรับการประเมินความสามารถผู้เรียนที่เอื้อต่อสภาพเด็ก ทั้งวิธีการเครื่องมือที่ใช้ หรือกลุ่มเด็กที่มีจุดเน้นเฉพาะด้าน

๑๙. การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑

การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ มีความสำคัญอย่างยิ่ง บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องให้ความสนใจต่อการช่วยลดช่องว่างของความไม่เข้าใจในการจัดการศึกษาทั้งสองระดับ ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอน ตัวเด็ก ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาอื่นๆทั้งระบบ การเชื่อมต่อของการศึกษาระดับปฐมวัยกับระดับประถมศึกษาปีที่ ๑ จะประสบผลสำเร็จได้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. ผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลสำคัญที่มีบทบาทเป็นผู้นำในการเชื่อมต่อโดยเฉพาะระหว่างหลักสูตร การศึกษาปฐมวัยในช่วงอายุ ๓ – ๖ ปี กับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยต้องศึกษาหลักสูตรทั้งสองระดับ เพื่อทำความเข้าใจ จัดระบบการบริหารงานด้านวิชาการที่จะเอื้อต่อการ เชื่อมโยงการศึกษาโดยการจัดการกิจกรรมเพื่อเชื่อมต่อการศึกษา ดังตัวอย่างกิจกรรมต่อไปนี้

๑.๑ จัดประชุมครูระดับปฐมวัยและครูระดับประถมศึกษาาร่วมกันสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับให้เป็นแนวปฏิบัติของสถานศึกษาเพื่อครูทั้งสองระดับจะได้เตรียมการสอนให้สอดคล้องกับเด็กวัย นี้

๑.๒ จัดหารเอกสารด้านหลักสูตรและเอกสารทางวิชาการของทั้งสองระดับมาไว้ให้ครูและ บุคลากรอื่นๆได้ศึกษาทำความเข้าใจ อย่างสะดวกและเพียงพอ

๑.๓ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับมีโอกาสแลกเปลี่ยนเผยแพร่ความรู้ใหม่ๆ ที่ได้รับจากการ อบรม ดูงาน ซึ่งไม่ควรจัดให้เฉพาะครูในระดับเดียวกันเท่านั้น

๑.๔ จัดเอกสารเผยแพร่ตลอดจนกิจกรรมสัมพันธ์ในรูปแบบต่างๆ ระหว่างสถานศึกษา พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

๑.๕ จัดให้มีการพบปะ หรือการทำกิจกรรมร่วมกับพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง ใน ระหว่างที่เด็กอยู่ในระดับปฐมวัย เพื่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง จะได้สร้างความเข้าใจและสนับสนุนการเรียน การสอน ของบุตรหลานตนได้อย่างถูกต้อง

๑.๖ จัดกิจกรรมให้ครูทั้งสองระดับได้ทำกิจกรรมร่วมกันกับพ่อแม่ ผู้ปกครองและเด็กในบาง โอกาส

๑.๗ จัดกิจกรรมปฐมนิเทศพ่อแม่ ผู้ปกครองอย่างน้อย ๒ ครั้ง คือ ก่อนเด็กเข้าเรียนระดับปฐมวัยศึกษาและก่อนเด็กจะเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้พ่อแม่ ผู้ปกครองเข้าใจ การศึกษาทั้งสองระดับ และให้ความร่วมมือในการช่วยเด็กให้สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ได้ดี

๒. ครูระดับปฐมวัย

ครูระดับปฐมวัย นอกจากจะต้องศึกษาทำความเข้าใจหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย และจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กของตนแล้ว ควรศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการเรียนการสอนในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ และสร้างความเข้าใจให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรอื่นๆ รวมทั้งช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวก่อนเลื่อนขึ้นชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ โดยครูอาจจัดกิจกรรมดังตัวอย่างต่อไปนี้

๒.๑ เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับตัวเด็กเป็นรายบุคคลเพื่อส่งต่อครูชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ซึ่งจะช่วยให้ครูระดับประถมศึกษาสามารถใช้ข้อมูลนั้นช่วยเหลือเด็กในการปรับตัวเข้ากับการเรียนรู้ใหม่ต่อไป

๒.๒ พูดคุยกับเด็กถึงประสบการณ์ที่ดีๆ เกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อให้เด็กเกิดเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้

๒.๓ จัดให้เด็กได้มีโอกาสทำความรู้จักกับครูตลอดจนสภาพแวดล้อม บรรยากาศของห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ทั้งที่อยู่ในสถานศึกษาเดียวกันหรือสถานศึกษาอื่น

๓. ครูระดับประถมศึกษา

ครูระดับประถมศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กปฐมวัยและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดประสบการณ์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยเพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการพัฒนาจัดการเรียนรู้ในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของตนให้ต่อเนื่องกับการพัฒนาเด็กในระดับปฐมวัย ดังตัวอย่าง ต่อไปนี้

๓.๑ จัดกิจกรรมให้เด็ก พ่อแม่ และผู้ปกครอง มีโอกาสได้ทำความรู้จักคุ้นเคยกับครูและห้องเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ก่อนเปิดภาคเรียน

๓.๒ จัดสภาพห้องเรียนให้ใกล้เคียงกับห้องเรียนระดับปฐมวัย โดยจัดให้มีมุมประสบการณ์ภายในห้องเพื่อให้เด็กได้มีโอกาสทำกิจกรรมได้อย่างอิสระเช่น มุมหนังสือ มุมของเล่น มุมเกมการศึกษา เพื่อช่วยให้เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ได้ปรับตัวและเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง

๓.๓ จัดกิจกรรมร่วมกันกับเด็กในการสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับการปฏิบัติตน

๓.๔ เผยแพร่ข่าวสารด้านการเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก พ่อแม่ ผู้ปกครอง และชุมชน

๔. พ่อแม่ ผู้ปกครองและบุคลากรทางการศึกษา

พ่อแม่ ผู้ปกครอง และบุคลากรทางการศึกษาต้องทำความเข้าใจหลักสูตรของการศึกษาทั้งสองระดับ และเข้าใจว่าถึงแม้เด็กจะอยู่ในระดับประถมศึกษาแล้วแต่เด็กยังต้องการความรักความเอาใจใส่ การดูแลและการปฏิสัมพันธ์ที่ไม่ได้แตกต่างไปจากระดับปฐมวัย และควรให้ความร่วมมือกับครูและสถานศึกษาในการช่วยเตรียมตัวเด็ก เพื่อให้เด็กสามารถปรับตัวได้เร็วยิ่งขึ้น

๒๐. การกำกับ ติดตาม ประเมิน และรายงาน

การจัดสถานศึกษาปฐมวัยมีหลักการสำคัญในการให้สังคม ชุมชน มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและกระจายอำนาจการศึกษาลงไปยังท้องถิ่นโดยตรง โดยเฉพาะสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งเป็นผู้จัดการศึกษาในระดับนี้ ดังนั้น เพื่อให้ผลผลิตทางการศึกษาปฐมวัยมีคุณภาพตามความสามารถผู้เรียนเมื่อจบการศึกษาระดับปฐมวัยและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมจำเป็นต้องมีระบบการกำกับติดตาม ประเมินและรายงานที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการจัดการศึกษา เห็นความก้าวหน้า ปัญหา อุปสรรค ตลอดจนการให้ความร่วมมือช่วยเหลือ ส่งเสริม สนับสนุน การวางแผน และดำเนินงานการจัดการศึกษาปฐมวัยให้มีคุณภาพอย่างแท้จริง

การกำกับ ติดตาม ประเมินและรายงานผลการจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาและระบบการประกันคุณภาพที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง โดยต้องมีการดำเนินการที่เป็นระบบเครือข่ายครอบคลุมทั้งหน่วยงานภายในและภายนอกตั้งแต่ระดับชาติ เขตพื้นที่ทุกระดับละทุกอาชีพ การกำกับดูแล ประเมินผลต้องมีการรายงานผลจากทุกระดับให้ทุกฝ่ายรวมทั้งประชาชนทั่วไปทราบ เพื่อนำข้อมูลจากรายงานผลมาจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาหรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยต่อไป

ภาคผนวก

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยก่อนการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมิตรภาพที่ ๑๒๖ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็ก ในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถ ผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษา มีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่าง ๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ชาย หญิง

๒. อายุ ๒๐-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี ๕๑-๖๐ ปี มากกว่า ๖๐ ปี

๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

- ผู้บริหารสถานศึกษา ครูปฐมวัย
- ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
- ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนชุมชน
- อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ในช่อง ใช่/ไม่ใช่ และบันทึกความคิดเห็นในข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ที่	รายการ	ใช่	ไม่ใช่	ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ครบถ้วน			
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี			
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย			
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนดปรัชญาการศึกษา			
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย			
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต			
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนด			
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการ ทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ			
๓	จุดหมาย			
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘			
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา			
	๓.๓ มีความเป็นไปได้ในการนำไปสู่การปฏิบัติ ตามจุดหมายที่กำหนดในหลักสูตร			
๔	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย			
	๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘			

	มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้สอดคล้องและครบถ้วน			
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน			
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรม แต่ละวันไม่ น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง			
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจของเด็ก			
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนแต่ละช่วงวัย			
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น			
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสม กับเหตุการณ์ ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลาในการจัดหน่วยการ จัดประสบการณ์			
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการ บูรณาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับ ความสามารถทุกด้าน ตามช่วงวัย			
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้อง กับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมาย ของการจัดการศึกษาปฐมวัย			
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก			
	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็ก แสวงหา ความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วมในการออกแบบ กิจกรรมการเรียนรู้			
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาส ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งการ เรียนรู้ที่หลากหลาย			
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก			

	มีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร			
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์			
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็ก มีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญา ของเศรษฐกิจพอเพียง			
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริม การพัฒนาให้ เด็กเป็นคนดี มีวินัย ความเป็นไทยและเป็นพลเมืองที่ดี			
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอก ที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก			
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสม และเพียงพอกับเด็ก			
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ใน และนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถในการ เรียนรู้ของเด็ก			
๙	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุม ตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีตามช่วงอายุ			
	๙.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับ ความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริง ที่หลากหลาย			
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และข้อมูล สารสนเทศที่เกี่ยวข้อง			
	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน อย่างเพียงพอ ในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ			
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการ วางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน -ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง			
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา ๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้าง			

	ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอนปฐมวัย ผู้สอนประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ในการสร้างรอยเชื่อมต่อของหลักสูตร ทั้งสองระดับ			
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยนและกำหนดแนวทาง การทำงานพัฒนาคุณภาพเด็กร่วมกัน			
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้างรอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม ในการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกันด้วยวิธีการหลากหลาย			
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัยรายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผนพัฒนาเด็กร่วมกัน			

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาระดับปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมิตร์ภาพที่ ๑๒๖ อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต ๒

คำชี้แจง

แบบตรวจสอบหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยฉบับนี้ เป็นแบบสำรวจความคิดเห็นที่ใช้เป็นเครื่องมือในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยก่อนนำหลักสูตรไปใช้ โดยให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ของสถานศึกษาทำหน้าที่ตรวจสอบ เช่น ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอนปฐมวัย คณะกรรมการสถานศึกษา/ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้แทนชุมชน เพื่อให้สถานศึกษามีข้อมูลสำคัญที่สะท้อนถึงกระบวนการนำหลักสูตรมาสู่การปฏิบัติกับเด็ก ในแต่ละช่วงวัยที่ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพเด็ก โดยเน้นตามระดับความสามารถที่สอดคล้องกับความสามารถผู้เรียนที่กำหนดตามเป้าหมายของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ ในกรณีที่สถานศึกษา มีความต้องการในการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษา โดยอาจใช้วิธีการในการรวบรวมความคิดเห็นด้วยวิธีการต่างๆ ตามความพร้อมของสถานศึกษา เช่น การประชุมสนทนากลุ่ม การประชุมกลุ่มย่อย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล

๑. เพศ ชาย หญิง

๒. อายุ ๒๐-๔๐ ปี ๔๑-๕๐ ปี ๕๑-๖๐ ปี มากกว่า ๖๐ ปี

๓. สถานะ/ตำแหน่งหน้าที่

☐ ผู้บริหารสถานศึกษา	☐ ครูปฐมวัย
☐ ผู้ทรงคุณวุฒิ	☐ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษา
☐ ผู้แทนผู้ปกครอง	☐ ผู้แทนชุมชน
☐ อื่นๆ โปรดระบุ	

ตอนที่ ๒ การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัยหลังการนำหลักสูตรไปใช้

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ตามระดับคุณภาพและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

เกณฑ์ระดับคุณภาพ

ระดับคุณภาพ ๓ ดี หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้ครบถ้วนและเหมาะสม

ระดับคุณภาพ ๒ พอใช้ หมายถึง สามารถนำหลักสูตรไปใช้ได้แต่บางประเด็นควรปรับปรุง

ระดับคุณภาพ ๑ ปรับปรุง หมายถึง ไม่สามารถนำไปใช้ได้เป็นส่วนใหญ่ ต้องปรับปรุงแก้ไข

ที่	รายการ	ระดับคุณภาพ			ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม
		๑	๒	๓	
๑	ปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๑.๑ แสดงแนวคิดและความเชื่อในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ชัดเจน ครบถ้วน				
	๑.๒ มีความสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ สำหรับเด็กอายุ ๓ - ๖ ปี				
	๑.๓ มีความเชื่อมโยงกับหลักการและความเชื่อ ในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย				
	๑.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนดปรัชญาการศึกษา				
๒	วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย				
	๒.๑ มีความชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญาการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				
	๒.๒ มีความคาดหวังและวิธีการพัฒนาเด็กปฐมวัยที่ก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงโลกอนาคต				
	๒.๓ แสดงถึงจุดเน้นการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนที่สอดคล้องกับหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๒.๔ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วม ในการกำหนด				
	๒.๕ มีการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการ ทั้งในเชิงปริมาณหรือเชิงคุณภาพ				
๓	จุดหมาย				
	๓.๑ มีความสอดคล้องและครอบคลุมจุดหมาย ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘				
	๓.๒ มีความสอดคล้องกับปรัชญา วิสัยทัศน์การศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา				

	๓.๓ มีความเป็นไปได้ใน การนำไปสู่การปฏิบัติ ตามจุดหมาย ที่กำหนดในหลักสูตร				
๔	ความสามารถผู้เรียนเมื่อจบระดับการศึกษาปฐมวัย ๔.๑ นำระดับความสามารถผู้เรียนตามหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ มากำหนดในหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย ได้สอดคล้องและครบถ้วน				
๕	การจัดเวลาเรียน ๕.๑ มีการกำหนดเวลาเรียน ๑ ปีการศึกษา ไม่น้อยกว่า ๑๘๐ วัน				
	๕.๒ มีการกำหนดเวลาเรียนและจัดกิจกรรม แต่ละวัน ไม่น้อยกว่า ๕ ชั่วโมง				
	๕.๓ มีการกำหนดช่วงเวลาการจัดกิจกรรมประจำวัน เหมาะสมกับความสามารถตามวัย และความสนใจของเด็ก				
๖	สาระการเรียนรู้รายปี ๖.๑ มีความสอดคล้องกับการพัฒนาความสามารถ ผู้เรียนแต่ละช่วงวัย				
	๖.๒ มีการกำหนดครอบคลุมประสบการณ์สำคัญ และสาระที่ควรเรียนรู้ ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ และบริบทท้องถิ่น				
	๖.๓ มีการจัดแบ่งสาระที่ควรรู้ที่เหมาะสม กับเหตุการณ์ ปัจจุบัน ความสนใจเด็ก และช่วงเวลาในการจัดหน่วยการ จัดประสบการณ์				
๗	การจัดประสบการณ์ ๗.๑ มีกำหนดการจัดประสบการณ์โดยใช้หลักการ บูรณาการผ่านการเล่น การลงมือปฏิบัติ ที่สอดคล้องกับ ความสามารถทุกด้าน ตามช่วงวัย				
	๗.๒ มีรูปแบบการจัดประสบการณ์สอดคล้อง กับปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดหมาย ของการจัดการศึกษาปฐมวัย				
	๗.๓ มีกำหนดการจัดประสบการณ์แต่ละช่วงอายุ ที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก				

	๗.๔ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เน้นให้เด็ก แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ริเริ่มและมีส่วนร่วมในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้				
	๗.๕ มีกำหนดการจัดประสบการณ์เปิดโอกาสให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคล สื่อ เทคโนโลยีและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย				
	๗.๖ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการใช้ภาษาสื่อสาร				
	๗.๗ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการคิด การแก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์				
	๗.๘ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริมให้เด็กมีทักษะชีวิต และการปฏิบัติตนตามแนวทางหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง				
	๗.๙ มีกำหนดการจัดประสบการณ์ส่งเสริม การพัฒนาให้เด็กเป็นคนดี มีวินัย มีความเป็นไทยและเป็นพลเมืองที่ดี				
๘	การจัดสภาพแวดล้อม สื่อ และแหล่งเรียนรู้ ๘.๑ มีแนวการจัดสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกที่ปลอดภัย เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก				
	๘.๒ มีสื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายเหมาะสมและเพียงพอกับเด็ก				
	๘.๓ มีการใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งเรียนรู้ในและนอกสถานศึกษาที่ส่งเสริมการพัฒนา ความสามารถในการเรียนรู้ของเด็ก				
๙	การประเมินความสามารถผู้เรียน ๙.๑ มีการประเมินความสามารถผู้เรียนครอบคลุมตามระดับความสามารถผู้เรียนเมื่อจบชั้นปีตามช่วงอายุ				
	๙.๒ มีการใช้แนวทางการประเมินตามระดับความสามารถด้วยวิธีการประเมินตามสภาพจริงที่หลากหลาย				
๑๐	การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ๑๐.๑ มีความพร้อมด้านการพัฒนาครู บุคลากร และข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้อง				

	๑๐.๒ มีงบประมาณและทรัพยากรสนับสนุน อย่างเพียงพอ ในการนำหลักสูตรสู่การปฏิบัติ				
	๑๐.๓ มีการประชุมและชี้แจงทำความเข้าใจในการ วางแผนการประเมินหลักสูตรสถานศึกษา (ก่อน -ระหว่าง - หลังการใช้) โดยผู้บริหารสถานศึกษา ผู้สอน และผู้เกี่ยวข้อง				
๑๑	การสร้างเชื่อมต่อของการศึกษา				
	๑๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษามีการวางแผนและสร้าง ความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาแก่ผู้สอนปฐมวัย ผู้สอน ประถมศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง ในการสร้างรอยเชื่อมต่อของ หลักสูตร ทั้งสองระดับ				
	๑๑.๒ ครูผู้สอนปฐมวัยและประถมศึกษา มีการแลกเปลี่ยน และกำหนดแนวทาง การทำงานพัฒนาคุณภาพเด็กร่วมกัน				
	๑๑.๓ มีแนวทางการจัดกิจกรรมจากการสร้าง รอยเชื่อมต่อให้เด็กปฐมวัยมีความพร้อม ในการเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ ๑ ของครูผู้สอนร่วมกันด้วยวิธีการ หลากหลาย				
	๑๑.๔ มีการจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของเด็กปฐมวัย รายบุคคลส่งต่อชั้นประถมศึกษาปีที่ ๑ เพื่อการวางแผน พัฒนาเด็กร่วมกัน				

ลงชื่อ.....ผู้ตรวจสอบ

(.....)

ตำแหน่ง.....

วัน.....เดือน.....พ.ศ.....

คำสั่งโรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว่ามิตรภาพที่ ๑๒๖

ที่ ๐๖๖ / ๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๘

โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว่ามิตรภาพที่ ๑๒๖

ด้วยโรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว่ามิตรภาพที่ ๑๒๖ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สกลนคร เขต ๒ ได้จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของชุมชนและสังคม เป็น หลักสูตรที่มีประสิทธิภาพที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมวด ๔ มาตรา ๒๗ ที่กำหนดให้โรงเรียนจัดทำสาระของหลักสูตรเพื่อความเป็นไทย ความเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ การ ดำรงชีวิต และการประกอบอาชีพตลอดจนการศึกษาต่อ เพื่อให้การจัดการศึกษาปฐมวัยสอดคล้องกับหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.๒๕๖๘ ดังกล่าว จึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาว่ามิตรภาพที่ ๑๒๖ ดังนี้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

๑. นายเรืองยศ อินทรธรรม	ประธานคณะกรรมการสถานศึกษา	ประธานกรรมการ
๒. นายมานพพร ดวงพลา	คณะกรรมการสถานศึกษา	กรรมการ
๓. นายปรีชา สุวรรณเขต	คณะกรรมการสถานศึกษา	กรรมการ
๔. นางรัชนี อางมนตรี	คณะกรรมการสถานศึกษา	กรรมการ
๕. นายพิชิต เหล็กการกุล	ผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ
๖. นายเพ็ง จันทกิจ	ผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ
๗. นายพรศักดิ์ สารบาล	ผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ
๘. นายนิमित สัตถาผล	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
๙. นายทองศักดิ์ เอี้ยวเฮง	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
๑๐. นางดิเรก ฝุ่นเงิน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
๑๑. นางชุติภา ไตรทิพย์	ศึกษานิเทศก์	กรรมการ
๑๒. นางมะลิวัลย์ เชื้อนศิริ	ผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ/เลขานุการ
คณะกรรมการบริหารหลักสูตรและวิชาการ		
๑. นางมะลิวัลย์ เชื้อนศิริ	ผู้อำนวยการโรงเรียน	ประธานกรรมการ
๒. นายนิमित สัตถาผล	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
๓. นายทองศักดิ์ เอี้ยวเฮง	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ
๔. นางดิเรก ฝุ่นเงิน	รองผู้อำนวยการโรงเรียน	กรรมการ

๕. นางวิมลพัคตร์ ดาบพิมพ์ศรี	หัวหน้าวิชาการ	กรรมการ
๖. นายเสด็จ แก้วแสนเมือง	หัวหน้าสายชั้นป. ๑	กรรมการ
๗. นางดวงใจ พรหมอินทร์	หัวหน้าสายชั้นอนุบาล	กรรมการ
๘. นางเบญจพร สุรินทร์เลิศ	ครู	กรรมการ
๙. นางศิริลักษณ์ สอระสัน	ครู	กรรมการ
๑๐. นางสาวมนัสนันท์ เป็งคำภา	ครู	กรรมการ
๑๑. นางสาวพรหมพร เหลลาพรม	ครูอัตราจ้าง	กรรมการ
๑๒. นางสาวกรรณก เสนเสนา	ครู	กรรมการ/เลขานุการ

ขอให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายหน้าที่จัดทำหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พ.ศ.๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านง่อน

หนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ ให้เสร็จเรียบร้อย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ลงชื่อ

(นางมะลิวัลย์ เชื้อนศิริ)

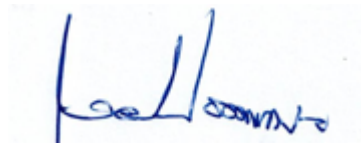
ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖

การให้ความเห็นชอบและอนุมัติ

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖

คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบและอนุมัติหลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ เพื่อใช้ในการเรียนการสอนต่อไป

ลงชื่อ

(นายเรืองยศ อินทรธรรม)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖

ประกาศให้ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ เป็นหลักสูตรที่ได้พัฒนา ให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ รวมทั้งให้สอดคล้องกับสภาพความ เปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจสังคม และความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ตลอดจนสอดคล้องกับแนวนโยบาย และความต้องการการจัดการศึกษาของชาติ โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ กำหนดให้เริ่ม ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ ในปี การศึกษา ๒๕๖๘ นี้ โดยมีสาระการเรียนรู้ ๓ - ๖ ปี ควรเรียนรู้ดังนี้

๑. เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก
๒. เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก
๓. ธรรมชาติรอบตัว
๔. สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

ให้โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ ใช้หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘ โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖ ในปีการศึกษา ๒๕๖๘ เป็นต้นไปและมีอำนาจ เพิ่มเติม ปรับปรุงให้เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและวิถีจัดการศึกษาอื่น ๆ ได้

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

ลงชื่อ

(นายเรืองยศ อินทรธรรม)

ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
โรงเรียนบ้านง่อนหนองพะเนาวิมตรภาพที่ ๑๒๖

หลักสูตรสถานศึกษาปฐมวัย
โรงเรียนบ้านอ่อนหนองพะเนาวิมิตร์ภาพที่ ๑๒๖
ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช ๒๕๖๘
สำหรับเด็กปฐมวัย ๓-๖ ปี